

БІГИЧ О. Б.

*ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ РОЗВИТОК
МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА
НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ*

МОНОГРАФІЯ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

БІГИЧ О. Б.

***ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ РОЗВИТОК
МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА
НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ***

МОНОГРАФІЯ

Київ – 2010

Бігич О.Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: Монографія. – К.: Віпол, 2010. – 138 с.

ISBN 978-966-228-6

В авторській інтерпретації досліджується особистісно-діяльнісний розвиток молодших школярів у процесі вивчення іноземної мови: визначено об'єкти та запропоновано шляхи такого розвитку.

Монографію адресовано студентам, які набувають фаху вчителя англійської мови початкової школи, та викладачам курсу методики. Вона може бути корисною також учителям іноземних мов та молодим науковцям, які мають на меті оволодіти практикою та теорією викладання іноземної мови в початковій школі.

Рецензенти:

- ЧЕРНОВАТИЙ Л.М.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу та англійської мови Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна;
- БОНДАРЕНКО О.Ф.** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного лінгвістичного університету;
- БЕХ П.О.** – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Затверджено до друку вченою радою Київського національного лінгвістичного університету (протокол № 4 від 21 грудня 2009 року).

© О.Б.Бігич, 2010.

© Віпол, 2010.

Зміст

Передмова	4
1. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст системного розвитку молодшого школяра	5
1.1. Об'єкти розвитку молодшого школяра на уроці іноземної мови	5
1.2. Діагностика особистісного розвитку молодшого школяра	7
1.3. Діагностика діяльнісного розвитку молодшого школяра	15
2. Комунікативний розвиток молодшого школяра	17
2.1. Комунікативний розвиток молодшого школяра з рідної мови	17
2.2. Діагностика рівня сформованості компетенції в аудіюванні	21
2.3. Ігри для навчання англомовного аудіювання	26
3. Організація навчального матеріалу на уроці англійської мови в початковій школі	34
3.1. Сюжетна побудова уроку англійської мови	34
3.2. Ситуативно-тематична побудова уроку англійської мови	38
3.3. Тематичний урок-підсумок	41
3.4. План-конспект підсумкового уроку-свята	47
4. Освітній і виховний потенціали уроку англійської мови в початковій школі	54
4.1. Формування у молодших школярів соціокультурної компетенції	54
4.2. Формування у молодших школярів читацького інтересу	58
4.3. Формування у молодших школярів навчальних умінь контролю	60
5. Діяльнісний розвиток молодшого школяра при навчанні іноземної мови	73
5.1. Різновиди діяльності молодшого школяра на уроці англійської мови	73
5.2. Конструювання з паперу як домашнє завдання з англійської мови	76
5.3. Пісні на уроці англійської мови	86
Перелік використаних джерел	91
Перелік рекомендованих наукових досліджень	94
Методичні новинки для вчителя іноземної мови початкової школи	95
Післямова	139

Передмова

Шановний читач!

Вашій увазі пропонується авторське трактування однієї з тем навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов у початковій школі» – особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови.

Укладена в контексті розробленої автором концепції методичної освіти вчителя іноземної мови початкової школи монографія містить низку розділів. Розділ 1 ознайомить Вас з об'єктами розвитку учня молодшого шкільного віку на уроці іноземної мови та методиками їх діагностики. Розділ 2 присвячено комунікативному розвитку молодшого школяра, зокрема в аудіюванні. В розділі 3 запропоновано різні види організації навчального матеріалу на уроці англійської мови в початковій школі. Розділ 4 висвітлює освітній і виховний потенціали уроку англійської мови в початкових класах. Розділ 5 презентує різновиди діяльності молодших школярів на уроці іноземної мови та в домашній роботі.

Сподіваюсь, що запропоновані матеріали сприятимуть підвищенню Вашої методичної компетенції вчителя англійської мови, зокрема допоможуть Вам в організації та проведенні уроку англійської мови в початковій школі.

Бажаю Вам успіху!

*Моїм донькам:
Марії та Олені, викладачам англійської мови, присвячую...*

1. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст системного розвитку молодшого школяра

1.1. Об'єкти розвитку молодшого школяра на уроці іноземної мови

Загальновідомо, що молодший шкільний вік є найбільш сензитивним для засвоєння іноземної мови. Пластичність природного механізму засвоєння мови дітьми раннього віку, імітативні здібності, природна допитливість і потреба в пізнанні нового, відсутність «застиглої» системи цінностей і настанов, а також так званого «мовного бар'єру» сприяють ефективному вирішенню завдань, які постають як перед навчальним предметом «Іноземна мова», так і перед початковою школою.

Можливості іноземної мови як навчального предмету в реалізації стратегічної спрямованості початкової школи на розвиток особистості учнів істинно унікальні. В процесі оволодіння учнями новим засобом спілкування в них формується правильне розуміння мови як суспільного явища, розвиваються їхні інтелектуальні, мовленнєві й емоційні здібності, а також особистісні якості – загальнолюдські ціннісні орієнтації, інтереси, воля тощо. Крім цього, залучення молодшого школяра за допомогою іноземної мови до культури іншого народу дозволяє йому усвідомлювати себе як особистість, яка належить до певної соціокультурної спільноти людей, з одного боку, а з іншого – виховує в ньому повагу і толерантність до іншого способу життя.

Контекстом системного розвитку як різних аспектів особистості, так і різновидів діяльності молодшого школяра слугує особистісно-діяльнісний підхід [И.А.Зимняя, 2000]. Коротко розкриємо наше трактування суті цього підходу [И.А.Зимняя, 1991] щодо молодшого школяра, який розпочинає вивчення іноземної мови.

Особистісно-діяльнісний підхід визначається як єдність особистісного і діяльнісного складників, хоча, природно, такий поділ є умовним і проведений суто з гностичною метою. Обидва складники підходу взаємопов'язані, оскільки молодший школяр виступає водночас активним суб'єктом навчальної та іншомовної мовленнєвої діяльності, які, у свою чергу, поряд з іншими видами діяльності, зокрема, грою, визначають його особистісний і діяльнісний розвиток.

Особистісний складник підходу передбачає, що в центрі процесу іншомовної освіти в початковій школі знаходиться сам молодший школяр – його мотиви й цілі оволодіння іноземною мовою (окреслимо їх як лінію особистісного

розвитку) та його неповторний психологічний склад – когнітивні процеси й емоційно-вольові якості (окреслимо їх як лінію інтелектуального й емоційно-вольового розвитку). Відповідно, весь процес іншомовної освіти в початковій школі, центруючись на особистості учня молодшого шкільного віку, стає антропоцентричним за метою, завданнями, змістом, організаційними формами, методами й прийомами освіти.

В межах діяльнісного складника підходу молодший школяр виступає водночас суб'єктом двох видів діяльності, які є провідними в процесі його іншомовної освіти: навчальної діяльності (лінія діяльнісного розвитку) та іншомовної мовленнєвої діяльності (лінія комунікативного розвитку). У свою чергу, навчальна діяльність чи навчання є двостороннім процесом, який складається з діяльності учня – учіння та з діяльності вчителя – викладання. Оскільки молодший школяр лише розпочинає вивчення іноземної мови, недоцільно ігнорувати його комунікативний досвід рідною мовою. Тому лінія комунікативного розвитку, окрім іншомовної комунікативної компетенції, містить і комунікативну компетенцію учня у сфері рідної мови.

У межах кожної лінії розвитку ми окреслили пріоритетні складники розвитку молодшого школяра в процесі іншомовної освіти (див. табл. 1.):

Таблиця 1

Схема розвитку молодшого школяра в процесі іншомовної освіти

<i>Особистісно-діяльнісний підхід</i>			
Особистісний складник		Діяльнісний складник	
<i>Завдання кожного складника</i>			
Розвиток особистості молодшого школяра		Становлення молодшого школяра як активного суб'єкта навчальної діяльності й іншомовної мовленнєвої діяльності	
<i>Лінії розвитку</i>			
Особистісний розвиток	Інтелектуальний й емоційно-вольовий розвиток	Діяльнісний розвиток	Комунікативний розвиток
<i>Об'єкти розвитку</i>			
Мотиви учіння щодо іноземної мови	Когнітивні процеси й емоційно-вольові якості	Учіння з оволодіння іншомовною комунікативною компетенцією	Комунікативна (рідномовна й іншомовна) компетенція

в межах лінії особистісного розвитку – це мотиви учіння молодшого школяра щодо навчального предмета «Іноземна мова»;

в межах лінії інтелектуального й емоційно-вольового розвитку – когнітивні процеси та емоційно-вольові якості учня початкової школи, які задіяні в процесі оволодіння ним іноземною мовою;

в межах лінії діяльнісного розвитку – учіння молодшого школяра, спрямоване на оволодіння іншомовною комунікативною компетенцією;

в межах лінії комунікативного розвитку – рідномовна й іншомовна комунікативна компетенція учня молодшого шкільного віку.

Саме ці елементи й складають об'єкти розвитку молодших школярів по кожній з ліній у процесі іншомовної освіти.

У такий спосіб особистісно-діяльнісний підхід може слугувати контекстом системного розвитку молодшого школяра в процесі його іншомовної освіти. Пріоритетними об'єктами розвитку в процесі іншомовної освіти молодшого школяра є його

- мотиви учіння щодо навчального предмета «Іноземна мова» (як пріоритетні для особистісного розвитку),

- когнітивні процеси й емоційно-вольові якості (як пріоритетні для інтелектуального й емоційно-вольового розвитку),

- учіння, націлене на оволодіння іншомовною комунікативною компетенцією (як пріоритетне для діяльнісного розвитку),

- іншомовна комунікативна компетенція (як пріоритетна для комунікативного розвитку).

1.2. Діагностика особистісного розвитку молодшого школяра

Завдання для визначення вихідного рівня сформованості мотивів вивчення англійської мови

Для визначення вихідного рівня сформованості мотивів, якими керуються молодші школярі, розпочинаючи оволодіння англійською мовою, може бути використана анкета. Інструкція перед твердженнями у письмовому вигляді не наводиться (вчитель усно пояснює всім учням, хід виконання завдання, після чого перевіряє його розуміння); твердження орієнтовані на визначення мотивів оволодіння англійською мовою; визначені 16 мотивів розподілені на 4 групи (по 4 мотиви в кожній); група складається із широкого соціального, особистісно зумовленого, негативного та внутрішнього мотивів, послідовність яких у кожній групі різна. Крім того, враховуючи вік учнів і, відповідно, різний рівень розвитку в кожного з них уміння читати рідною мовою, вчитель записує на дошці всі ці твердження у тій же послідовності, що й на аркушах анкети (кожна група

тверджень на окремому розвороті дошки).

Інструкція: Сьогодні ми дізнаємось, чому кожний з вас хоче вивчати англійську мову. А зробимо ми це в такий спосіб. На дошці та на аркушах, що лежать у кожного на парті, перераховані причини (кожна виділена маленькою рисочкою). Причини поділені на групи (по 4 причини у кожній). Групи відділені одна від одної лінією. Біля кожної причини (праворуч) є незаповнена колонка, де ви будете виконувати завдання. А як саме, я вам зараз розповім.

Я з дошки зачитую чотири причини першої групи. По своїх аркушах ви уважно слідкуєте за тими реченнями, що я зачитую. Після чого (праворуч у незаповненій колонці) напроти причини, яку ви вважаєте найважливішою ставите цифру «1», важливою – цифру «2», менш важливою – цифру «3», найменш важливою – цифру «4».

Так само будемо працювати з другою, третьою та четвертою групами.

Після виконання всього завдання ті, у кого є власні причини, не названі мною, піднесуть руку. По черзі я підійду до кожного, і він повідомить ці причини мені, а я допишу їх в кінці його аркуша.

Будьте уважними. Виконуйте завдання старанно й охайно. Бажаю вам успіху!

АНКЕТА

Дата	Прізвище, ім'я учня
Я хочу вивчати англійську мову тому, що...	Номер причини
- хочу отримувати хороші оцінки - мої батьки хочуть, щоб я вивчав(ла) англійську мову, не хочу їх засмучувати - щоб бути культурною та всебічно розвиненою людиною - уроки англійської мови проходять цікаво	
- почуваю відповідальність за навчання перед батьками, вчителем - англійська мова знадобиться мені для майбутньої професії - не хочу отримувати погані оцінки - мені подобається, як учитель проводить уроки англійської мови	
- хочу завоювати повагу та авторитет серед однокласників - на уроці англійської мови я дізнаюсь багато нового та цікавого - розуміння англійської мови знадобиться мені під час можливої закордонної поїздки - не хочу мати неприємностей вдома	
- мені подобається виконувати завдання, які пропонує вчитель - розумію, що кожний учень повинен добре вчитись - хочу мати англомовного друга й спілкуватись з ним	

- не хочу мати неприємностей у школі	
--------------------------------------	--

Інші причини:

Розподіл мотивів за групами:

Широкі соціальні мотиви:

- щоб бути культурною та всебічно розвинуеною людиною
- почуваю відповідальність за навчання перед батьками, вчителем
- хочу завоювати повагу та авторитет серед однокласників
- розумію, що кожний учень повинен добре вчитись

Внутрішні мотиви:

- уроки англійської мови проходять цікаво
- мені подобається, як учитель проводить уроки англійської мови
- на уроці англійської мови я дізнаюсь багато нового та цікавого
- мені подобається виконувати завдання, які пропонує вчитель

Особистісно зумовлені мотиви:

- хочу отримувати хороші оцінки
- англійська мова знадобиться мені для майбутньої професії
- розуміння англійської мови знадобиться мені під час можливої закордонної поїздки
- хочу мати англомовного друга й спілкуватись з ним

Негативні мотиви:

- мої батьки хочуть, щоб я вивчав(ла) англійську мову, не хочу їх засмучувати
- не хочу отримувати погані оцінки
- не хочу мати неприємностей вдома
- не хочу мати неприємностей у школі

Опрацювання результатів анкетування

Рангові місця (цифри із заповненої учнем колонки) кожного виду мотивів заносяться в окрему таблицю й підсумовуються. Наприклад, широкі соціальні мотиви у першій групі посідають третє (III) місце, у другій, третій та четвертій групах – друге (II) місце. Сума рангових місць – $3 + 2 + 2 + 2 = 9$. Чим менша сума, тим вище місце посідає відповідний мотив серед інших.

Фрагмент таблиці:

III	Вид і місце мотиву							
	широкі соціальні мотиви	місце	внутрішні мотиви	місце	особистісно зумовлені	місце	негативні мотиви	місце

A-ін О.	3+2+2+2=9	II	1+1 +1+ +3=6	I	2+4+ 3 +1= = 10	III	4+3+4+ +4=15	IV
------------	-----------	----	-----------------	---	--------------------	-----	-----------------	----

Шкала оцінок:

1. Якщо оволодіння англійською мовою зумовлюється передусім внутрішніми (за сумою рангових місць посідають I місце) або широкими соціальними мотивами (за сумою рангових місць посідають I або II місця), його вихідна мотивація вважається достатньою.

2. Якщо ж оволодіння англійською мовою зумовлюється передусім негативними або особистісно зумовленими мотивами, його вихідна мотивація вважається недостатньою.

Тест для визначення сталості перцептивної уваги

Інструкція: Давайте перевіримо, хто з вас найуважніший. А зробимо ми це так. У кожного з вас є картка з надрукованими у рядки парами цифр. Я називатиму одну з цифр пари. А ви маєте закреслити саме цю цифру. І так рядок за рядком аж до кінця. Згодні? То ж візьміть ручку або олівець і почнемо. Бажаю вам успіху!

КАРТКА:

24	13	52	71	38	10	19	35	20	Ю
29	93	80	49	85	12	26	78	67	40
89	17	95	69	63	47	56	93	60	57
92	38	59	91	68	47	16	25	35	14
60	47	15	48	94	87	71	16	12	93
70	28	93	52	51	71	26	27	58	47
28	57	75	24	23	34	62	17	98	70
42	90	53	57	32	43	26	39	65	68
94	49	35	83	13	74	62	41	31	23
90	70	19	92	35	47	28	50	50	59

(Пари, що складаються з однієї й тієї ж цифри, природно, не використовуються).

Варіанти цифр для закреслення:

4	3	5	1	3	1	9	3	0	0
9	9	8	4	5	1	2	8	7	4
8	7	9	6	3	7	5	3	0	5
2	3	5	9	8	4	6	5	3	4
0	7	1	8	4	7	7	6	2	9

7	2	9	2	1	1	2	7	8	4
2	7	5	4	3	4	6	1	8	0
4	0	3	7	2	4	2	9	5	6
4	9	5	8	1	7	6	1	3	3
0	7	1	2	5	4	2	0	5	9

(Цифри звучать з інтервалом у 2 секунди).

Перевірка результатів тестування здійснюється за допомогою спеціального планшета з вирізами («віконцями») у місці, що відповідає цифрі, яка закреслюється.

Шкала оцінок:

89 і більше цифр, 0-1 помилки – високий рівень розвитку сталості перцептивної уваги,

56-88 цифр, 2-3 помилки – середній рівень розвитку зазначеної характеристики,

55 і менше цифр, 4 помилки – низький рівень розвитку зазначеної характеристики.

Тест для визначення рівня розвитку фонематичного слуху (проводиться в індивідуальній формі)

Інструкція: Давай пограємося в школу: ти будеш учителем, а я учнем. Згодний/а/? Я буду повторювати яке-небудь слово, а якщо зіб'юся, зроблю помилку, і ти почуєш інше слово, зразу – раз – долонькою по столу, ось так. Цим ти начебто вкажеш мені на мою помилку. А далі назвеш те слово, яке я сказав/ла/ помилково. Якщо ж я буду називати лише те слово, яке ми вибрали, то коли закінчу, ти скажеш: «Все правильно». Отже, слухай: рама, рама, рама, рама, вікно, рама.

Почувши «вікно», учень має стукнути долонею по столу й сказати: «Ви сказали «вікно». Переконавшись, що завдання зрозуміле, вчитель переходить безпосередню до тестування. Тест включає 4 завдання: перше завдання – ознайомлювально-тренувальне (його результати не враховуються при оцінюванні), інші три завдання – залікові.

Набір слів:

І варіант

Рама, рама, рама, рама, рама, лама, рама, рама, рама, рама.

Поріг, поріг, поріг, політ, поріг, поріг, поріг, поріг, поріг.

Рампа, рампа, рампа, рамна, рампа, рампа, рампа, рампа, лампа, рампа.

II варіант

Кома, коса, коса, коса, коса, коса, коса, коса, коса, коса коса.

Сірка, сірка, сірка, зірка, сірка, сірка, сірка, сірка сірка.

Світ, світ, світ, світ, світ, світ, світ, світ, цвіт, світ.

Ситий, ситий, ситий, ситий, шитий, ситий, ситий, ситий, ситий.

III варіант

Шар, шар, шар, шар, жар, шар, шар, шар, шар, шар, шар, шар.

Пошити, пошити, пошити, пошити, пошити, пошиті пожити, пошити.

Шашка, шашка, шашка, чашка, шашка, шашка, шашка, шашка, шашка.

Шукати, шукати, сукати, шукати, шукати, шукати, шукати, шукати.

IV варіант

Гора, гора, гора, гора, кора, гора, гора, гора, гора, гора.

Гірка, гірка, гірка, гірка, гірка, гірка, зірка, гірка.

Голос, голос, голос, голос, голос, колос, голос, голос.

Догодити, догодити, догодити, доходити, догодити, догодити.

Якщо учень не зміг виявити «зайве» слово чи припустився помилки при звичайному темпі промовляння (одне слово за одну секунду), то через декілька наступних завдань треба знову повернутись до цього завдання, повторивши його в дещо повільнішому темпі (одне слово за півтори секунди).

Шкала оцінок:

0 балів – якщо хоча б в одному завданні учень не зміг правильно помітити «зайве» слово, незважаючи на повторне вповільнення словесного ряду,

1 бал – помітив «зайве» слово лише при повторенні ряду в уповільненому темпі,

2 бали – помітив «зайве» слово при звичайному темпі, але відразу не стукнув долонею по столу, «зайве»слово назвав лише після прослуховування всього ряду,

2 бали – в усіх завданнях з першого пред'явлення вчасно стукнув долонею по столу і правильно назвав«зайве» слово.

Кількість отриманих балів	Рівень розвитку фонематичного слуху
0	недостатній
1-3	достатній

Комбінований тест для визначення рівня розвитку короткочасної смислової пам'яті та здібності здійснювати найпростіші умовиводи (проводиться в індивідуальній формі)

Інструкція: Ти любиш слухати різні оповідання? Я зараз розповім коротеньке оповідання, а ти спробуй запам'ятати його, щоб потім точно повторити. Слово в слово. Нічого не пропускати й не додавати. Згодний/а/? Жили-були три хлопчики: Миколка, Петрик та Іванко. Миколка нижчий за Петрика, Петрик нижчий за Іванка. Повтори.

Якщо учень не може повністю й без суттєвих перекручень відтворити ці фрази, вчитель допомагає: Нічого, не сумуй. Відразу це не виходить. Давай спробуємо ще раз. Слухай уважно.

У протоколі фіксується кількість повторень, які потрібні учню для повного відтворення тексту.

Шкала оцінок:

Як тільки учень повно й правильно відтворює текст, вчитель переходить до перевірки його здатності здійснювати нескладні умовиводи: Молодець! Ось тепер ти повторив/ла/ правильно. А тепер подумай і скажи, хто із хлопчиків найвищий?

Якщо учень не може зразу відповісти правильно, вчитель повторює лише заключну частину тексту та саме запитання: Давай подумаємо ще раз. Миколка нижчий за Петрика, Петрик нижчий за Іванка. А хто ж із них найвищий?

Після правильної відповіді учня, йому ставиться ще одне запитання: А хто з хлопчиків найнижчий?

Опрацювання результатів тестування:

При визначенні здібності учня здійснювати найпростіші умовиводи враховується загальна кількість повторень, які були потрібні для виконання всього завдання в цілому (починаючи із запам'ятовування). Наприклад, учень 6-и років вперше правильно відтворив текст лише з п'ятого разу. Потім йому потрібно було ще одне повторення для першого умовиводу, а для другого – не потрібно було жодного. Отже в сумі (5+1+0) йому потрібно було шість повторень.

Підсумкова шкала оцінок:

Вікова група	Рівень розвитку здібності здійснювати найпростіші умовиводи (кількість повторень, що були потрібні для виконання тесту в цілому)	
	достатній	недостатній
6 років	від 1 до 9	10
7 років	від 1 до 7	8

Для уникнення одноманітності пропонуються різні варіанти тексту.

Варіанти тексту:

Жили-були три дівчинки: Оля, Ганна та Наталка. Оля молодша за Ганну, Ганна молодша за Наталку. Хто з дівчаток найстарший? А наймолодший?

Жили-були троє поросят: Хрюша, П'ятачок і Бублик. Хрюша товстіший за П'ятачка, П'ятачок товстіший за Бублика. Хто з поросят найтовстіший? А найменш товстий?

У лісі живуть три зайчики: Хвістик, Вухастик та Пухнастик. Хвістик бігає швидше, ніж Вухастик, а Вухастик швидше, ніж Пухнастик. Хто із зайчиків бігає найповільніше? А найшвидше?

Сиділи біля нірки три мишки: Норушка, Стрекотушка та Квапушка. Норушка менша за Стрекотушку, Стрекотушка менша, ніж Квапушка. Хто з мишок найбільший? А хто найменший?

Завдання для визначення рівня функціонування механізму ймовірного прогнозування (проводиться в індивідуальній формі)

Інструкція: Чи пам'ятаєш ти зміст твору Жюль Верна «Діти капітана Гранта?» Згадай, з чого все почалось. Моряки виловили пляшку з листом. Але морська вода розмила частину слів, і якби не три варіанти листа, написані різними мовами, ніхто б не зміг відновити його зміст. Уяви собі, що ти знайшов/ла/ такий же лист. Я зачитаю тобі початок речення, а ти доповни його якомога більшою кількістю варіантів, що підходять за змістом. Наприклад, дівчинка поливає квіти тому, що... Можливі варіанти відповіді: 1. вони прив'язали, 2. це її обов'язок, 3. сьогодні жарко, 4. це доручення мами тощо. Зрозумів/ла/? То ж почнемо. Бажаю тобі успіху!

Речення:

1. На день народження Малюку подарували песика. Він був...
2. Сеньор Помідор недолюбував Чіпполіно тому, що...
3. Як тільки Баба Яга зрозуміла, що Іванко перехитрив її, вона...
4. Нільс розплющив очі і побачив...
5. Незнайко та його друзі опинились...

(Відповіді учня вчитель записує на окремому бланку).

Шкала оцінок:

Один варіант, підібраний правильно вербально та за змістом, оцінюється в 2 бали. Максимальна сума набраних учнем балів – 20 (2 бали x 10 варіантів = 20 балів).

Варіант, що відповідає вербально, але не підходить за змістом, оцінюється в

1,5 бали.

Варіант, що підходить за смыслом, але не відповідає вербально, оцінюється в 1 бал.

Вікова група	Рівень функціонування механізму ймовірного прогнозування	
	недостатній	достатній
6 років	6,5	7-13,5
7 років	11,5	12-16,5

1.3. Діагностика діяльнісного розвитку молодшого школяра

Завдання для визначення здатності рефлексувати розуміння одержаного завдання (проводиться в індивідуальній формі)

Інструкція: Хочеш пограємось у гру «Абетка»? А правила гри такі. Ось дві купки карток: одну я даю тобі, а другу залишаю собі (використовуються яскраво оформлені картки з наклеєними на них літерами). По черзі ми будемо знімати верхню картку й дивитись, чи буде це спеціальна картка. Виграє той, у кого таких карток виявиться більше.

Якщо учень спроможний рефлексувати своє розуміння ситуації, він має запитати, а що ж таке «спеціальна картка», адже в інструкції про її ознаки не було сказано жодного слова. У такому разі дослідження закінчене – школяр кваліфікується як учень з розвинутим «відчуттям розуміння».

У протилежному разі, коли учень такого запитання не ставить, запитувати починає вчитель.

Усі десять запитань носять навідний характер і задаються в такій послідовності:

1. Це все. Це моє пояснення до нашої гри.
2. Що ти думаєш з цього приводу?
3. Чи є в тебе якісь запитання?
4. Чи все я сказав(ла), щоб ми могли розпочати гру?
5. Чи не забув(ла) я щось сказати?
6. Чи можеш ти пояснити, як грати в цю гру?
7. Повторюється запитання № 4.
8. Як по-твоєму, чи зможеш ти грати в цю гру?
9. Повторюється запитання № 5.
10. Чи є в тебе впевненість у своєму виграші?

У протоколі фіксується, після якого запитання учень повідомить про своє нерозуміння ситуації, про незнання ознак «спеціальної картки».

Шкала оцінок:

0 балів одержують учні, які відразу, не чекаючи навідних запитань, цікавляться ознаками «спеціальної картки».

1-10 балів одержують учні, які цікавляться ознаками «спеціальної картки» після певної кількості запитань (порядковий номер запитання відповідає кількості набраних балів).

11 балів одержують учні, яким не допомогли всі десять навідних запитань.

2. Комунікативний розвиток молодшого школяра

2.1. Комунікативний розвиток молодшого школяра з рідної мови

Під терміном «комунікативний розвиток» ми, слідом за І.О.Зимньою [1991], розуміємо не лише прогресивні зміни в умінні учня побудувати зв'язне висловлювання на основі словника, що розширюється, та оволодіння мовними правилами (граматикою), але й розвиток аудіювання, читання і письма; взаємодію всіх видів мовленнєвої діяльності; розвиток мовленнєвих механізмів – осмислення, пам'яті, ймовірного прогнозування та випереджаючого синтезу; розвиток мовних засобів мовленнєвої діяльності по лінії розширення і структурної організації словника та засвоєння мовних (граматичних) правил; розвиток способу формування й формулювання думки та їх усвідомленої диференціації для різних умов спілкування – з самим собою (внутрішній спосіб) та з іншими людьми (зовнішній усний чи письмовий спосіб).

Говорячи про комунікативний розвиток молодшого школяра і, передусім, про *продуктивні види* мовленнєвої діяльності, відзначимо, що в результаті шкільного навчання його усні висловлювання стають повнішими, зв'язнішими, змістовнішими, ніж у дошкільника. Хоча в них все ще відображаються не найсуттєвіші ознаки явищ і предметів, про які йдеться. Молодші школярі недостатньо повно розкривають зв'язки між явищами, часто не виражають особистого ставлення до висловлених думок. Хоча молодші школярі практично володіють основами побудови теоретичних понять і готові до теоретичних узагальнень (що є одним з найголовніших психологічних новоутворень цього віку), у висловлюваннях вони все-таки надають перевагу конкретним судженням, а не теоретичним, абстрактним розмірковуванням, опису конкретних фактів, а не встановленню причинно-наслідкових зв'язків між ними. Молодші школярі свідомо не слідкують за послідовністю своїх думок, тобто за логікою їх викладу у висловлюванні. Розмірковування вони замінюють застосуванням готового, відомого правила, хоча в процесі шкільного навчання в них розвиваються здібність розмірковувати, робити висновки й умовиводи, подумки складати план.

Поряд з усними видами мовленнєвої діяльності в молодшому шкільному віці цілеспрямовано формуються письмо і читання. Якщо становлення здібності говорити та слухати значною мірою залежить від сімейного виховання, то сформованість письма і читання – переважно від навчання в школі. У письмових творах молодших школярів переважають прості двоскладові речення з однорідними членами чи прості розповсюджені речення. Загальна кількість слів при описі малюнка чи переказі почутого у другокласників не більше 100, число речень біля 10, середня довжина фрази 6-7 слів [Ляудис, Негурэ 1983].

За структурою і мовним оформленням тексти письмових творів молодших

школярів аналогічні текстам їх усних висловлювань. Як правило, вони характеризуються незакінченістю, незавершеністю і неповнотою вираження думки, лексичною бідністю, не говорячи вже про неправильну орфографію. В текстах часто бувають помилки в побудові словосполучень, пов'язані з порушенням норм управління і узгодження слів. Часто відсутній логічний зв'язок між реченнями та окремими смисловими частинами тексту. Лише в умовах вирішення творчих завдань молодший школяр може продукувати справжній письмовий текст. Оволодіння учнем письмовим мовленням за таких умов навчання зумовлює суттєві зрушення в розвитку його усного мовлення. Цей факт має бути врахований учителем іноземної мови, зокрема як аргумент організації взаємозв'язаного навчання всіх видів мовленнєвої діяльності, включаючи писемне мовлення з самого початку.

Переходячи до аналізу вирішення молодшими школярами комунікативних завдань, акцентуємо, що найбільш звичним і доступним для цього віку є вирішення комунікативного завдання опису. В цей період опис виступає як найрозповсюдженіше навчальне завдання, вирішення якого нерозривно пов'язане з оптимальними умовами сприймання. Найінтенсивніше воно розвивається й удосконалюється саме в дошкільному та молодшому шкільному віці. Цей факт також має бути врахований учителем іноземної мови початкової школи як психологічне обґрунтування широкого використання образної наочності – карток, малюнків, предметів, іграшок як способів організації предметного плану висловлювання молодшого школяра.

Однак, не дивлячись на видиму простоту комунікативного завдання опису і звичність до нього молодшого школяра, опис як навчальна дія та вирішення навчального завдання представляє для нього певну складність. Труднощі, які виникають у молодшого школяра при вирішенні цього комунікативного завдання, призводять до несформованості самого тексту опису. Так, описуючи картинку, молодші школярі, як правило, передають у тексті менше інформації, ніж фактично помічають, часто пропускають досить очевидні деталі, не слідує певної логіки викладу думок тощо. Наголосимо, що опис має бути не репродуктивним, а творчим переказом за певним сюжетом, щоб зробити його повнішим.

Ще більшу трудність для учнів цієї вікової групи викликають комунікативні завдання пояснення і тим більше доказу. Для учня молодшого шкільного віку навіть сприймання і розуміння словесного пояснення вчителя виявляється складним, не говорячи вже про власні пояснення, які характеризуються великою кількістю логічних помилок. Власні пояснення подаються головним чином індуктивним способом, тобто від часткового до загального, і носять егоцентричний характер, коли учень співвідносить висловлювання з собою як його центром. Об'єктивні висловлювання нерідко супроводжуються діями показу. Особливо великі труднощі молодші школярі відчувають в оволодінні причинним

поясненням. Це пов'язано з тим, що вони ще не досить володіють поняттями «причина» і «наслідок» та не диференціюють досить чітко комунікативні завдання «пояснення», «опис» і «розповідь». Молодші школярі нерідко дають пояснення кожному явищу окремо чи пояснюють одиничне конкретне явище іншим єдиним конкретним явищем, звертаючи увагу на яскраві, несуттєві, прості, емоційно забарвлені зв'язки і не помічають суттєві.

Учні початкових класів використовують у поясненні (відповідно до вікових можливостей) і такі складні в структурному та змістовному планах комунікативні завдання як доказ та переконання. Молодші школярі в силу особливостей мовленнєво-мисленнєвої діяльності цього віку не можуть повною мірою оволодіти доказом. Вони застосовують найелементарніші форми доказу – показ, посилення на наочну очевидність, авторитет, аналогію, завчений/засвоєний у школі доказ. Довіра до надрукованого слова в цьому віці настільки велика, що сам факт, що щось надруковано, вже є доказом для молодшого школяра. В цьому віці в учня з'являється доказ через приклад, який розвивається з показування. Однак приклад частіше за все наводиться дитиною як «випадок із життя», який вона пригадує.

За низкою параметрів молодші школярі вже диференціюють такі комунікативні завдання як опис і пояснення, з одного боку, та доказ і переконання, з другого. Так, наприклад, при необхідності вирішення двох останніх комунікативних завдань вони використовують значно більше слів, смислових зв'язків, які виражають причинність (казуальність), чим при вирішенні завдань опису чи пояснення. Використання молодшими школярами казуальності у висловлюванні свідчить про те, що учні цього віку розуміють і усвідомлюють спрямованість доказів і переконань на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між предметами і явищами оточуючої дійсності. Хоча, звичайно, учні ще не можуть побудувати логіку доказів і знайти найадекватніші мовні засоби. В силу цього молодші школярі часто звертаються до використання казуальних слів, які слугують формальною ознакою зв'язку між тезою та аргументами доказу, наприклад, «Це тому що...», «Так вийшло, що...» тощо. Молодші школярі роблять це навіть частіше, ніж учні старшого шкільного віку. Вони спочатку оволодівають підрядними реченнями з сполучниками “тому що”, “оскільки”, тобто казуальними словами, а потім уже відповідними цим синтаксичним формам смисловими структурами, що є одним із підтверджень відомої тези Л.С.Виготського про те, що граматики в розвитку дитини випереджає її логіку. При цьому попереду логіки йде ще й розвиток предметно-смислового боку висловлювання, тобто впорядкування самого смислового змісту як правильного відображення об'єктів мовної комунікації.

Переконання як комунікативне завдання відрізняється від інших подібних завдань (опису, пояснення, доказу) найбільшою комунікативною спрямованістю на партнера спілкування. Вирішення цього завдання навіть для дорослої людини є

складним, не говорячи вже про молодшого школяра. В силу особливостей своєї мовленнєво-мисленнєвої діяльності він не може повною мірою оволодіти всіма структурними – змістовими і формальними (мовними) компонентами переконання. Спосіб вирішення цього завдання, який є самостійною складністю, не може стати об'єктом усвідомлення школярем без спеціально організованого навчання. Молодші школярі ще не усвідомлюють різницю між доказом і переконанням, часто зводять переконання до доказу та інших більш простих і доступних для їх віку комунікативних завдань. Учні не розуміють різницю в самому формулюванні завдання, тобто в формі завдання. В молодшому шкільному віці формулювання імперативної частини завдання прямо впливає на поставовку і вирішення внутрішніх мисленнєвих завдань з формування і формулювання задуму висловлювання, визначаючи вибір першого ходу, основного предмету чи центру висловлювання. Наявність і характер неімперативної частини завдання («опиши», «поясни», «доведи») також впливають на характер вирішення мисленнєвого завдання. Так, нульова неімперативна частина сприяє максимальній казуальності висловлювання, яке породжує мовець у результаті вирішення мисленнєвого завдання.

Характеризуючи в цілому рівень розвитку продуктивної мовленнєвої діяльності молодших школярів, зазначимо, що в процесі навчання здійснюються ускладнення й комплексування як усного, так і писемного висловлювання за рахунок збільшення кількості другорядних членів речення, появи складного присудка тощо. Одночасно, в зв'язку з розширенням словника молодшого школяра, збільшуються кількість речень у породжуваному тексті та загальний обсяг висловлювання. Такі психічні новоутворення молодшого шкільного віку як довільність психічних функцій, зокрема пам'яті, уваги, становлення внутрішнього плану дій і рефлексія призводять до того, що мовні засоби, способи формування й формулювання думки стають предметом усвідомлення молодшим школярем. Його мовленнєві дії набувають рефлексивного характеру. На кінець молодшого шкільного віку учень починає свідомо розмірковувати й управляти своїми мисленнєвими операціями, усвідомлюючи суттєві зв'язки у висловлюванні.

Дослідження *рецептивних видів* мовленнєвої діяльності (читання й аудіювання) в молодшому шкільному віці дозволили виявити деякі їх особливості. Передусім відзначається різке збільшення швидкості читання в молодшому шкільному віці. Якщо на кінець I класу ця швидкість складає 30-40 слів на хвилину, в II класі - 60-70 слів на хвилину, то в III класі це вже 80-90 слів на хвилину. Вивчення специфіки розуміння молодшими школярами тексту при читанні показало, що володіючи психологічними стратегіями розуміння тексту, вони не користуються ще індивідуальними шляхами розуміння, тобто психологічними тактиками. Виявилось навіть, що з усього тексту молодші школярі краще всього розуміють і виділяють смислові категорії логічного плану.

Дослідження закономірностей функціонування мовленнєво-мисленнєвої діяльності молодших школярів у процесі аудіювання показали, перш за все, що збереження сприйнятого на слух тексту залежить від настанови перед аудіюванням. Так, уже в молодшому шкільному віці за цілим рядом параметрів виявилася перевага комунікативної настанови (не просто зрозуміти і запам'ятати почуте «для себе», а передати його зміст партнеру спілкування). У слуховій рецепції молодший школяр зорієнтований в основному на осмислення того, про що текст, а не стільки на те, що в тексті розкрито і з якою метою і якими засобами це досягається. Велику роль для молодшого школяра відіграє створюваний текстом образ. Він викликає емоції, переживання, часто відволікаючи учня від змісту.

Перераховані вище особливості комунікативного розвитку молодшого школяра у сфері рідної мови свідчать про

а) природну гетерохронність розвитку усних і письмових видів мовленнєвої діяльності, тобто випередження усного висловлювання і розуміння на слух,

б) недостатню сформованість усіх мовленнєвих механізмів, зокрема механізму осмислення,

в) невідпрацьованості мовних засобів (лексико-граматичних форм) та

г) недостатній рівень розвитку способів формулювання і формування думки.

Думка молодшого школяра ще цілком не підкоряється логічному плану її викладу. Висловлювання, особливо розгорнуті, часто бувають недостатньо логічними особливо в причинно-наслідкових і часово-просторових відношеннях.

Все описане вище про особливості комунікативного розвитку дитини у сфері рідної мови зазвичай емпірично враховується вчителем іноземної мови початкової школи. Однак необхідна цілеспрямована робота над кожним видом мовленнєвої діяльності та всією сукупністю її мовних аспектів засобами іноземної мови та іншомовного навчального спілкування. В такий спосіб дійсно будуть реалізовані виховна, розвивальна та загальноосвітня функції іноземної мови як навчального предмета, особливо в найсензитивніший до засвоєння мови період – молодший шкільний вік.

2.2. Діагностика рівня сформованості компетенції в аудіюванні

Завдання 1 для визначення рівня сформованості вміння розуміти загальний зміст аудіотексту

Інструкція: Коли закінчуються уроки, і двері вашого класу замикаються на ключ, у ньому відбуваються незвичайні події. Хочете дізнатись які? То ж уважно послухайте мою розповідь. Після чого кожний з вас відповідь на запитання «Про

що була розповідь?». І ми дізнаємось, хто ж з вас уміє найкраще слухати вчителя.

ОСВІЧЕНА КРЕЙДА

– Мудрішого від мене нікого немає в класі, – нахвалялася білолиця Крейда, вилежуючись біля чорної дошки. – Хто вирішує найскладніші задачі? Я! Хто найкраще знає граматику? Також я! Хто малює, креслить? Я, я, я!

Якомога лагідніше Дошка сказала:

– Що ж, тоді покажи нам, будь ласка, свою мудрість. І ми з Ганчіркою подивимось та повчимося в тебе.

– А... а я зараз не хочу. От коли прийде вчитель...

– Е-е, з учителем ми всі мудрі. Ти сама спробуй. Нікуди було Крейді подітися. Стрибнула вона на Дошку і заходилась писати. Крутилась, вертілась, переверталась з боку на бік, проте нічого мудрого так і не написала. Просто стерлась на порошок, який потім змела хазяйновита Ганчірка.

А тепер знайдіть правильну відповідь на запитання: про що була розповідь? Для цього на картках, що лежать у кожного на парті, ви пишете лише одну літеру. Ось варіанти відповіді (вчитель зачитує записані на дошці варіанти): А. Про роботу Вчителя, Б. Про мудрість Крейди, В. Про хвалькувату Крейду.

Шкала оцнок:

Вибір правильного варіанту відповіді (В) оцінюється в 100 балів.

Вибір неправильного варіанту відповіді оцінюється в 0 балів.

Завдання 2 для визначення рівня сформованості вміння сприймати аудіотекст з детальним його розумінням

Інструкція: У вас є уроки малювання, під час яких ви малюєте олівцями, фарбами, фломастерами. А коли щось не виходить, користуєтесь гумкою. Хочете

послухати про них розповідь? То ж слухайте уважно, намагайтесь запам'ятати її. Оскільки після прослуховування ми дізнаємось, хто з вас найуважніше слухав і найкраще зрозумів розповідь.

М'ЯКИЙ ХАРАКТЕР

Гумка була незадоволена собою:

– Нащо мене пустили на світ? Інші дають якусь користь своєю працею. А я? Нищу, стираю те, що зробили інші. Отак зітрешся на порошок, і ніхто тебе добрим словом не згадає. Взяти, приміром, Олівця. Він впевнено веде свою лінію, а я тільки стираю. Часом мене посилають навіть на ліквідацію чорнильних плям. Напрацюєшся до сьомого поту, а потім тебе ще й замазурою обзивають. Не хочу я більше нищити працю своїх друзів...

Якось Гумку запросили стирати незграбні лінії в Альбомі.

– Три обережно, – благав її біленький Аркуш паперу. – А то зробиш дірку, і тоді мене вирвуть і викинуть у кошик.

– Не хвилюйся, – заспокоїв Аркуша товстий Альбом. – Вона м'яка. Я її давно знаю.

– Неправда! Я тверда, я також маю характер, я знаю собі ціну! – хотіла заперечити Гумка, але, як завжди, промовчала, бо на вдачу була таки м'якою.

Незабаром на Аркуші паперу з'явилися сміливі, правильні лінії. Вони утворили чепурний будиночок, кілька кучерявих дерев, важкі хмари, усміхнене сонце... І всім одразу стало весело та радісно. А той Аркуш навіть подякував Гумці.

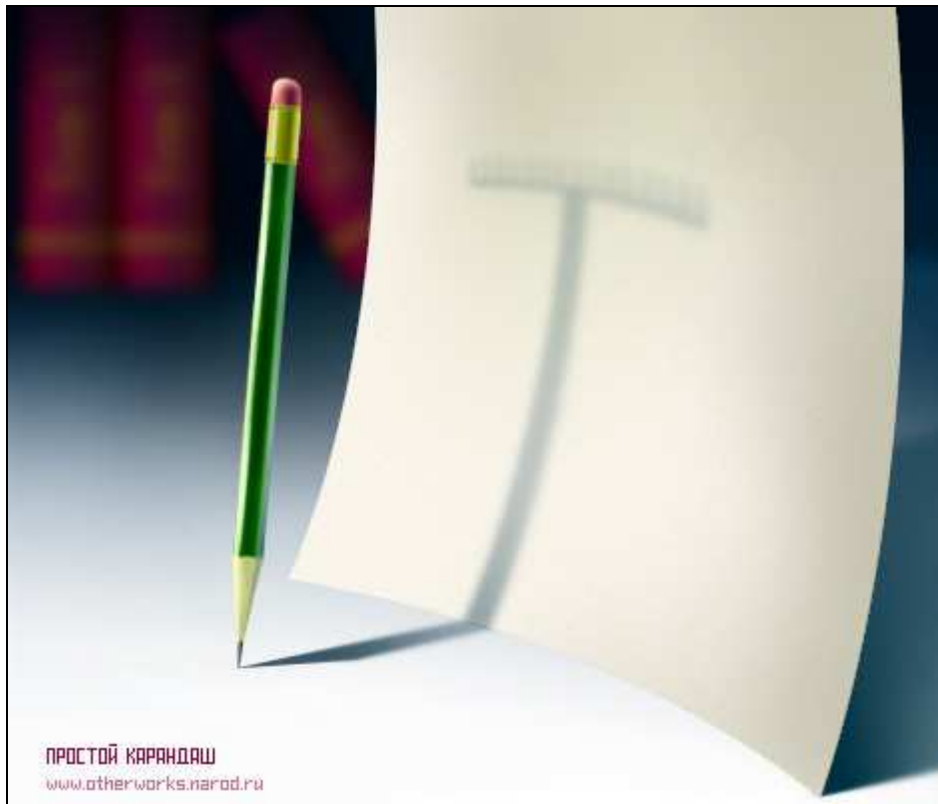
– За віщо? – розгубилась вона.

– За те, що ти м'яка та уважна.

– Але ж я нищу... – почала було Гумка свою сумну пісню.

– Ти нищиш тільки погане й нікчемне, а на його місці з'являється нове, справжнє, гарне.

І Гумка зрозуміла, що її праця теж потрібна, що і вона не марно живе на світі та недаремно хліб їсть.

А зараз послухайте твердження та визначте, які з них правильні (помічаєте знаком « + »), які помилкові (помічаєте знаком «-»), а яких зовсім не було в розповіді (помічаєте знаком «0»). Для цього на картках проти кожної цифри, яка позначає номер твердження, поставте потрібний знак. (Кожний учень отримує картку з проставленими у стовбчик цифрами від 1 до 10).

1. Гумка була незадоволена своєю працею. « + »
2. Гумка витирала лише лінії, проведені Олівцем. «-»
3. Якось Гумку запросили стирати чорнильні плями в книжці. «-»
4. Аркуш дуже хвилювався, щоб Гумка не зробила дірку. « + »
5. Разом з Аркушем хвилювався й Пензлик. «0»
6. На вдачу Гумка була м'якою. « + »
7. Альбом був дуже давно знайомий з Гумкою. « + »
8. Аркуш забув подякувати Гумці. «-»
9. Гумка нищила погане й нікчемне, а на його місці з'являлось нове й красиве. « + »
10. Намалюйте, що з'явилося на папері.

Шкала оцінок:

Правильне виконання всього завдання оцінюється в 100 балів.

Одне правильно класифіковане твердження оцінюється в 10 балів.

Останнє (десяте) завдання оцінюється так: чотири намальовані предмети – 10 балів, один намальований предмет — 2,5 бали.

Підсумкова шкала оцінок:

Визначається загальна сума балів, набрана учнем за виконання двох завдань. Максимальна сума балів 200 (100 балів x 2 завдання = 200 балів).

Визначається середній бал за виконання двох завдань. Наприклад, загальна сума за два завдання – 160 балів. Середній бал – 160 балів : 2 завдання = 80 балів.

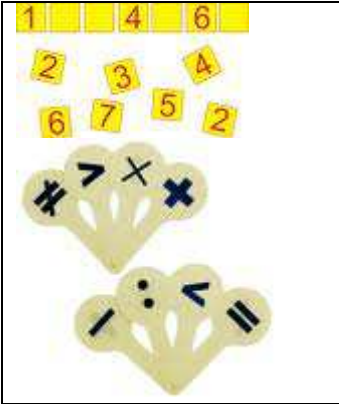
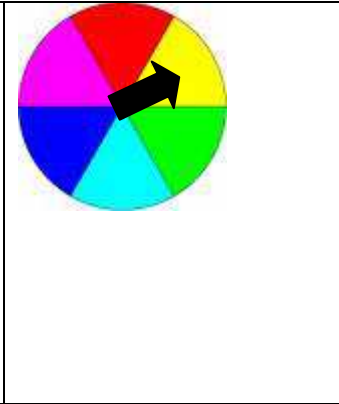
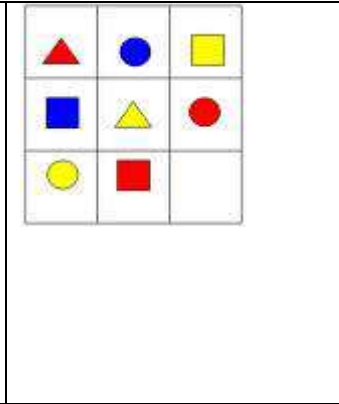

50-100 балів – достатній рівень сформованості компетенції в аудіюванні.

Менше 50-и балів – недостатній рівень сформованості компетенції в аудіюванні.

2.3. Ігри для навчання англомовного аудіювання

Пропонуємо добірку ігор для навчання англомовного аудіювання молодших школярів. Ігри передбачають наявність в учнів знань англійською мовою назв кольорів (Color Games), числівників (Math Games), геометричних фігур (Following Directions), а також сформованість навичок техніки читання (Reading Games).

Кожна група ігор потребує наявності в учнів набору карток з цифрами і віяла з математичними знаками (Math Games), набору карток із зображенням предметів і транскрипційних знаків (Reading Games), набору різнокольорових геометричних фігур (Following Directions) та кольоровий круг (Color Games).

			
For Math Games	For Color Games	For Following Directions Games	For Reading Games

Назви ігор містять відповіді на запитання вправи, тому попередньо учням не зачитуються.

Color Games:

The Green Mittens
The Yellow Kite
The Red Riddle

The Green Mittens

Directions: Today we'll hear a short story about a girl named Lisa who lost her new mittens. Keep your color wheels in your hands because I'm going to ask you to listen carefully to find out what color Lisa's mittens were. When the story is over, you can show me the color of Lisa's mittens by turning the arrow on your color wheel to that color.

Lisa lost her new mittens at school. Her teacher asked her to describe the mittens to the rest of the boys and girls in the class. This is what Lisa said:

"I lost my new mittens yesterday. I think I left them on the playground after morning recess. My aunt made them for me and gave them to me for my birthday. The mittens are green, and they're a little bit big for me because my aunt said I'd probably

grow a lot this year. If you find them, let me know.”

With your color wheel, pick out the color. In a few moments we'll all show the color and talk about the story... Now, hold up your color wheels.

The Yellow Kite

Directions: Listen carefully while I read a story to you about a girl named Vicky. Keep your color wheel close by because you'll need it to answer a question about the story. Vicky wants to buy a kite, and as you hear the story, listen to find out exactly what color the kite was that Vicky bought.

It was a windy March day, and Vicky was very excited about buying a new kite. She had saved her money, and now she was standing in the game and hobby shop looking over the kites. She had been in the shop many times, and she thought she knew which kite she wanted. That big red box kite was great, but it cost too much money. There were two other kites, one green and one red, but they looked too hard for her to put together without a lot of help. Vicky had seen a yellow kite that looked fairly easy to put together. She looked at this kite again. She had saved enough money to buy this kite, so she bought the last one she saw. Vicky knew this one would be a good flying kite.

Use your color wheel now. Turn the arrow to the color of the kite that Vicky bought. When you have all picked out the color, we'll hold up our color wheels... Now, show me what color it was.

The Red Riddle

Directions: Now we have a color riddle. Pick up your color wheel because you will need to look at it as I read the riddle. Listen carefully as I read, and look at your color wheel, for you need to do a lot of remembering in this riddle. When I finish reading, we'll use our color wheels to find out who has been able to guess the color.

I am not green like the grass, and I am not orange like the round, juicy fruit we eat. I am not blue, either. My name isn't yellow, and it isn't black. I am not brown, and I'm not white. Please help me. What color am I?

Turn the arrow on your color wheel to the color that this riddle is talking about. Take a little time to think of all the colors that were mentioned in the riddle and see if you can help this one color that has lost his name...Now, hold up your color wheels.

Math Games:

Five Birds

Seven Comic Books

Two Apples

Three Cookies

Five Easels

Five Birds

Directions: Today, we are going to hear a story about some birds. Keep your dot cards close by because I want to see if you can listen carefully and tell me how many birds there were in all. When the story is finished, you pick out the dot card that tells the number of birds the children saw.

Four birds were eating at the feeding station outside of the first grade classroom windows. As the children watched the birds, one more bird fluttered down to join the others.

Now, pick out the dot card that shows the number of birds the children saw. Think for a minute, and then we'll look at each other's cards... Ready? Hold up your dot cards.

Seven Comic Books

Directions: Here is a story about Randy, a boy who decided to pick up his room. Right now he is picking up some comic books. Listen to see how many comic books he finds. When the story is over, you pick out the dot card that tells the number of comic books he finds.

Randy was trying to clean up his room. He decided to put his comic books in one pile. He found two comic books on the top of his bookshelf. After looking carefully in his closet, he found five more comic books there. He put all of them in one pile. How many comic books did Randy find?

Find the dot card that tells the number and put it in your card holder. Then, after we show our cards, we'll talk about the story... Now, hold up your dot cards.

Two Apples

Directions: Here's a story about Anita who is going to use some apples to make dessert. Hold on to your dot cards because you will be using one of them to answer a question. Here is the question: How many apples are going to be left in the bowl after Anita cooks the ones she needs? Listen carefully.

Anita decided to make baked apples for dessert. She knew she had six apples in the bowl. Anita took four apples and fixed them for baking. She only needed to bake four apples.

Think about how many apples were left in the bowl. When you have your answer, put your dot card into your card holder... Ready? Hold up your dot cards.

Three Cookies

Directions: Chris liked cookies, but one day he had a prob-em about how many he should eat. Listen to the story about Chris and see if you can answer his question.

When Chris got home from school, he found a note on the kitchen table. The note read:

Chris,

I'll be home a little later. Drink a glass of milk, and eat half the cookies on the plate. Save the other half for Don who will be home about four o'clock.

Mom

Chris counted the cookies on the plate. There were six chocolate chip cookies. He thought, "How many can I eat so that Don can have the same number when he gets home?"

How many cookies could Chris eat? Think about the problem, then put the numeral card that answers the question in your card holder... Now, hold up your answers.

Five Easels

Directions: All boys and girls like to paint, and painting on easels makes it even more fun. Listen carefully to this story of a second grade classroom that had eight easels. One day some easels were borrowed. Try to find out how many easels were left in the second grade classroom after that. Keep your dot cards handy to answer this question.

The second grade classroom had eight easels that the children used for painting. One day, the first grade teacher asked if she could borrow three of the easels for the day. She promised to return them the very next day. How many of the eight easels were left in the second grade classroom?

Think carefully, then pick out the dot card that tells how many easels were left. Put the dot card in your holder...Now, hold up your cards.

Reading Games:

Beginning Sounds

Story Sentences

Beginning Letters

Beginning Sounds

For this listening activity, you might try grouping the picture cards into two packets by beginning sounds, then have the children work with one packet at a time.

	Packet 1		Packet 2
Card 2	bicycle	Card 5	window
Card 4	bat	Card 7	wagon
Card 6	table	Card 8	glass
Card 9	turtle	Card 10	gloves
Card 1	shoes	Card 3	apple

Directions: Spread out your packet of five cards and look at all of the pictures. Say the names of the things on your picture cards to yourself. Now, I'm going to say

three words to you that all begin with the same sound. After I say these three words to you, pick out any of your picture cards which begin with the same sound. If one or even two pictures do begin with the same sound, place that picture or pictures in the card holder. Here are the first three words. Listen carefully.

glitter gleam glad

Are there any pictures on your cards of things which begin with the same sound as glitter, gleam, and glad? If so, put them in your card holder...Show them to me now.

(Allow adequate time for discussion after each activity.)

Here are some other word combinations you might try:

toes	tip	tent
shirt	shut	shell
boat	bean	butter
worm	wish	watch
ant	address	after
laugh	ladder	leap

Story Sentences

Directions: Today, you each have a pack of ten picture cards to use with your card holders. Spread the cards out the table in front of you in any order you wish. Take a good look at all of them. I'll read a short story sentence to you, I I'll leave out the last word. One of the pictures will fit the s tence very well. Listen carefully as I read the first senten Pick out the picture and put it in your card holder, then we'll show our pictures and talk about the sentence.

(Read the sentences one at a time, allowing adequate time for picture selection and discussion after each one. The folowing examples illustrate the type of sentence stories you might use. Allow adequate time for discussion after each activity.)

1. Jerry put his feet into his new _____
2. Michelle liked to ride on her two-wheeled _____
3. In her lunch box, Linda had an _____
4. To play baseball, you need to have a ball and a _____
5. Joe saw that it was raining when he looked out the _____
6. Mother called, "Your dinner is ready and on the _____
7. Janet's little sister pulled her dog in her little _____
8. Toby poured some milk into a _____
9. "Mr. Slow" was the name of Herb's new pet _____
10. Nancy's hands were cold because she had lost her _____

Beginning Letters

For this listening activity, you'll need to make two m sets of cards for use with

Packets I and 2.

for Packet I		for Packet 2	
Card 1	b	Card 1	w
Card 2	t	Card 2	g
Card 3	sh	Card 3	z
Card 4	r	Card 4	p

Directions: Today you have two packets of cards – picture cards and letter cards. I'm going to ask you to follow some new directions for this game. Spread out your picture cards on one side of the table, and spread out your letter cards on the other side. Now listen carefully.

1. Pick up the pictures of the bat and the bicycle and put them into your card holder. Now put down your card holder and look for the card that shows the letter or letters that begin the words *bat* and *bicycle*.

As soon as you find that letter card, put it in your card holder... Ready? Hold up your cards. (Allow adequate time for discussion after each activity.)

The following pictures and letters can be used to complete the work of Packet 1; use the same procedure for Packet 2.

2. table	turtle	t
3. shoes	-	sh
4. -	-	r

Following Directions:

The Necklace

Funny Cars

A Geometric Monster

The Necklace

Directions: Today our listening games will be harder and more fun. Pay close attention. Organize all of the triangles, circles and squares by color. All of your circles should be in one spot, with the red circles in one pile, the blue circles in another and the green ones in one pile. Organize your triangles the same way – red triangles in one pile, blue triangles in one pile, and green triangles in one pile. Work on your squares, too.

We're going to make some colorful designs today. Listen carefully to each story so that you can make the design you'll compare designs when you're finished. After each design, we'll talk about the story.

1. Jan decided she wanted to make a pretty necklace by stringing some round, painted beads she had at home. She decided to try out her design first by using the

feltboard and the circles she had at school.

First, Jan put a red circle at the very left side of her feltboard. After the red circle, she put down a blue circle, and then she put in a green circle. So Jan had a red circle, a blue circle, and a green circle. She decided to follow the same plan, so she continued the design by adding three more circles - first, another red circle, then another blue circle, and last, another green circle. Jan looked at her six-circle design to see if she liked it.

Now, you see if you can make the design that Jan made. We'll wait until everyone is ready, and then we'll compare our designs. Perhaps we'll have to listen to the story again... Now, hold up your feltboards.

2. Jan decided to try another design for her necklace. She used her feltboard and the circles again. This time, Jan started the left side of her feltboard with two red circles. Then she added a green one. Let's see, she had two red circles and one green circle. After this, she added two blue circles and a green circle. Her design looked like this: two red circles and one green, then two blue circles and one green. Jan looked at her six-circle design to see if she liked it.

Now, you see if you can make the design Jan made this time. When everyone is ready, we'll look at our designs. We can always listen to the story again.... Ready with your design?

Funny Cars

Directions: Today, we have a story about Barbara who uses her feltboard and colored shapes to design a funny car. Listen carefully so you can make a car like Barbara did with your felt shapes.

Barbara decided to try to make a funny car on her feltboard. First, she put down two red squares for the body of the car. Then she decided to try two blue circles for the wheels. On the right side of the car, Barbara put a green triangle. This was to be the front of the car. Barbara needed a top on her car, so she put a green square on top of the two blue squares.

Now, you try to make a car that looks like Barbara's. Work on it for a while, then we'll listen to the story again and compare our funny cars....Ready? Hold up your feltboards.

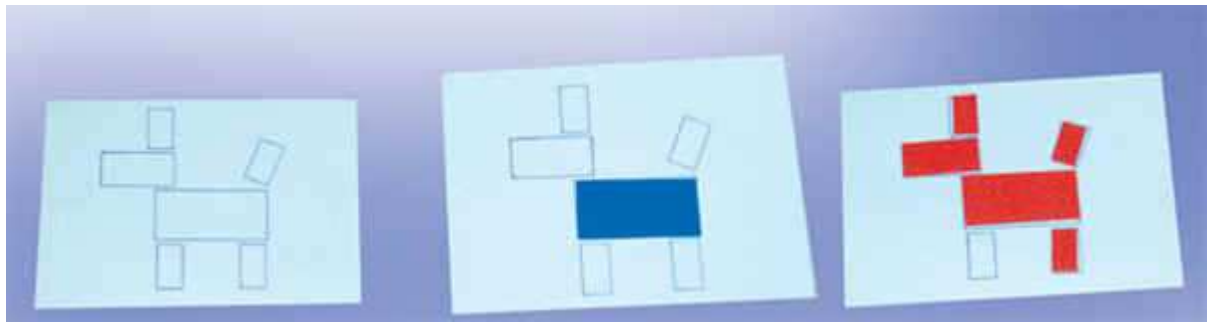
A Geometric Monster

Directions: Here is a story about Charlie, who decided to use his feltboard and colored shapes to make a monster from outer space. Listen carefully and see if you can make the same kind of monster Charlie made.

Charlie decided that his monster should have a blue triangle sitting right on top of a blue square body. Because his monster had wheels instead of feet, Charlie put two red circles below the blue body. For arms, the monster had two red triangles coming out of the two sides of his blue body. What a monster!

Now, can you make a monster that looks like Charlie's? Try to remember how his

monster was made. When you're ready, we'll listen to the story again, and you can check your monster against Charlie's...Finish your monsters.

3. Організація навчального матеріалу на уроці англійської мови в початковій школі

3.1. Сюжетна побудова уроку англійської мови

Урок є основною організаційною одиницею навчального процесу в середньому навчальному закладі. Вимоги до уроку іноземної мови вирізняють його поміж уроків інших навчальних предметів. Це – мовленнєва спрямованість і комплексність, одночасне використання іноземної мови як мети й засобу навчання, висока активність розумово-мовленнєвої діяльності школярів, різноманітність форм їхньої роботи та мотиваційне забезпечення учіння.

Ці вимоги посилюються при навчанні англійської мови молодших школярів, зважаючи на їхні вікові й індивідуально-психологічні особливості. Дотриманню цих вимог значною мірою сприяє використання мультимедіа, які уможливають одночасне використання декількох інформаційних середовищ: тексту, звуку, графіки, фото, відео, анімації.

Серед реалізованих у сучасних посібниках і підручниках англійської мови для початкової школи підходів до організації в них навчального матеріалу поряд з іншими виокремлюються сюжетно-ситуативний і сюжетний підходи [К.К.Остапенко, 2001].

Термін «сюжет» у назві підходів зазвичай асоціюється саме з художнім твором. Літературознавчий словник-довідник [1997] трактує сюжет як подію чи систему подій, покладену в основу творів, спосіб організації подій (художньої трансформації фабули), рух характерів у художньому часі й просторі. Водночас у сюжеті (як динамічному аспекті твору, ланцюзі зображуваних подій) проявляється фабула, яка з'єднує його елементи. Сюжет і фабула складають нерозривний конструктивний компонент твору, який проявляється на ціннісно-аксіологічному й предметно-пізнавальному рівнях.

К.К.Остапенко [2001] суто в методичних цілях пропонує розглядати систему подій як систему ситуацій (ми, в свою чергу, уточнимо «систему комунікативно-мовленнєвих ситуацій») усередині одного великого сюжету, що може слугувати підґрунтям для організації навчального матеріалу. Комунікативно-мовленнєва ситуація включає обставини дійсності, в яких відбувається комунікація, стосунки між комунікантами, їхні мовленнєві наміри та власне реалізацію акту спілкування.

Автори низки автентичних посібників (G.Ellis, J.Brewster, A.Wright, E.Garvie) залучають художні твори (казки, короткі оповідання) для навчання молодших школярів усного мовлення. Рекомендовані в посібниках методичні прийоми передбачають оволодіння учнями лексико-граматичним матеріалом твору. Такий напрям сюжетного підходу до організації навчального матеріалу є

рухом від художнього твору. Натомість в інших автентичних посібниках «Big Red Bus», «Treasure Trail», «Chatterbox» застосовано рух від сюжету, укладеного з навчальними цілями, наприклад, пошук скарбів та пов'язані з цим пригоди. Перелік подій чи ситуацій пов'язано не спільним змістом чи сюжетом, а спільним переліком персонажів, які діють у різних ситуаціях.

Отже, сюжетний підхід до організації навчального матеріалу реалізується у випадку поєднання сюжету художнього твору і сюжету, укладеного з навчальними цілями. Останній є адаптованим варіантом сюжету художнього твору. Саме на цей варіант ми орієнтувалися при укладанні як фрагментів, так і всього уроку англійської мови в мультимедійному електронному посібнику «Урок англійської мови в початковій школі (автори і розробники – О.Б.Бігич і С.М.Назаров).

Наприклад, усі етапи уроку з теми «At the Zoo» об'єднує віртуальна подорож молодших школярів до лондонського зоопарку, де мешкає їхній англійський друг English Lion.

Урок з теми «At the Zoo» відкриває зображення всесвітньо відомого мешканця берлінського зоопарку – ведмежати Кнута. Активація інтерактивної фотографії Кнута уможливило перегляд відеофрагменту про сьогодення Кнута – великого білого ведмедя (рис. 1).

Рис. 1. Фрагмент уроку з теми «At the Zoo»

Фонетична зарядка розпочинається з зображення карти Лондона (рис. 2),

Рис. 2. Фрагмент сторінки «Фонетична зарядка»

куди учні «прилетіли» з персонажем казки С.Лагерлеф Нільсом. Попередня демонстрація уривка мультфільму «Зачарований хлопчик» (рис. 3) створює в

молодших школярів ілюзію польоту, який вони із задоволенням імітують.

Рис. 3. Фрагмент сторінки «Фонетична зарядка»

В пошуках свого англomовного друга English Lion учні звертаються до англійського полісмена (рис. 4). Активація інтерактивної кнопки (під фото)

Рис. 4. Фрагмент сторінки «Фонетична зарядка»

уможливлює прослуховування його розповіді про левів, які мешкають у Лондоні, з паралельною ілюстрацією визначних місць столиці Великої Британії (рис. 5).

Рис. 5. Фрагмент сторінки «Фонетична зарядка»

Текст для читання «Ваву» супроводжує зображення його персонажів, зокрема анімована ілюстрація чоловіка за кермом (рис. 6).

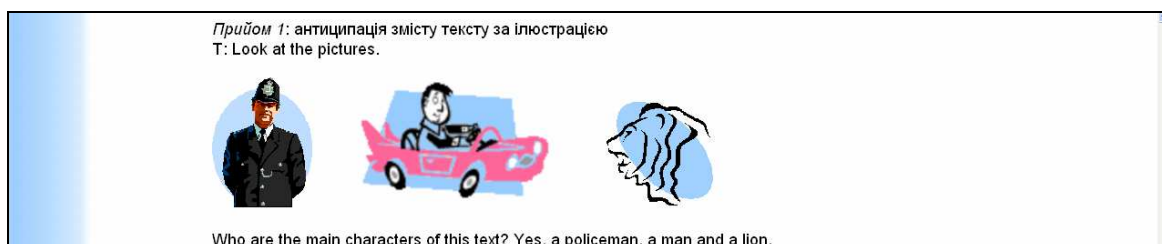

Рис. 6. Фрагмент сторінки «Читання тексту *Ваву*»

Анімований аватар лева (рис. 7) слугує опорою для укладання загадок про

Слова пісні

▶ The Lion Sleeps Tonight

Слова пісні "The lion sleeps tonight"

Прийм 1: навчальна бесіда в режимі Т – Pls.
 Т: А чи можна описати лева так, щоб усі здогадалися, про кого йдеться? Can you name the main lion's feature? Yes, it's a king of animals. It has a long hair around its neck. Ось ми і склали загадку про лева.

Прийм 2: навчальний діалог у режимі Т – Pls.
 Т: Let's describe a lion. I'll ask you questions about it, and you'll answer them. Pay attention to this table. It will help you to answer my questions.

1. Is a lion a wild or a domestic animal?
2. What's its color?
3. What head and neck has a lion?
4. How many and what legs has a lion?
5. What tail has a lion?
6. What does a lion eat?

<u>Wild animal / bird</u>	<u>Domestic animal / bird</u>	
	<u>House pet</u>	<u>Farm animal / bird</u>
<u>Colour</u>		
<u>Head (big / little):</u>		
<u>neck (long / short)</u>		
<u>Legs (2 / 4, long / short)</u>		

Рис. 7. Фрагмент сторінки «Усний опис учнями тварини / птаха»

нього (наприклад, It's a king of animals. It has a long hair around its neck), а також для відповіді на запитання вчителя, а розміщена під запитаннями таблиця – опорою для опису лева. Активація інтерактивної кнопки (рис. 7) уможливілює прослуховування пісні S.Linda «The Lion Sleeps Tonight» (з паралельною презентацією її слів).

Кількість схованих мешканців зоопарку (рис. 8) молодші школярі

Bears	Cats	Elephant	Monkeys	Fish
		1		

Бланк до гри "The Hidden Animals"

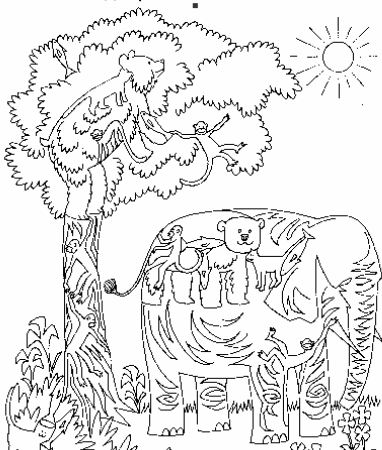

Рис. 8. Фрагмент сторінки «Гра The Hidden Animals»

позначають у таблиці (наприклад, an elephant – 1), а також розгадують кроссворд «Which bird has a big mouth?» (рис. 9), ключ до якого презентується у вигляді фотографії пелікана.

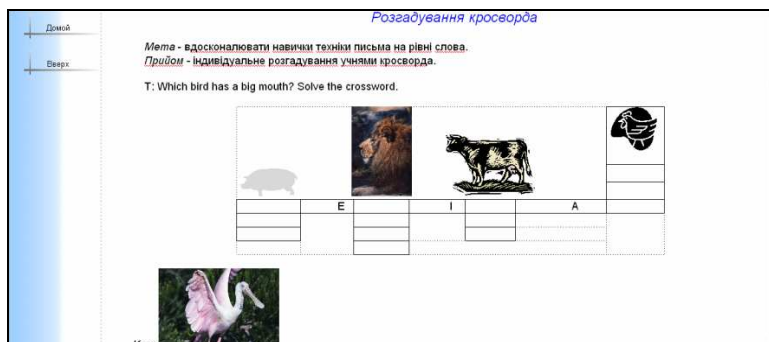

Рис. 9. Сторінка «Розгадування кросворда»

У такий спосіб при зустрічі з англійським полісменом учні вправляються в аудіюванні, під час зустрічі з English Lion – в читанні й говорінні. Учіння молодших школярів супроводжують інші види діяльності: слухання пісні, перегляд відеофрагментів, рухлива гра, розгадування кросворду, розфарбовування бланку. Успішність перебігу сюжету та виконання молодшими школярами різних видів діяльності забезпечують мультимедіа, які уможливлюють одночасне використання декількох інформаційних середовищ: тексту, звуку, графіки, фото, відео, анімації.

3.2. Ситуативно-тематична побудова уроку англійської мови

Ситуативно-тематичний (лексичний) підхід передбачає таку організацію навчального матеріалу, яка відображає специфіку функціонування відібраного мовного матеріалу в «життєвих» мовленнєвих ситуаціях і темах. Граматичний аспект ніби «розчиняється» в лексичному. Доцільність застосування ситуативно-тематичного підходу зумовлена тим, що така організації навчального матеріалу в початковій школі дозволяє розкрити основні теми спілкування та сфери інтересів молодших школярів. Водночас застосування цього підходу до організації всього навчального матеріалу негативно позначається на граматичній правильності іншомовного мовлення учнів.

Пропонуємо тематичну добірку вправ з теми «Seasons», практичною метою яких є навчання молодших школярів основ англійської мовленнєвої діяльності: аудіювання, читання, говоріння та письма.

Вправа 1.

Практична мета – формування аудитивних навичок і вмій.

Інструкція: Злий вітер змішав слова у вірші. Допоможіть кожній порі року

знайти свої дарунки. На мультимедійній дошці створіть логічні пари: пора року – її дарунок, підставивши дарунки в порожні квадрати.

Winter		fruits
Spring		berries
Summer		snowflakes
Autumn		buds and shoots

А тепер послухайте вірш про дарунки, які приносить нам кожна пора року. Скільки і які саме кольори згадуються у вірші?

Winter brings us snowflakes,
Spring – green buds and shoots,
Summer brings us berries,
Autumn – golden fruits.

Вправа 2.

Практична мета – формування вимовних навичок.

Інструкція: Давайте вивчимо цей вірш напам'ять. (Вірш презентовано на мультимедійну дошку). Спочатку повторюйте за мною кожний рядок. Потім у вірші зникне перше слово кожного рядка, друге слово тощо. А ви повторіть їх по пам'яті.

Вправа 3.

Практична мета – формування навичок техніки читання (на рівні слова).

Інструкція: Допоможіть братам-місяцям відшукати назви пір року. (Табличку презентовано на мультимедійну дошку). Слово «Seasons» вони вже знайшли.

f	o	w	e	a	x	s	o
b	r	i	g	k	e	p	b
j	e	n	h	v	k	r	k
n	u	t	g	o	i	i	k
o	s	<i>e</i>	<i>a</i>	<i>s</i>	<i>o</i>	<i>n</i>	<i>s</i>
g	u	r	u	b	e	g	t
h	m	e	t	a	w	x	o
e	m	t	u	y	i	e	e
w	e	r	m	u	t	f	y
t	r	e	n	i	m	a	s

Вправа 4.

Практична мета – формування навичок техніки письма (на рівні слова).

Інструкція: Допоможіть Незнайку пригадати назви пір року англійською мовою. Допишіть початок кожного рядка. За бажанням придумайте назву вірша.

... is green,
... is bright,
... is yellow,
... is white.

Вправа 5.

Практична мета – формування вмінь читання і навичок техніки письма.

Інструкція: Прочитайте опис кожної пори року. Здогадайтесь, про яку з них йдеться в кожному уривку. Відповідь напишіть англійською мовою.

It's very hot. The trees are green. The flowers are bright. We can swim in the sea or in the lake. _____

It's very cold. There is snow in the street. You can skate and ski. You can make a snowman. _____

It's cool. The trees are green. The birds sing their songs all day.

It's cool. The sky is grey. It rains. The trees are yellow, red and brown.

(Ілюстрація до вправи 6)

Вправа 6.

Практична мета – формування вмінь діалогічного мовлення.

Інструкція: До нас завітали гості з Австралії. Розпитайте їх про пори року в Австралії. Чи схожі вони на наші пори року? Ілюстрована «підказка» на мультимедійній дошці допоможе вам ставити запитання:

Вправа 7.

Практична мета – формування вмінь монологічного мовлення.

Інструкція: Опишіть нашим гостям з Австралії вашу улюблену пору року. Вам допоможе «мовна» підказка на мультимедійній дошці:

1. My favourite season is...
2. The trees are...
3. The flowers are...
4. The grass is...
5. The sky is ...
6. I can...
7. I like ... best of all.

Вправа 8.

Практична мета – формування вмінь писемного мовлення.

Інструкція: Ви пишете листа своїм австралійським друзям. Опишіть свою улюблену пору року. За необхідності зверніться до «мовної» підказки з вправи 7.

Запропоновані вище вправи можуть слугувати зразком для укладання аналогічних вправ з інших тем учителями як англійської, так й інших іноземних мов.

3.3. Тематичний урок-підсумок

Запропонований заключний урок підсумовує роботу молодших школярів з певної теми, зокрема дозволяє учням наочно продемонструвати свої успіхи й досягнення у вивченні англійської мови, що певною мірою стимулює їхній інтерес до подальшого її вдосконалення. При виконанні запропонованих завдань учні змагаються не лише на індивідуальну, а й на командну першість. Залучення поряд з учінням інших видів діяльності молодших школярів – гри, малювання, співів, декламування тощо – дозволяє кожному учневі (навіть задовільно встигаючому) щонайповніше виявити свої здібності.

Пропонуємо добірку завдань для уроку-підсумку з теми «Seasons». Інструкцію до завдань подано рідною мовою для зручності ознайомлення читачів – учителів інших іноземних мов. Усі завдання виконуються на командну першість (в

опорі на індивідуальну).

Практичною метою уроку-підсумку є контроль рівня сформованості мовленнєвих навичок і вмінь молодших школярів з теми «Seasons».

Виховну мету умовно визначено як «Один за всіх та всі за одного», оскільки від якості виконання завдання кожним окремим учнем залежить оцінка всієї команди. Водночас команда підтримує кожного учасника протягом виконання певного завдання, що виховує почуття індивідуальної та колективної відповідальності за спільну справу.

Освітня мета уроку-підсумку передбачає ознайомлення учнів зі зразками дитячої англomовної поезії з теми «Seasons».

Розвивальна мета полягає в розвитку когнітивних процесів: уваги, різних видів пам'яті та сприймання, мислення, уяви, а також розвитку спеціальних навчальних умінь роботи в мікрогрупах, роботи з двомовним словником, зокрема електронним словником «АВВУУ Lingvo», тощо.

Завдання 1. Цільова спрямованість – контроль вимовних навичок.

Інструкція: Виберіть трьох найкращих декламаторів вірша «Sing a song». (Попередньо учні розучують вірш напам'ять).

Sing a song of wintertime –
Another freezing night,
And all the ruffly, ripply pond
Is hard and crystal bright.

Sing a song of snow and ice,
Rhyme a dozen rhymes,
Happy, snowy wintertime
Is best of all the times!

Завдання 2. Цільова спрямованість – контроль лексичних навичок.

Перед виконанням цього завдання кожна команда отримує текст вірша, в якому пропущено назви кольорів (у текстах віршів вони виділені **жирним** шрифтом) та різнокольорові фішки.

Інструкція: Доповніть вірш пропущеними кольорами за допомогою «кольорових підказок». Виберіть найкращого декламатора, який вголос прочитає текст вірша.

Spring is **green**,
Summer is **bright**,
Autumn is **yellow**,
Winter is **white**.

Green for April, **pink** for June,
Red and **gold** for fall,
But sparkly **white** for wintertime,
The best time of all.

Завдання 3. Цільова спрямованість – контроль граматичних навичок.

Перед виконанням цього завдання кожна команда отримує письмовий переклад (не обов'язково літературний) вірша на рідну мову.

Інструкція: Яка команда найшвидше і найточніше усно перекладе вірш з рідної мови на англійську, користуючись двомовним словником?

Winter brings us snowflakes,
Spring – green buds and shoots.
Summer brings us berries,
Autumn – golden fruits.

Завдання 4. Цільова спрямованість – контроль навичок техніки читання й письма.

Перед виконанням цього завдання кожна команда отримує половинку вірша з назвами місяців, написаними рідною мовою, та зміненим навмисне порядком пар рядків.

Інструкція: Яка з команд першою правильно запише на дошці назви місяців англійською мовою та розмістить рядки вірша в порядку слідування місяців у році? Вголос прочитайте свою половинку вірша.

The Golden Year

January brings the snow,
Makes our feet and fingers glow.

Hot July brings cooling showers,
Apricots and gillyflowers.

February brings the rain,
Thaws the frozen lake again.

August brings the sheaves of corn,
Then the harvest home is borne.

March brings breezes sharp and shrill,
Shakes the dancing daffodil.

Warm September brings the fruit,
Sportsmen then begin to shoot.

April brings the primrose sweet,
Scatters daisies at our feet.

Brown October brings the pheasant,
Then to gather nuts is pleasant.

May brings flocks of pretty lambs,
Skipping by their fleecy dams.

Dull November brings the blast,
Then the leaves go whirling past.

June brings tulips, lilies, roses,
Fills the children's hands with posies.

Chill December brings the sleet,
Blazing fire and Christmas treat.

Завдання 5. Цільова спрямованість – контроль аудитивних умінь.

Інструкція: Виберіть у своїй команді найкращого декламатора. Він прочитає вголос команді-суперниці вірш. Як швидко Ваші суперники здогадаються, про яку пору року йдеться у вірші?

The Autumn Birds

I see the summer birds fly south,
Now that days are cool.
Do they look down and see that I
Am on my way to school?

May

There are twelve months in all the year.

As I hear many men say,

But the merriest month in all the year

Is the merry month of May.

Завдання 6. Цільова спрямованість – контроль адитивних умінь.

Інструкція: Послухайте опис кожної з пір року. Щойно ви її впізнаєте, швидко покажіть відповідну листівку.

(Кожна команда отримує чотири листівки із зображенням пір року).

The summer is over,
The trees are bare.
There's mist in the garden
And frost in the air.

The sun is shining.
The flowers are blooming,
The sky is blue,
The rains are few.

The snow is falling,
The wind is blowing,
The ground is white
All day and all night.

The trees are green.
Blue skies are seen,
Grey winter's gone away,
The world looks new and gay.

Завдання 7. Цільова спрямованість – контроль умінь читання.

Інструкція: Мовчки прочитайте вірш і намалюйте до нього невеличку ілюстрацію. Значення невідомих вам слів ви знайдете у двомовному словнику.

August Comes

August is my nature,
August is my name,
I am a jolly farmer
And reap the golden grain.
The apples in the orchard
I ripen large and small,
And you may shake the branches.
And catch them as they fall.
The boys in their caps.
The girls in their laps,
May catch them if they fall.

Autumn Fires

In the other gardens,
And all up the vale,
From the autumn bonfires
See the smoke trail.
Pleasant summer's over
And all the summer flowers;
The red fire blazes.
The grey smoke towers.
Sing a song of seasons:
Something bright in all!
Flowers in the summer,
Fires in the fall!

by R. L. Stevenson

Перед виконанням завдань 8 і 9 капітани команд із чотирьох листівок із зображенням пір року вибирають по дві. Саме ці пори року і будуть предметом розмови у завданнях.

Завдання 8. Цільова спрямованість – контроль умінь монологічного мовлення.

Інструкція: До нас завітали гості з Австралії. Опишіть їм одну з обраних вашим капітаном пір року.

(Кожний учасник команди бере участь в описі, логічно пов'язуючи своє(ї) речення з попереднім(и)).

Завдання 9. Цільова спрямованість – контроль умінь діалогічного мовлення.

Інструкція: Розпитайте наших гостей про ... (згідно з другою обраною листівкою) в Австралії. Чи схожа ця пора року на нашу?

(Кожний учасник команди має поставити запитання).

Завдання 10. Цільова спрямованість – контроль умінь писемного мовлення.

Інструкція: Вам доручили підготувати розділ до англomовного підручника географії. Опишіть письмово улюблену пору року вашої команди.

Завдання можуть виконуватися в будь-якій послідовності чи паралельно,

наприклад, один учень декламує вірш (завдання 1), а команда виконує інші завдання. Аналогічні добірки завдань можна укласти до будь-якої іншої теми.

3.4. План-конспект підсумкового уроку-свята

Теми уроку: Christmas, Family

Цілі уроку:

Практичні:

- перевірити рівень сформованості англomовної комунікативної компетенції учнів за темою «Family»,
- розучити різдвяні пісні, вірші та привітання.

Освітня:

- ознайомити учнів із родинними традиціями святкування Різдва у США.

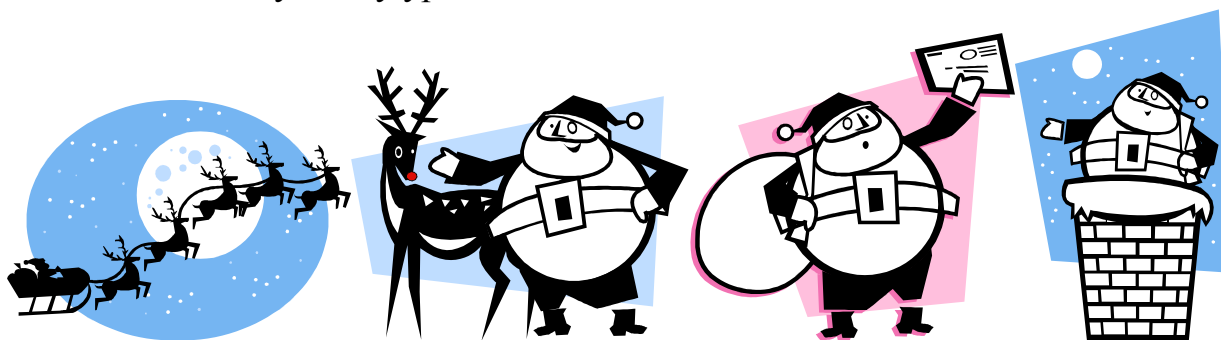
Розвивальна:

- розвивати логіку мислення, здогадку, довільну увагу, мовленнєву реакцію.

Виховна:

- виховувати інтерес, повагу і толерантність до культури народу, мова якого вивчається, формувати поведінку учнів у типових ситуаціях спілкування.

Методичні зауваження: урок має підсумковий характер і проводиться у формі святкового ранку. Також урок передбачає проведення ігор, виконання пісень і віршів та використання таких прийомів, що сприяють активності учнів у різних ситуаціях спілкування. Обговорити підсумки цього уроку й оцінити роботу учнів доцільно на наступному уроці.

Обладнання уроку: глобус/карта світу; різдвяні прикраси: композиція зі свічками, віночки, ялинка, гірлянди, іграшки; намальований камін; світильник «Місяць»; різдвяні листівки; костюм Санта Клауса (для старшокласника); мішок з подарунками; аудіозапис пісні «Silent Night»; плакати з віршем «It's Christmas»,

словами вальсу «On the tiptoes» та пісні «Christmas Tree»; картки для ігор.

Схематичний план уроку:

1. Початок уроку. Повідомлення завдань уроку.	1 хв.
2. Розповідь учителя про святкування Різдва в США	2 хв.
3. Фонетична зарядка	5 хв.
4. Знайомство учнів із Санта Клаусом	5 хв.
5. Аудіювання розповіді Мері Поппінс про родину Бенксів	5 хв.
6. Діалоги учнів про власну родину	5 хв.
7. Розповідь учнів про власну родину	7 хв.
8. Рухливі ігри	5 хв.
9. Словесні ігри	8 хв.
10. Заверення уроку	2 хв.

Хід уроку:¹

Фрагмент 1.

SC: I like to dance. I like to sing. I like to play too. Do you like to play? Let's play «Word-games»!

Гра 1 «Смислові пари»

З'єднайте лінією слова, які утворюють смислову пару, наприклад, Husband – Wife.

Кожний учень отримує картку:

Mother	Uncle
Brother	Parents
Aunt	Daughter
Grandparents	Father
Son	Sister

Гра 2 «Хто найшвидший?»

Хто найшвидше відшукає та обведе подані на картках слова, наприклад, слово BABY.

Кожний учень отримує картку:

¹ За бажанням відповідно до схематичного плану уроку розмістіть у правильній послідовності виокремлені фрагменти уроку.

C	G	E	L	C	N	U	G	O	R
O	S	R	V	A	I	R	O	M	E
U	R	I	A	U	A	W	Y	O	H
S	E	A	S	N	I	E	L	T	T
I	H	Q	D	T	D	E	I	H	O
N	T	M	W	P	E	P	M	E	R
C	A	<u>B</u>	<u>A</u>	<u>B</u>	<u>Y</u>	R	A	R	B
R	F	A	T	H	E	M	F	J	T

AUNT COUSIN GRANDMA FATHER SISTER
 BROTHER FAMILY GRANDPA MOTHER UNCLE

Гра 3 «Однина чи множина»

Напиши у другій колонці це ж саме слово, але у множині, наприклад, Parent - Parents.

Кожний учень отримує картку:

Son	
Mother	
Sister	
Father	
Brother	
Daughter	
Uncle	
Aunt	

Фрагмент 2.

SC: Thank you very much for your stories. I have two Christmas gifts for you: a valse «On the tiptoes» and a song «Christmas tree». Do you like to dance? I like to dance! Let's dance! (Запрошує вчительку на вальс). Boys ask girls for a dance.

Pls співають і танцюють вальс «On the tiptoes»:

One, two, three on the tiptoes.

One, two, three on the tiptoes.

One, two, three turn around.

Clap, clap, step a side.

SC: What a beautiful Christmas tree you have got! Let's sing a song «Christmas tree».

Pls у хороводі навколо ялинки співають пісню «Christmas tree»:

O Christmas tree, o Christmas tree,
Your branches green delight us.
O Christmas tree, o Christmas tree,
Your branches green delight us.

They're green when summer days are bright.
They're green when winter snow is white.
O Christmas tree, o Christmas tree,
Your branches green delight us.

Фрагмент 3.

Teacher (T): Good morning, kids. Let's begin our English lesson. I'm glad to see you. How are you? I hope you are fine. Is anybody absent? Why is she(he) absent? It's a pity. Today we've got a magic lesson. We'll speak about Christmas in the USA (показує США на глобусі/карті).

Фрагмент 4.

T: Michael and Jane want to know about your families. They will ask you questions. Звертаючись до хлопчика з пари: You are Michael. Звертаючись до дівчинки з пари: You are Jane. Ask questions about your friend's family. Звертаючись до іншого учня пари: Show your family tree and answer these questions.

Michael/Jane: Is your family large?

Do you have a father (mother, sister, brother)?

What is his (her) name?

What is he (she)?

Учитель підходить до кожної пари і слухає їхні діалоги.

Фрагмент 5.

Приєм 1: імітативна вправа.

T: Сьогодні у нас чарівний урок, на ньому можуть відбутися будь-які чари. Давайте підготуємося до них. Say after me in chorus: Christmas, New Year, Christmas cards, Christmas tree, Christmas Eve, Santa Claus, Merry Christmas, Happy New Year.

Pls: хором та індивідуально повторюють слова за вчителем.

Приєм 2: Аудіювання учнями вірша у виконанні вчителя.

T: Наступає переддень Різдва. На темному небі з'являються зорі і місяць (умикається світильник «Місяць»), в оселях і на вулицях запалюються різдвяні ялинки (умикається ялинка), запалюються різдвяні свічки (вимикається світло, запалюються свічки).

It's Christmas

It's Christmas! Merry Christmas!
Yes, it's merry, merry Christmas,
It's a time for hanging stockings,
It's a time for riding sleighs,
It's a time for jolly greetings,
Oh, I love you, merry Christmas,
You're the best of holiday.

Учитель, читаючи рядок «It's a time for hanging stockings», підходить до намальованого каміна і вішає панчішку, читаючи рядок «It's a time for riding sleighs», демонструє ілюстрацію, читаючи рядок «It's a time for jolly greetings», демонструє різдвяну листівку, яка награв «Jingle Bells».

T: Ви теж приготували панчішки до нашого уроку. Розвісьте їх над нашим каміном.

Учні, розвісивши панчішки над каміном, хором за вчителем повторюють вірш.

Фрагмент 6.

SC: Well done! But it's too late. It's time for me to go away. I wish you Merry Christmas and Happy New Year!

Pls: We wish you Merry Christmas and Happy New Year too!

SC: Good-bye! Now close your eyes!

Pls: Good-bye, Santa Claus! (закривають очі).

(Учитель вимикає у класі світло і включає пісню «Silent Night». Санта Клаус розкладає подарунки в панчішки і виходить із класу).

T: Our lesson is over. Good-bye, girls and boys! See you soon! Don't forget to take your socks.

Pls: Good-bye! See you soon!

Фрагмент 7.

T показує учням портрет Мері Поппінс: What's her name?

Pls: Her name is Mary Poppins.

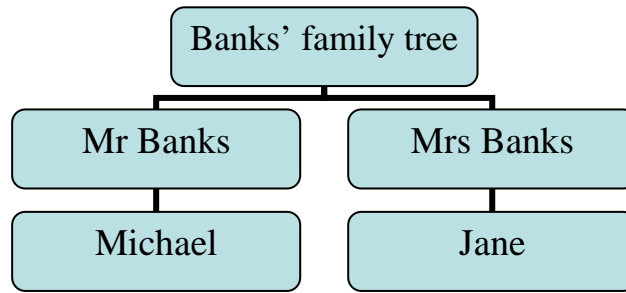
T: What is Miss Poppins? Is she a nunny?

Pls: Yes, Miss Poppins is a nunny.

T: Mary Poppins will tell you about the Banks. Listen to her story and be ready to answer the questions: Is this family large? How many socks are hanging?

Мері Поппінс розповість вам про родину Бенксів, в якій вона працює нянею. Уважно послушайте її розповідь. Будьте готові відповісти на запитання: Чи велика ця родина? Скільки панчішок для різдвяних подарунків висить над каміном?

Mary Poppins (T): This is the Banks' family tree.

This family is not very large. This is father. His name is Mr Banks. He is a businessman. This is mother. Her name is Mrs Banks. She is a housewife. These are their children. The boy's name is Michael. The girl's name is Jane. Michael and Jane love Christmas best of all.

T: How many stockings are hanging?

Pls: Five socks: for Mr Banks, for Mrs Banks, for Mary Poppins, for Michael and for Jane.

SC: Well done!

Фрагмент 8.

T: Тепер ми готові до зустрічі Різдва і Санта Клауса. Чуєте дзвін?

(До класу входить старшокласник у костюмі Санта Клауса з дзвіночком і мішком. Умикається світло.)

Santa Claus (SC): Hello, children!

Pls: Hello, Santa Claus!

SC: Nice to see you!

Pls: Nice to see you, too!

T: Come this way, please!

Pls: Come this way, please!

T представляє кожного учня: This is (pupil's name).

SC: Nice to meet you, (pupil's name).

Pl: Nice to meet you, Santa Claus.

SC: How are you?

Pl: I am fine, thanks. And how are you?

SC: I'm fine too.

T: Давайте покажемо Санта Клаусу наші успіхи в англійській мові. Santa Claus, do you want to see how our pupils know English?

SC: Yes, with pleasure!

Фрагмент 9.

T.: Давайте покажемо Санта Клаусу наші успіхи в англійській мові. Santa Claus, do you want to see how our pupils know English?

SC: Yes, with pleasure! I want to know about your families too. Please, show me your family trees and tell me about your parents, brothers and sisters.

T: Who will be the first?

Учні, показуючи родинне дерево, за бажанням по черзі розповідають про свої родини.

Фрагмент 10.

T.: Різдво (Christmas) святкується у США за тиждень до Нового року (New Year) – 25 грудня. Це – найулюбленіше свято дітей. Вони завчасно готуються до Різдва: усім своїм родичам і друзям надсилають різдвяні листівки (Christmas cards) із побажаннями веселого Різдва (Merry Christmas) та щасливого Нового року (Happy New Year).

(Учні розглядають різдвяні листівки).

T.: У кожній оселі прикрашається різдвяна ялинка (Christmas tree), виготовляються святкові композиції зі свічками та різдвяні віночки.

(Учні розглядають ялинку, композицію, віночок).

T.: Але найбільше діти чекають приходу Санта Клауса (Santa Claus). Він приносить різдвяні подарунки і кладе їх у носочки, які діти розвішують над каміном у переддень Різдва (Christmas Eve).

Ключ: Правильна послідовність фрагментів – 3, 10, 5, 8, 7, 4, 9, 2, 1, 6

4. Освітній і виховний потенціали уроку англійської мови в початковій школі

4.1. Формування у молодших школярів соціокультурної компетенції

Освітня мета уроку іноземної мови в початковій школі передбачає формування у молодших школярів соціокультурної компетенції, зміст якої складають знання про культуру, історію, реалії та традиції країн виучуваної іноземної мови.

На прикладі мультимедійного електронного навчального посібника «Урок англійської мови в початковій школі» (автори і розробники – О.Б.Бігич і С.М.Назаров) проілюструємо методичні прийоми надання молодшим школярам соціокультурних знань на уроці англійської мови, що власне й передбачає його освітня мета.

Зокрема, на уроці з теми «Animals» при семантизації лексичних одиниць «a pet» і «a pet shop» бажано розповісти молодшим школярам про ставлення англійців до домашніх улюбленців. При ознайомленні з новою граматичною структурою (Present Simple, III особа однини) учні водночас набувають знань про столиці й міста англійських країн (рис. 10).

Етап II. Автоматизація дій учнів з новою ГС на рівні фрази

Мета – вчити учнів вживати нову ГС на рівні фрази.

Опора:

Monday Washington	Tuesday London	Wednesday Canberra	Thursday Wellington	Friday Ottawa
Saturday Sunday rest	 help about the house	 play computer games	 go to the Zoo	 play ball games

Прийм 1 – виконання вправи в імітації ГС.
T.: Peter Brown, Cliff's father, is a pilot. Кліф розповідає вам, в які міста літає його батько. Повторюючи речення, знайдіть цю країну на карті світу.
T. (в ролі Кліфа): On Mondays he goes to Washington.
Pls.: On Mondays he goes to Washington. Etc.

Рис. 10. Фрагмент сторінки «Формування граматичної компетенції»

Значний потенціал для формування соціокультурної компетенції має такий складник уроку англійської мови як фонетична зарядка. Так, при ознайомленні зі звуком «w» молодші школярі знайомляться з казкою Дж.Р.Кіплінга «Слоненя», а також мають можливість прослухати куплет вірша «Six Serving Men» та його переклад (рис. 11).

Teacher (T.): Чи знаєте ви казку Р.Дж.Кіплінга „Слоненя”? Дивились мультфільм. А яка його найголовніша риса? Він був допитливий. He was curious. Його найкращими друзями були слова What, Why, When, How, Where, Who.

Прийм 1 – Демонстрація звука [w] у мовленні Six Men

T.: Слоненяті дуже подобається вірш про ці слова. Послухайте його перший куплет.

Six Serving Men

I keep six honest serving men.
They taught me all I knew.
Their names are What and Why and When
And How and Where and Who.

Рис. 11. Фрагмент сторінки «Формування фонетичної компетенції»

До змісту репродуктивних вправ для навчання молодших школярів артикуляції залучено персонажі англійського вірша Wee Willie Winkie та казки А.Мілна Winnie-the-Pooh (рис. 12), а також вірші «Winter», «The Winds», «Twinkle, Twinkle, Little Star», «Little Pigs» і скоромовки (рис. 13).

T.: Відомі персонажі англійського вірша малюк Віллі Вінкі (Wee Willie Winkie) і казки англійського письменника А.Мілна Вінні Пух (Winnie-the-Pooh) у середу (On Wednesday) пойдуть до ...

Там їх ввічливо зустрінуть: You are welcome to...
Where will Wee Willie Winkie and Winnie-the-Pooh go on Wednesday?

<p>On Wednesday Wee Willie Winkie and Winnie-the-Pooh will go to...</p> 	<p>Wellington Washington Ottawa Warsaw</p>
--	--

Рис. 12. Фрагмент сторінки «Формування фонетичної компетенції»

Вправа 4 – заучування напам'ять віршів і скоромовок
Мета: вчити учнів вимовляти звук [w] у реченнях
T.: Learn by heart the poem and recite it. (Учні за бажанням обирають один з віршів).

Winter

Winter, winter, winter!
The snow is falling,
The wind is blowing,
The ground is white
All day and all night.

The Winds

The Winds

The south wind brings wet weather,
The north wind wet and cold together,
The west wind always brings us rain,
The east wind blows it back again.

Рис. 13. Фрагмент сторінки «Формування фонетичної компетенції»

До ознайомлення з новою інтонаційною моделлю (інтонація спеціальних запитань) молодші школярі здійснюють віртуальну екскурсію до найдавнішого й одного з найбільших парків у США Yellowstone National Park і знайомляться з його визначними місцями та фауною й флорою.

Приєм 1 – Демонстрація ІНМ
Т.: Чи пам'ятаєте ви, як звати географа з відомого твору Жюль Верна «Діти капітана Гранта»? Так, Жак Паганель. Він дуже добре знав географію, хоча ніколи не виходив зі свого кабінету. Зараз я розпитаю його про найдавніший і один із найбільших парків у Північній Америці.

Yellowstone Park

- Who are you?
- What's the name of this park?
- Why is the park called Yellowstone Park?
- Where is the Yellowstone National Park situated?
- When was the Yellowstone National Park founded?
- What are the sights of the Yellowstone National Park?
- What's the highest mountain of the Rocky Mountains?
- How many geysers and Mammoth Hot Springs are in the Yellowstone National Park?
- What animals live in the Yellowstone National Park?
- What trees grow in the Yellowstone National Park?

Приєм 2 – Пояснення комунікативного значення ІНМ
Т.: Що спільного в запитаннях, які я ставив(ла) Жаку Паганелю? Так, усі вони починаються словами What, Why, When, How, Where, Who. Такі запитання до окремих членів речення називаються спеціальними. Зверніть увагу на інтонацію, з якою я ставлю ці запитання Жаку Паганелю. В англійській мові спеціальні запитання мають низхідну інтонацію.

Рис. 14. Фрагмент сторінки «Формування фонетичної компетенції»

До вправи з демонстрації нової інтонаційної моделі (згідно з принципом комунікативності) залучено персонаж твору Ж.Верна «Діти капітана Гранта» – географа Жака Паганеля (рис. 14).

Матеріалом для рецептивних вправ для навчання інтонування слугують вірші «Why Do You Cry, Willy?», «Little Girl», «What Will You Give Me?», «Who Has Seen the Wind?», які учні можуть як прочитати, так і прослухати (рис. 15).

Приєм 3 – Прослуховування віршів з новою ІНМ
Т.: Послухайте вірші. Зверніть увагу на інтонацію, з якою вимовляються запитання.

Willy

Why do you cry, Willy?
Why do you cry?
Why, Willy? Why, Willy?
Why, Willy? Why?

Little Girl

Little Girl

Little girl, little girl,
Where have you been?
I've been to see grandmother
Over the green.
What did she give you?
Milk in a can.
What did you say for it?
Thank you, Grandame.

Рис. 15. Фрагмент сторінки «Формування фонетичної компетенції»

Згідно з принципом комунікативності до змісту репродуктивних вправ для навчання інтонування й комплексу вправ для навчання монологічного мовлення з

теми «Family» залучено персонажі казкової повісті П.Треверс «Мері Поппінс, до побачення», а у вправах для навчання діалогічного мовлення з теми «Wild and Domestic Animals» віртуально бере участь Дж.Р.Кіплінг. Також молодші школярі знайомляться з назвами його казок про тварин (рис. 16).

Тематичний комплекс вправ для навчання діалогічного мовлення

Тема – Wild and Domestic Animals
Цілі:
практична мета – навчити учнів вести діалог-розпитування;
освітня мета – ознайомити учнів з творами для дітей англійського письменника Дж. Р. Кіплінга (1865-1936).

Т.: Чи чули ви про допитливе Слоненя, відважного мангуста Ріккі-Тіккі-Тавві, Кішку, яка гуляла сама по собі, про „Жабеня”-Мауглі? Так, дивились мультфільми. А хто автор усіх цих персонажів? Англійський письменник Джозеф Редьярд Кіплінг, лауреат Нобелівської премії 1907-го року. Дев'ять університетів світу обрали його почесним доктором різних наук. Почитайте його „Казки просто так!” („От так казки!”) і „Книгу джунглів” та порівняйте їхні сюжети з мультфільмами. Уявіть собі, що Джозеф Редьярд Кіплінг прийшов до нас на урок, тема якого “Wild and domestic animals”.

Рис. 16. Фрагмент сторінки «Формування компетенції в діалогічному мовленні»

Фрагмент уроку з навчання молодших школярів написання листа розпочинається з їх знайомства з казкою Дж.Р.Кіплінга «Як був написаний перший лист?» та ілюстраціями до нього (рис. 17).

Фрагмент уроку з навчання написання листа

Цілі:
практична мета – навчити учнів писати приватного листа;
освітня мета – ознайомити учнів з казкою англійського письменника Дж.Р.Кіплінга „Як був написаний перший лист?”.

Teacher (Т.): Чи знаєте ви, як був написаний перший лист? „Як був написаний перший лист?” – це назва казки англійського письменника Джозефа Редьярда Кіплінга, вже відомого вам як автора „Книги джунглів”. Обов'язково прочитайте цю його казку, а також інші казки зі збірки „Казки просто так!” або „От так казки!”. А сьогодні ви навчитесь писати листа англійською мовою.

Рис. 17. Фрагмент сторінки «Формування компетенції в писемному мовленні»

Також учні мають можливість ознайомитись з різновидами поштових скриньок, представлених у Wikipedia (рис. 18), та набути знань про повні і похідні від них англійські імена дітей.

Прийм 3 – навчальна розмова в режимі Т – СІ (вчитель – клас).

Саме на цьому етапі бажано ознайомити учнів з розбіжностями в лексичному фоні тематичних фонових лексичних одиниць *a letter* і *a letter-box*: англійське й українське оформлення листів та уявлення про поштову скриньку, її колір, розмір, місце розташування тощо.

					
An unusual Australian letterbox	A suburban stone letterbox	A mailbox in southern Nebraska, featuring a red semaphore arm	A typical suburban/exurban mailbox in Western North Carolina	A slot letterbox, located in the middle of the door	An automated postbox opener of an intelligent home in Falun, Sweden

а також з таким часто вживаним складником як приписка до закінченого листа після підпису, вживаного в латинському написанні – P.S. (*post scriptum*).

Рис. 18. Фрагмент сторінки «Формування компетенції в писемному мовленні»

Отже, працюючи з першими двома модулями мультимедійного електронного посібника «Формування мовної компетенції» і «Формування мовленнєвої компетенції», студенти набувають методичних знань про прийоми формування у молодших школярів соціокультурної компетенції у відповідних фрагментах уроку англійської мови: формування в учнів уявлень про риси англійців і реалії англійських країн, надання знань про їхні міста і визначні місця, про твори для дітей англійських й інших письменників та їхні персонажі, про дитячі вірші й скоромовки тощо, а також методичних знань про різновиди використовуваної на уроці англійської мови наочності – зорової і слухової, ілюстративної і графічної тощо.

4.2. Формування у молодших школярів читацького інтересу

Вже на початковому ступені навчання іноземної мови уможлиблюється формування у молодших школярів читацького інтересу, зокрема інтересу до читання² літературних казок³.

² Інтерес до читання є ціннісною орієнтацією, спрямованістю особистості на засвоєння вербальної (знакової) мови як певного виду розумової діяльності. У дітей спочатку виникає інтерес до читання, потім формується певний читацький інтерес, виникає стійка (чи нестійка) потреба в читанні (детальніше див. електронне джерело з режимом доступу http://libportal.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=203&Itemid=45&limit=1&limitstart=10).

³ За Л.Ю.Брауде, літературна казка є авторським художнім прозаїчним чи поетичним твором, заснованим або на фольклорних джерелах, або придуманим самим письменником. Це переважно фантастичний твір, в якому змальовуються чудесні пригоди вигаданих або традиційних казкових героїв; твір, в якому

При укладанні планів-конспектів уроку англійської мови для початкової школи ми залуцаємо до його сюжетів персонажі літературних англійських казок, з огляду на доцільність і функціональність їх включення. Проілюструємо це низкою прикладів. Так, при ознайомленні молодших школярів зі звуком [w] для створення цільової настанови оволодіння ним ми залучили вірш Дж.Р.Кіплінга «Six Serving Men». Вірш перекладено С.Я.Маршаком. Пісня на його слова звучить в мультфільмі Ю.Гамбурга «Слоненя» за однойменною казкою Дж.Р.Кіплінга.

При проведенні цього фрагменту уроку в класі на електронну дошку проектується фрагмент мультфільму, де Слоненя співає пісню (рис. 19).

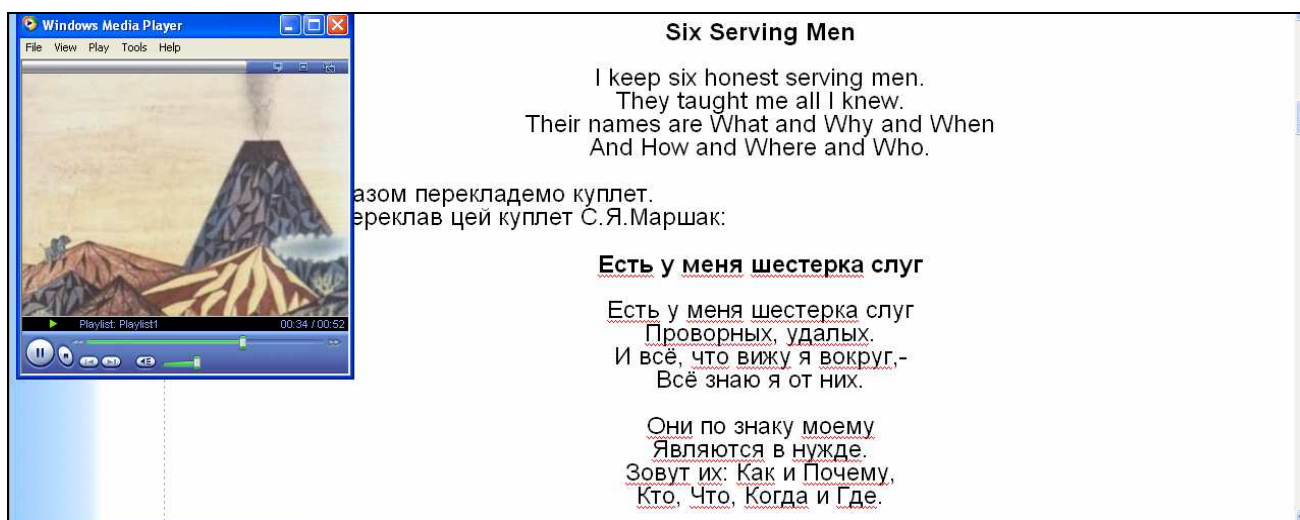

Рис. 19. Фрагмент фонетичної зарядки

Як домашнє завдання молодшими школярами рекомендується переглянути весь мультфільм. Також учитель радить учням прочитати казку Дж.Р.Кіплінга «Слоненя».

Урок з навчання молодших школярів написання листа англійською мовою розпочинається з запитання вчителя до учнів: «Чи знаєте ви «Як був написаний перший лист?». Саме так називається казка Дж.Р.Кіплінга з його книги «Як і чому: казки». На електронну дошку проектуються ілюстрації до цієї казки, представлені у Wikipedia (рис. 20).

Як домашнє завдання молодшими школярами рекомендується переглянути однойменний мультфільм А.Кіріка. Також учитель радить учням прочитати казку Дж.Р.Кіплінга «Як був написаний перший лист?».

До уроку з навчання молодших школярів монологічного мовлення з теми «My Family» в якості зразка монологу-опису родини ми залучили родину Бенксів з казкової повісті англійської письменниці П.Треверс «Мері Поппінс». Склад родини Бенксів, описуваний їхньою нянею Мері Поппінс, відрізняється від складу

чарівництва, чудо відіграє роль сюжетотворчого фактора [Л.Ю.Брауде].

Рис. 20. Початок уроку з навчання письма

родини в оригіналі повісті. Заохочення вчителя «Спробуйте знайти цю відмінність» спонукає молодших школярів до читання цієї казкової повісті.

У такий спосіб на уроці англійської мови вчитель пробуджує в молодших школярів бажання прочитати ту чи іншу казку англійськомовних авторів, персонажі якої були залучені до сюжету чи теми уроку.

Наведені приклади ілюструють залучення до плану-конспекту уроку англійської мови персонажів літературних казок англійськомовних авторів. Однак не менший освітній потенціал мають літературні казки й інших зарубіжних письменників, зокрема «Пригоди Чіпполіно» Д.Родарі, «Дивовижна подорож Нільса Хольгерсона з дикими гусками по Швеції» С.Лагерлеф, «Гостя із майбутнього» К.Буличова тощо, персонажі яких ми теж залучили до сюжету уроків англійської мови в початковій школі.

У такий спосіб учитель знайомить молодших школярів зі зразками світової дитячої літератури та спонукає учнів до читання цих творів. При цьому ми не обмежуємося персонажами лише літературних казок. Зокрема, до фрагменту уроку англійської мови з навчання молодших школярів інтонування спеціальних запитань залучено відомий персонаж роману Ж.Верна «Діти капітана Гранта» – географа Жака Паганеля.

Безумовно, подібні методичні прийоми передбачають знання вчителем зразків дитячої світової літератури для адекватного використання їхніх персонажів у сюжеті (темі) уроку англійської мови в початковій школі.

4.3. Формування у молодших школярів навчальних умінь контролю

Освітня мета навчання іноземних мов, зокрема в початковій школі, передбачає також і формування у школярів умінь учіння. Поряд з такими вміннями як уміння працювати з підручником, двомовним словником тощо,

виокремимо й уміння виконувати різні види контрольних завдань.

Сучасна методика викладання іноземних мов пропонує різні способи контролю розуміння змісту прочитаного/почутого іншомовного повідомлення, умовно об'єднані в дві групи: невербальні (позамовні) та вербальні (мовні) способи. В свою чергу, остання група вміщує репродуктивні і рецептивні способи.

Способи контролю розуміння змісту почутого/прочитаного повідомлення

<i>Невербальні способи</i>					<i>Вербальні способи</i>									
					<i>Репродуктивні способи</i>				<i>Рецептивні способи</i>					
Виконання дій	Контроль за допомогою цифр	Контроль за допомогою сигнальних карток	Контроль за допомогою облікових карток	Виконання малюнків, схем, креслень	Підбір малюнків	Відповіді на запитання	Переказ змісту рідною чи ІМ	Переклад окремих слів, словосполучень, речень	Укладання плану	Укладання запитань	Бесіда за змістом тексту	Правильні/неправильні твердження	Вибір заголовка/унктів плану	Тести з вибором відповіді

Проілюструємо способи (за винятком репродуктивних) конкретними прикладами завдань, кожне з яких передбачає сформованість у молодших школярів умінь виконувати різні види контрольних, у тому числі й тестових, завдань.

Виконання дій

Read/listen to the teacher's requests and do them.

Please stand up. Please walk to the blackboard. Please write your name. Please erase your name. Please walk to your chair. Please sit down.

Контроль за допомогою цифр

After reading/listening to each sentence put its numbers near the days' name.

Jane's Week

1. Jane started school on Monday.
2. On Tuesday she visited her Grandmother.

3. The girl played with her brother on Wednesday.

4. Jane rode on a bus on Thursday.

Tuesday ____

Thursday ____

Wednesday ____

Monday ____

Контроль за допомогою сигнальних карток

Read/listen to the statements. Raise the green card if the statement is right. Raise the red card if the statement is wrong.

A zebra is striped.

A polar bear is white.

A mouse is green.

A fox is red.

A crocodile is yellow.

A hare is checked.

A giraffe is spotted.

A parrot is multi-colored. Etc.

Контроль за допомогою облікових карток

Read/listen to the story.

Penguins

Most penguins live in a land of snow and ice. They have feathers, wings, and a beak like other birds. But they are different in two important ways.

Penguins cannot fly. A penguin body is too heavy. Its wings are small, flat, and stiff.

The feet of a penguin are made for swimming, not walking. Penguins look funny as they waddle across land. If they want to move quickly on land, they flop down on their bellies and slide. In the water they use their webbed feet to help them swim.

The way penguins use their wings is different, too. They use their flat, stiff wings as flippers to help them swim swiftly through the cold water. They swim as well as the fish, seals, and whales.

When a penguin is hungry, it dives into the ocean and hunts for food. Penguins eat shrimplike animals called krill. They also eat squid and fish.

Penguins lay eggs like all birds. Some kinds of penguins make a nest of pebbles. One kind holds the egg on its feet. The penguin covers the egg with a flap of skin to keep it warm.

Penguin's chicks are covered with fluffy feathers when they hatch. Both the mother

and father penguin feed the baby. When the chick grows adult feathers, it will go to the ocean to get its own food.

Robins and Penguins Are Birds

Fill in the chart to compare a robin and a penguin.

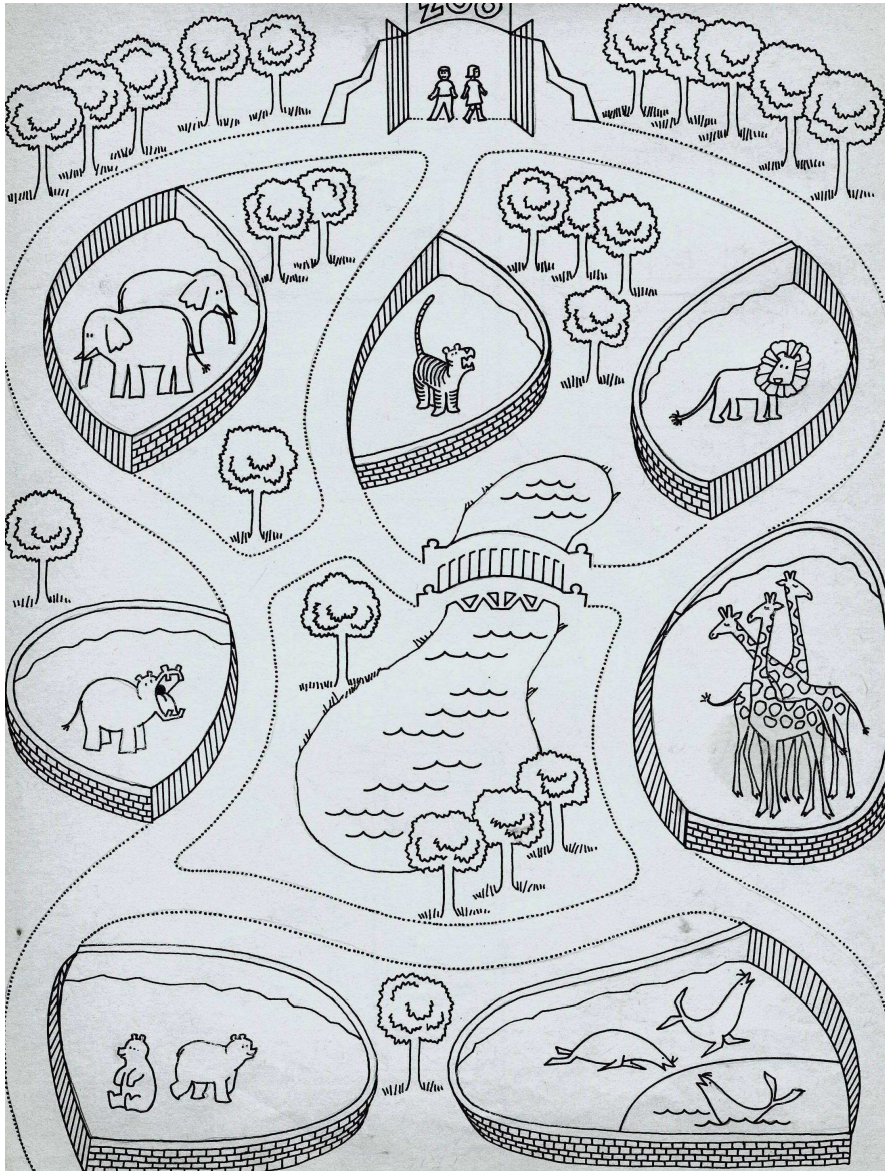
	Robin	Penguin
Can fly		
Cannot fly		
Swims		
Has feathers		
Lays eggs		
Has webbed feet		
Has a beak		
Eats worms		
Eats krill		
Has wings		
Chirps a song		

Key: Позначені знаком **X** віконця на бланку ключа вирізано. Вчитель, накладаючи бланк ключа на бланк відповіді кожного учня, перевіряє правильність виконання вправи.

	Robin	Penguin
Can fly	X	
Cannot fly		X
Swims		X
Has feathers	X	X
Lays eggs	X	X
Has webbed feet		X
Has a beak	X	X
Eats worms	X	
Eats krill		X
Has wings	X	X
Chirps a song	X	

Виконання малюнків, схем, креслень

1. Last week-end Mary and Nick visited the Zoo. Read/listen to the story and draw children's way.

Fist, we went to see the elephants (tiger, lion)/. Next, we saw the hippopotamus (giraffes). Last, we walked in front of the bears (seals).

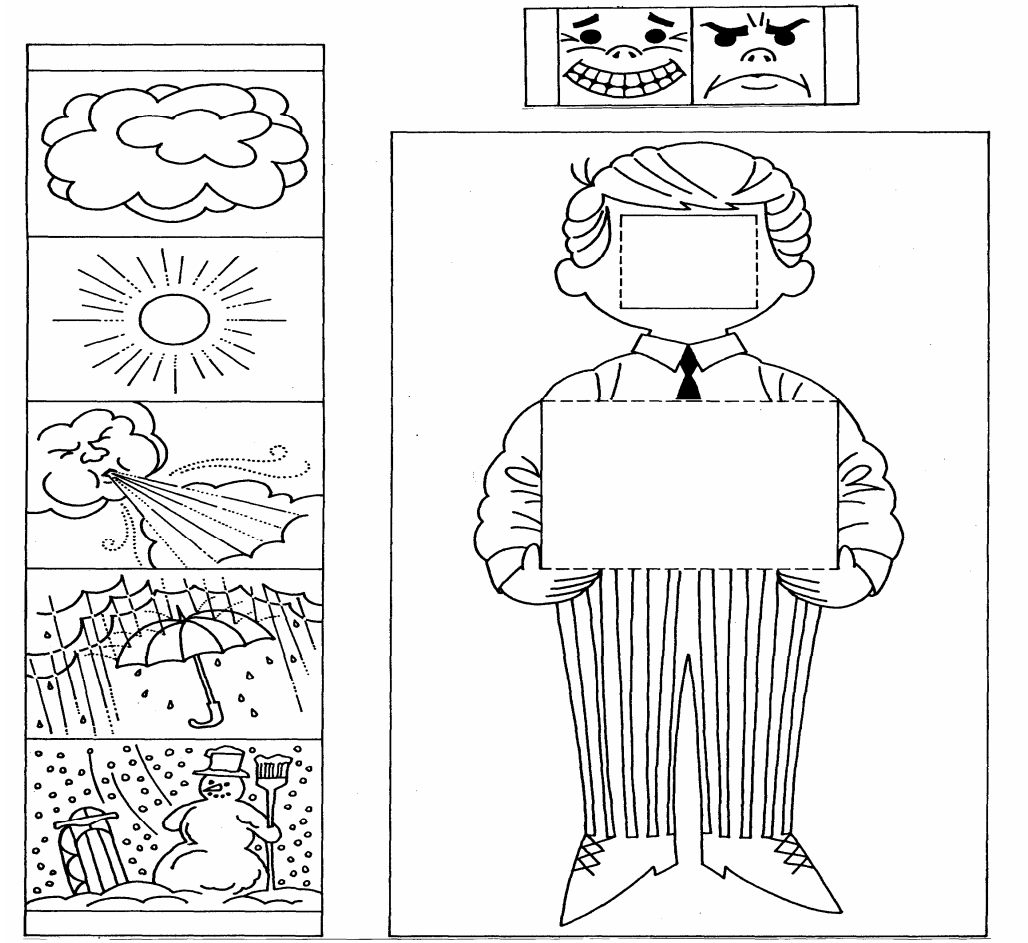
2. Read/listen to the frog's description and color them.

This little frog is red with black spots. This tree frog has a green body. It has red eyes. Its sticky feet are orange.

Підбір малюнків

Read/listen to the sentences. Put the corresponding pictures in the «windows».

1. It's sunny. The boy likes a sunny day.
2. It's rainy. The boy doesn't like a rainy day.
3. It's cloudy. The boy likes a cloudy day.
4. It's windy. The boy doesn't like a windy day.
5. It's snowy. The boy likes a snowy day.

Вибір заголовка/пунктів плану

Read the story.

One day Sam lost his hat. It was a blue hat. It was soft and warm. It had a bell on its tip.

A little mouse saw the blue hat. It looked soft and warm. The mouse moved in.

A bunny saw the blue hat. It looked soft and warm. The bunny hopped in. The

blue hat got bigger.

A fox saw the blue hat. It looked soft and warm. The fox went in. The blue hat got bigger.

A goat saw the blue hat. It looked soft and warm. The goat crowded in. The blue hat got bigger.

A ladybug saw the blue hat. It looked soft and warm. The ladybug crawled in.

Oh, no! The blue hat ripped. The mouse was sad. The bunny was sad. The fox was sad. The goat was sad. The ladybug was sad. All that was left was the little bell.

Choose the correct variant of the plan and circle it.

A

- Sam lost his hat.
- A mouse saw the blue hat.
- A bunny saw the blue hat.
- A fox saw the blue hat.
- A goat saw the blue hat.
- A ladybug saw the blue hat.
- The blue hat ripped.

B

- Sam lost his hat.
- A mouse saw the blue hat.
- A bunny saw the blue hat.
- A goat saw the blue hat.
- A fox saw the blue hat.
- A ladybug saw the blue hat.
- The blue hat ripped.

Choose the correct title of the story and circle it.

A Sam's blue hat.

B Sam's little bell.

C Sam's warm and soft hat.

Правильні / неправильні твердження

Read/listen to the statements. Put the letter T if a real goat can do it. Put the letter F if a real goat cannot do it.

A goat can talk. A goat can eat green grass. A goat can walk across a bridge. A goat can drink water. A goat can sleep. Etc.

Тести в вибором відповіді:

Тест альтернативного вибору

Тест одноелементного вибору

Тест множинного вибору

Ланцюговий тест

Тест систематизації (класифікації)

Тест перехресного вибору

Тест альтернативного вибору

Read/listen to the story.

Mother had to work, so she asked Nicky to be quiet. Nicky got a book to read. It was about dogs because he liked dogs. The book was about a dog that thought it could ride a bike. Nicky laughed to himself so he could be quiet. Then he made a picture for Mother.

Circle the correct answer to each question.

1. Why did Mother ask Nicky to be quiet?

A She liked quiet.

B She had to work.

2. Why did Nicky read a book?

A His mother wanted him to be quiet.

B He had to work.

3. Why did Nicky read a book about dogs?

A He liked dogs.

B He liked books.

4. Why did Nicky laugh?

A Nicky liked to read.

B The book was funny.

5. Why did Nicky laugh to himself?

A He wanted to be quiet.

B He liked to laugh.

6. Why did Nicky make a picture?

A The book had pictures.

B He made it for Mother.

Тест одноелементного вибору

Read/listen to what Bonnie is saying. Circle the correct answer to the question.

Bonnie's Birthday

1. Now I can throw away my old shoes. What is in the box?

A socks

B new shoes

C mittens

2. I will paint a rainbow. What is in the box?

- A pens
- B a brush and paints
- C multicolored paper

3. I will play ball in the park after dinner. What is in the box?

- A a baseball mitten
- B a wagon
- C jacks and ball

4. Why is this box wiggling? What is in the box?

- A a robot
- B a pet puppy
- C a toy pony

Тест множинного вибору

Read/listen to the story.

Frogs

Frogs are amphibians. Amphibians live in wet places. Some frogs live on land near water. Some frogs live in water all the time. Some frogs live in trees. Some frogs dig burrows underground.

A frog has smooth, moist skin. It has a big head, no neck, and a short, round body.

Big eyes sit on top of the frog's head. A frog has four legs. Its back legs are big and strong. This makes the frog a good jumper. Its front legs are smaller than the back legs.

A hungry frog sits very still. When an insect gets close, the frog's sticky tongue zips out and grabs it for dinner. A frog eats small animals like snails and worms, too.

A frog starts as a tadpole which has no legs, a long tail, and gills like a fish.

Circle the correct answers to each question.

1. Where do frogs live?

- A in water
- B in trees
- C in sand
- D in wet places
- E in shells

2. What parts of body has a frog?

- A smooth, moist skin
- B a big head
- C big eyes
- D a neck
- E four legs

3. Which are its back legs?

- A big
- B strong
- C short
- D long
- E sticky

4. What do frogs eat?

- A insects
- B snails
- C worms
- D small animals
- E birds

5. What parts of body has a tadpole?

- A a neck
- B a big head
- C gills
- D a long tail
- E legs

Ланцюговий тест

Read/listen to the story.

Ben was late for the baseball game. As he ran, he saw the old woman who lived next door. Ben didn't want to stop, so he looked the other way. But then he went back and helped the woman to her home. "You were good to help me", she said.

Circle the correct answer to each question.

1. Did Ben want to stop?

A Yes **B** No

How do you know?

A He looked the other way.

B He asked the woman if she wanted help.

2. Was Ben sorry that he had looked away?

A Yes **B** No

How do you know?

A He went to his home.

B He went back.

3. Was Ben happy that he helped the old woman?

A Yes **B** No

How do you know?

A The woman said he was good to help her.

B The woman cried.

Тест систематизації (класифікації)

This story is mixed up. Put the sentences in the proper order. Write 1 to tell what comes first. Then write 2 to tell what comes next. And so on.

___ He barks at the cat.

___ The milk spills.

___ "Bad dog", Annie says.

___ Ruff sees a cat.

___ The cat jumps onto the table.

___ He runs after the cat.

Тест перехресного вибору

Read/listen to the story.

Animal Hide-and-Seek

Have you ever played Hide-and-Seek? For animals, hiding is more than a game. The mountain lion can hide behind a log. It waits for a deer to pass. The deer will be its next meal.

Hiding can keep animals safe, too. The chipmunk ducks into its hole. The beaver swims into its home. The ray hides in sand at the bottom of the ocean. The turtle hides in a hard shell. Other animals match the places they hide. Think about the green frog on the green leaf or about the insect that looks like a stick. Hiding helps animals in different ways.

Draw a line to match where each animal hides.

The mountain lion	looks	like a stick
The chipmunk	swims	in a hard shell
The beaver	ducks	on the green leaf
The ray	hides	behind a log
The turtle		into a home
The green frog		in sand at the bottom of the ocean
The insect		into a hole

Клоуз-тест

Read the story about the dog which name was Wig Wags.

Wig Wags and the Black Stuff

The other day, some men came to our street. They worked and worked. My master Pal said they were making a fine new street. They had big machines to help them with the work. I wanted to see the men. I ran out and sniffed and sniffed. I ran all around. The men liked me. They talked to me.

After a while, the men put some black stuff on our street. I had never seen that stuff before. I sniffed it. I put my nose in it. The black stuff stayed on my nose. I put my front feet into it. I pulled and pulled. I could not get away from that black stuff. I could not run. I did not like that at all, so I barked and barked.

At last Pal came down the street. When he saw me he called and called. I never saw him look so frightened. He ran to help me.

Complete the missing words in the story.

1. The men worked on the _____.
2. The big ____ helped them.
3. Wig Wags ran out to _____ the men.

4. The men put ____ stuff on the street.
5. Wig Wags put his ____ in it.
6. He could not get _____.
7. At last Pal _____.
8. Pal ran to help _____.

Запропоновані вище способи контролю можуть слугувати зразком для укладання аналогічних контрольних завдань з іншим мовним/мовленнєвим матеріалом учителями як англійської, так й інших іноземних мов.

5. Діяльнісний розвиток молодшого школяра при навчанні іноземної мови

5.1. Різновиди діяльності молодшого школяра на уроці англійської мови

В контексті особистісно-діяльнісного підходу до учня початкової школи, який розпочинає вивчення іноземної, зокрема англійської, мови, ми розглядаємо молодшого школяра як активного суб'єкта учіння, що спрямоване на оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю.

У такий спосіб домінуючими на уроці англійської мови є два нових для молодшого школяра види діяльності: учіння, яке натомість гри стає провідним, та іншомовна мовленнєва діяльність. Виникає запитання щодо інших різновидів діяльності учня початкової школи – передусім гри, а також трудової, художньої, фізичної тощо діяльності, якими він займався до навчання в школі: закрити перед ними двері й не пустити на урок англійської мови?

Питання інтеграції до учіння молодших школярів, націленого на оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю, гри, художньо-мовленнєвої, музичної, образотворчої, фізичної тощо діяльності завжди було актуальним для дослідників – науковців та практиків.

Наведемо приклади інтеграції різновидів діяльності молодших школярів передусім до уроку англійської мови. Ілюстрацією слугуватиме мультимедійний електронний навчальний посібник «Урок англійської мови в початковій школі» (автори і розробники – О.Б.Бігич і С.М.Назаров), який є основним засобом навчання студентів у курсі за вибором. Наведені нижче рисунки є фрагментами уроків англійської мови, зміст яких презентується молодшим школярам на мультимедійну дошку.

Ігрова діяльність

Молодший школяр захоплюється різними іграми: рольовими, рухливими, дидактичними.

За бажанням учитель може додати ігровий елемент до будь-якої справи – рольові ігри при навчанні діалогічного мовлення, орфографічні ігри при навчанні техніки читання й письма, інші мовні ігри з елементом змагання на особисту (рис. 21) чи командну першість, рухливі ігри (рис. 26) тощо.

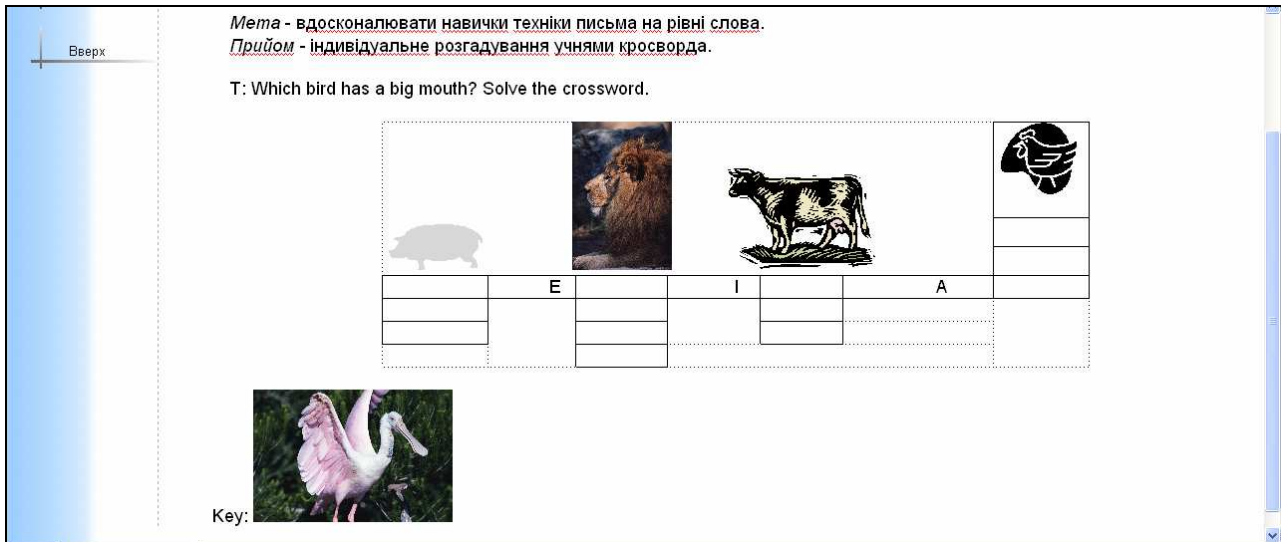

Рис. 21. Фрагмент сторінки «Розгадування кросворду»

Художньо-мовленнєва діяльність

Художньо-мовленнєва діяльність молодших школярів є досить різноманітною: вони слухають і переказують казки, оповідання, намагаються самі їх скласти, читають напам'ять вірші, прислів'я, приказки. Художньо-мовленнєва діяльність тісно переплетена з театральньо-ігровою: учні драматизують невеликі художні твори, їхні фрагменти, ставлять лялькові вистави.

Використання художньо-мовленнєвої діяльності є особливо доцільним на такому обов'язковому етапі уроку в початковій школі як фонетична зарядка, що спрямована на формування у молодших школярів вимовних та інтонаційних навичок. Саме протягом фонетичної зарядки учні декламують вірші, вправляються у скоромовках, прислів'ях, приказках тощо (рис. 22). Художньо-мовленнєва

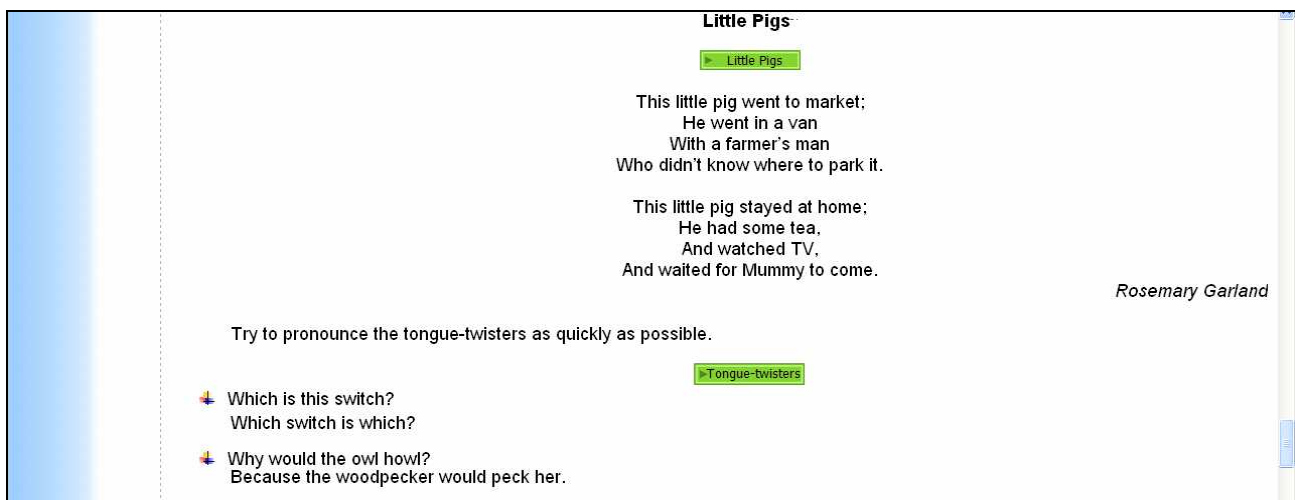

Рис. 22. Фрагмент сторінки «Вправи для навчання вимови звука [w]»

діяльність тісно переплетена з театральньо-ігровою, в процесі якої молодші школярі драматизують невеликі художні твори (рис. 23), ставлять лялькові

вистави, зокрема із застосуванням пальчикових ляльок, ляльок-рукавичок тощо.

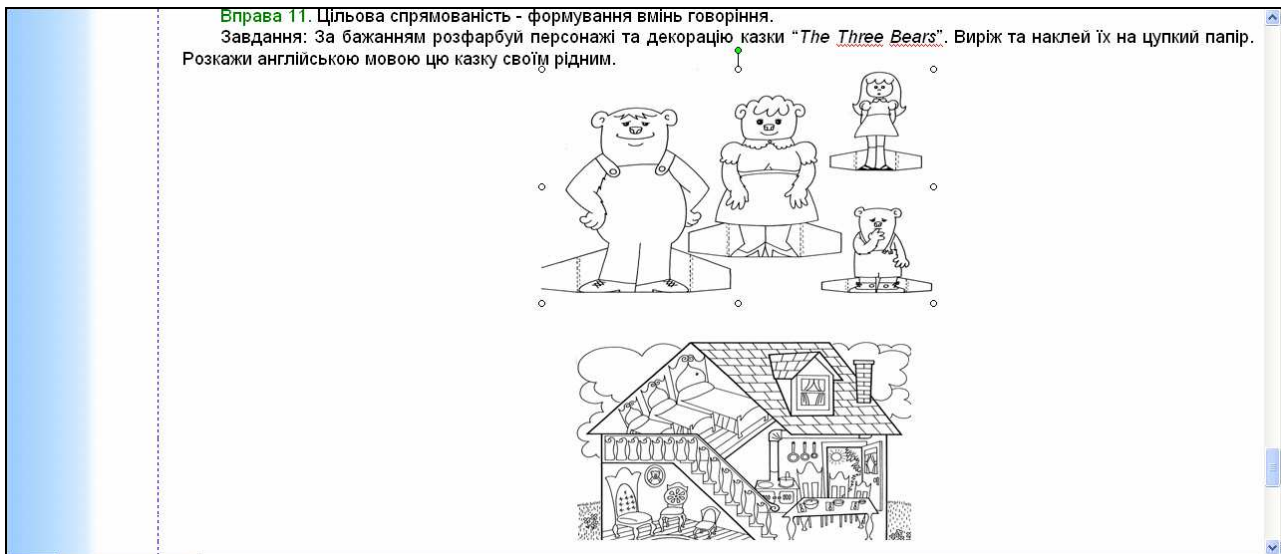

Рис. 23. Фрагмент сторінки «Драматизація казки *The Three Bears*»

Музична діяльність

Молодші школярі із задоволенням займаються музичною діяльністю: слухають музику, співають пісні, грають на музичних інструментах.

Музичну діяльність варто широко залучати до позакласної чи самостійної роботи молодших школярів удома, а на уроці доцільно слухати музичні твори. Так, під час вивчення теми «Seasons» ми знайомимо молодших школярів з фрагментами циклу «Пори року» А.Вівальді. В процесі формування у молодших школярів лексичної репродуктивної навички, зокрема з теми «Animals», пропонуємо для аудіювання пісню «I bought a pretty cat» (рис. 24).

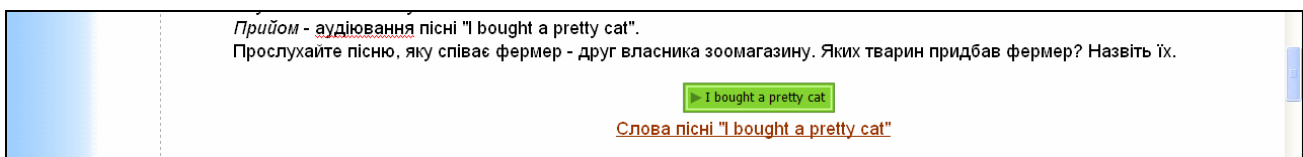

Рис. 24. Фрагмент сторінки «Тематичний комплекс вправ з теми *Animals*»

Образотворча діяльність

Образотворча діяльність включає малювання, конструювання, аплікацію, ліплення.

Образотворчу діяльність доцільніше залучати до самостійної роботи молодших школярів удома, а на уроці презентувати продукти їхньої образотворчої діяльності. Ці завдання не є обов'язковими і виконуються учнем за бажанням. Так, домашнім завданням уроків з теми «At the Zoo» може бути виготовлення

персонажів і декорації казки «The Three Bears» (рис. 23), розфарбовування черно-білого бланку «The Hidden Animals» (рис. 25).

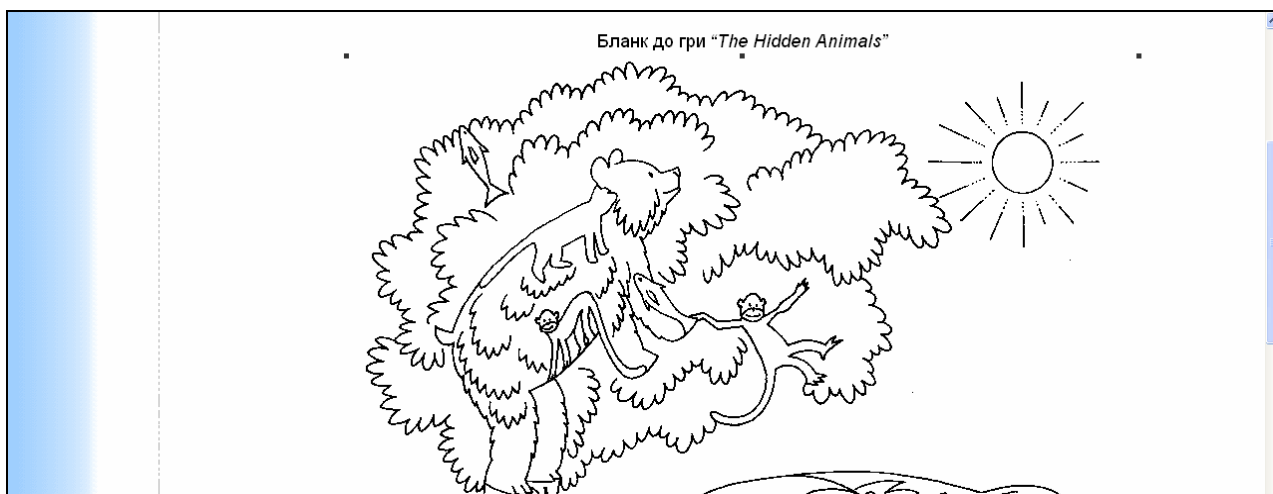

Рис. 25. Фрагмент сторінки «Гра *The Hidden Animals*»

Фізична діяльність

Фізична діяльність використовується передусім на уроці англійської мови як пауза для відпочинку молодших школярів. Так, на уроці з теми «At the Zoo» одним із прийомів паузи для релаксації ми пропонуємо рухливу гру «Make believe you are...» (рис. 26).

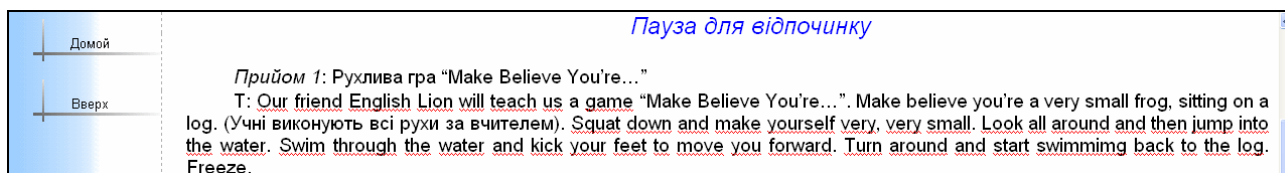

Рис. 26. Фрагмент сторінки «Пауза для відпочинку»

У такий спосіб кожний із згаданих вище різновидів діяльності молодшого школяра, інтегрований до уроку та позакласної роботи з англійської мови в початковій школі, а також до домашньої самотійної роботи учня, сприяє як його загальному діяльнісному розвитку, так і оволодінню учінням та іншомовною мовленнєвою діяльністю.

5.2. Конструювання з паперу як домашнє завдання з англійської мови

Розвивальна мета є однією з чотирьох цілей навчання школярів англійської мови, оскільки сучасні процеси набуття учнями, зокрема молодшого шкільного віку [Г.В.Рогова, И.Н.Верещагина 2000], іншомовних знань та оволодіння

іншомовними мовленнєвими навичками і вміннями мають здійснюватися в єдності із всебічним розвитком особистості школяра.

На думку О.Я.Савченко [1997], сучасна початкова школа втрачає багато можливостей для загального розвитку учнів через недооцінювання чуттєвої основи навчання. Вважається, що першокласник приходить до школи з добре розвиненими процесами сприймання. Насправді ж формування цих процесів не завершується, а лише розпочинається в дошкільному віці та продовжується протягом усього періоду навчання в початковій школі, а надалі – в основній і старшій школі.

Загальновідомими є труднощі, які виникають у молодших школярів у процесі оволодіння навичками техніки письма (каліграфічними, графічними, орфографічними). Тому одним з параметрів готовності молодшого школяра до школи є, зокрема, розвиток дрібної мускулатури кисті руки як передумова оволодіння ним письмом [И.А.Зимняя 2000]. На думку С.Л.Коробка [1990], шестирічні першокласники допускають помилки і в таких видах дошкільної діяльності як конструювання й аплікація та порушують пропорції при малюванні та ліпленні.

В пізнавальній діяльності взаємодіють дві форми – сприймання і мислення, які мають різні функції. Так, сприймання забезпечує пізнання зовнішніх ознак і властивостей об'єктів (їх кольору, форми, розміру, опору матеріалу, розташування предметів тощо). Мислення через розв'язування завдань уможливорює пізнання внутрішніх ознак і властивостей окремого предмета чи явища та зв'язки між ними.

Психологи зазначають, що в процесі розвитку людини першим формується сприймання, на основі якого в дитини складається сенсорний (чуттєвий) досвід. Саме цей зв'язок зумовлює таку особливість розвитку дитини, як одночасне функціонування в діяльності учіння молодшого школяра різних видів мислення: наочно-образного, практичного та словесно-логічного, або понятійного. Лише поступово останній вид мислення набуває переваги. При цьому на його якості завжди позначаються багатство і міцність чуттєвого досвіду школярів.

В шести-семирічних учнів значною мірою зберігаються особливості сенсорики дошкільників. Зокрема, добре знайомі предмети не викликають у них тривалого сприймання та розгорнутого обстеження, а маловідомі – навпаки, спонукають до різнобічної й активної діяльності – обстеження. Як і дошкільники, шести-семирічні учні користуються в сенсорних процесах способами спостереження, зіставлення, розглядуваного пошуку, обведення предмету рукою чи поглядом, накладання, прикладання.

Саме тому резерви загального розвитку молодших школярів у навчально-виховному процесі О.Я.Савченко [1997] вбачає в обов'язковому продовженні (в спеціальних системах вправ) розвитку трьох дошкільних напрямів: «чутливі вуха» (розвиток і вдосконалення вмінь слухати й чути), «гострі очі» (розвиток і

вдосконалення вмінь бачити) та «вмілі руки» (розвиток і вдосконалення вмінь відчувати). Зокрема О.Я.Савченко [1997] пропонує опосередкований шлях подолання згаданих вище та аналогічних труднощів – тренування відповідних м'язів руки молодшого школяра та координації його рухів у таких видах діяльності, які, здавалося б, далекі від письма.

Навчально-виховний процес у початковій школі, з іноземної мови зокрема, передбачає залучення різних видів діяльності. Звичайно, передусім, має місце невідома і незвична, але надзвичайно приваблива для шести-семирічного учня діяльність учіння. Особливість учіння з оволодіння іноземною мовою як навчальним предметом полягає в тому, що молодший школяр виступає одночасно суб'єктом двох видів діяльності – навчальної та іншомовної мовленнєвої. Чимало часу відводиться і для дошкільних видів діяльності: гри, малювання, аплікації, співів тощо, які в єдності сприяють забезпеченню розвиваючої функції іноземної мови як навчального предмету.

В.О.Сухомлинський, афористично узагальнивши народну мудрість двох прислів'їв: «Розумні руки вчать голову» і «Голова навчиться - руки зроблять», підкреслював, що розвиток дитини – в кінчиках її пальців. Щоб навчання приносило молодшим школярам задоволення, їх руки мають бути вправними, натренованими в швидкому, точному та координованому виконанні багатьох рухів, потрібних у різних навчальних діях. Нагромадження чуттєвого досвіду молодших школярів з різних джерел сприймання є основою, яка прискорює розвиток процесів мислення, мовлення, загострює увагу, збагачує почуття, фантазію учнів. Тому для розвитку м'язів руки, точності рухів першокласників ми пропонуємо протягом усього навчального року доповнювати традиційне домашнє завдання з англійської мови вправами, які залучають учнів до одного з найрозповсюдженіших серед дошкільних видів діяльності – конструювання з паперу.

Конструювання з паперу є досить простим в організації. Разом з тим такий вид конструювання є складним для першокласника видом діяльності, оскільки процес створення із площинної форми (листка паперу) об'ємної форми вимагає від учня досить високого рівня динамічних просторових уявлень. Конструювання з паперу ускладнюється й тим, що воно позбавляє можливості здійснювати практичні спроби й виправлення, оскільки неправильна практична дія призводить до невиправної помилки. Саме тому дітям подобається виготовляти самостійно лише ті поробки з паперу, способи й етапи виготовлення яких їм добре відомі.

В конструюванні розвиваються навички роботи з папером: діти вчаться його різати, клеїти, складати, скріплювати тощо. Мнучи, перегинаючи, складаючи, а також розфарбовуючи та склеюючи папір, учні пізнають його якості. Розвивається та вдосконалюється дрібна мускулатура рук першокласників. Вони набувають навичок поводження з простим інструментом (ножицями, степлером,

пензликом тощо). Учні мають можливість проявити творчість і фантазію: вони з задоволенням перетворюють готові форми з паперу у власноруч виготовлені книжки, ляльки, карнавальні маски тощо. Формуються воля, організованість і виконавчість. Самостійне виготовлення дітьми паперових іграшок і поробок для подарунка сприяє вихованню в них уважного ставлення до рідних та друзів. Конструювання з паперу як діяльність має і практичний результат: власноруч виготовлені паперові іграшки можуть прикрашати новорічну ялинку, тварини-орігамі можуть жити в настільному зоопарку, паперову ляльку можна вдягати, в ляльковому настільному театрі можна інсценувати п'єсу тощо.

Проілюструємо викладене вище добіркою вправ, які охоплюють усі мовні аспекти (фонетичний, лексичний, граматичний, графічний) та види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння та читання) за виключенням писемного мовлення.

Провідною метою вправ є практична мета – формування в учнів англійських мовленнєвих навичок і вмій. Водночас кожна вправа спрямована

а) на розвиток дрібної мускулатури рук, залучаючи першокласників до вирізання, наклеювання, розфарбовування, складання тощо та

б) на оволодіння молодшими школярами елементами графічної грамоти (з метою формування в них узагальнених способів дій), зокрема лініями креслення та умовними позначеннями типу:

_____ – лінія видимого контуру вирізання,

----- – лінія видимого контуру вирізання та розміщення (аналогічно комп'ютерному символу),

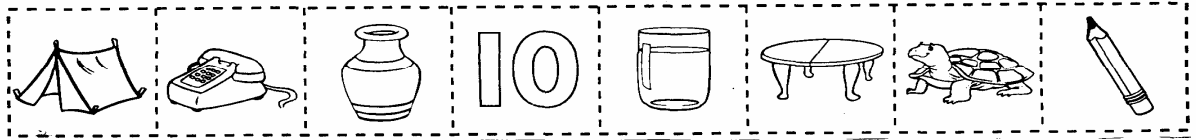
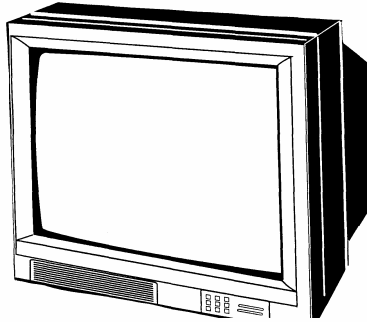
__...__ – лінія невидимого контуру згинання тощо.

Вправи пропонуються учням як один з різновидів домашньої роботи, оскільки їх виконання на уроці займе багато часу. Крім того на уроці англійської мови відсутні робочі місця з необхідними інструментами (ножицями, клеєм, пензликами, фарбами тощо). Вдома учні виконуватимуть вправи в різних мовних (наявність/відсутність дорослого, який знає англійську мову) та організаційних умовах (самостійно/за участю дорослих). Тому інструкцію щодо виконання вправ запропоновано рідною мовою.

Вправа 1

Цільова спрямованість – формування вимовних навичок

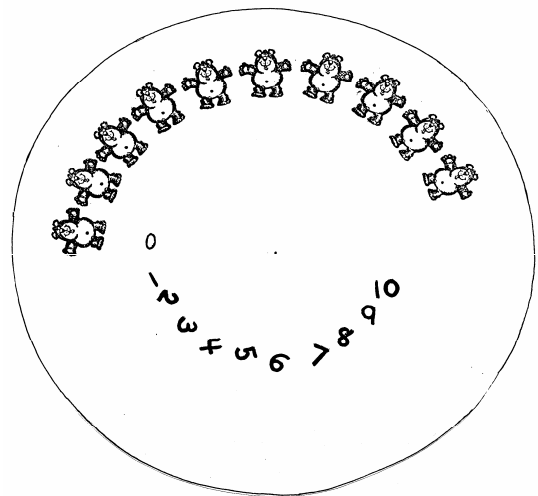
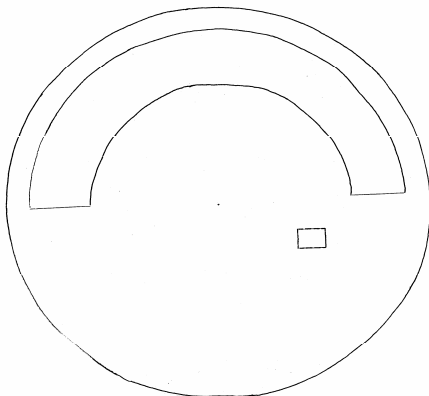
Завдання: Цей чарівний телевізор показує лише ті предмети, назви яких починаються зі звуку /t/. Назви вголос ці предмети своїм рідним. Виріж і наклейте їх на екран.

Вправа 2

Цільова спрямованість – формування граматичних навичок

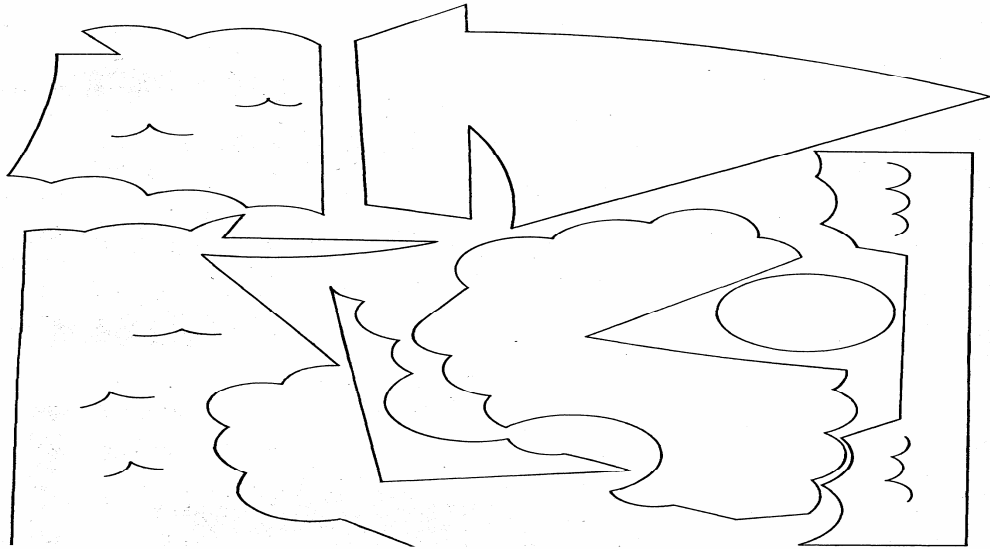
Завдання: Виріж обидві частини чарівного круга і віконця. Збери круг, скріпивши обидві його частини в центрі. Рухаючи круг з віконцями, прокоментуй вголос своїм рідним, скільки ведмедів там знаходиться. *There is / are (a) ... bear(s)*.

Вправа 3

Цільова спрямованість – формування лексичних навичок

Завдання: Допоможи одній з пір року скласти цілу картинку з її фрагментів. Як називається ця пора року англійською мовою? Назви вголос своїм рідним все, що ти бачиш на картинці. *In the picture I see ...* За бажанням розфарбуй картинку.

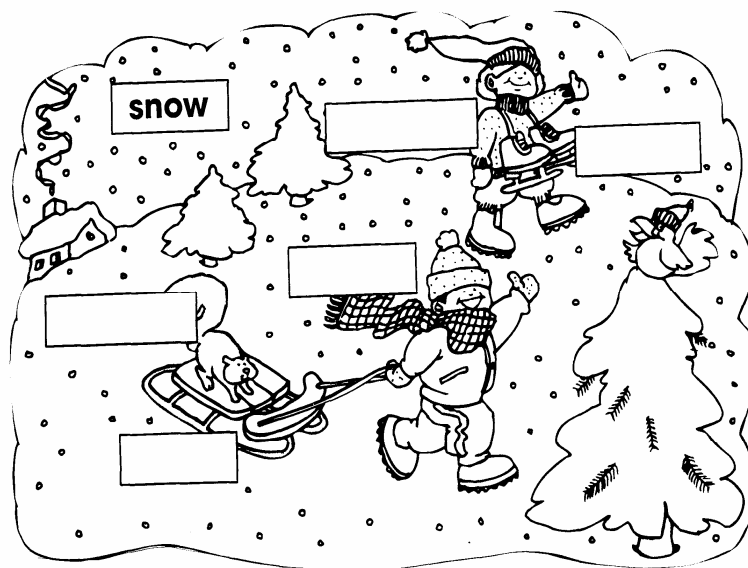

Вправа 4

Цільова спрямованість – формування навичок техніки читання на рівні ізольованих слів

Завдання: Як називається ця пора року англійською мовою? Виріж за штрих-лініями і наклеї (за зразком *snow*) у порожні квадрати назви зимових предметів. Вголос прочитай своїм рідним всі слова. За бажанням розфарбуй картинку.

<u>s</u> now	scar <u>f</u>	sweat <u>e</u> rer
sk <u>a</u> tes	sle <u>d</u>	squ <u>i</u> rrerl

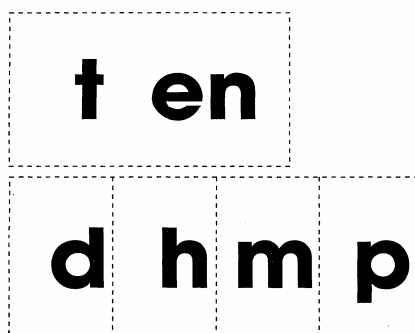
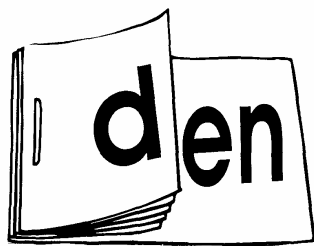

Вправа 5

Цільова спрямованість – формування навичок техніки читання на рівні

ізолюваних слів

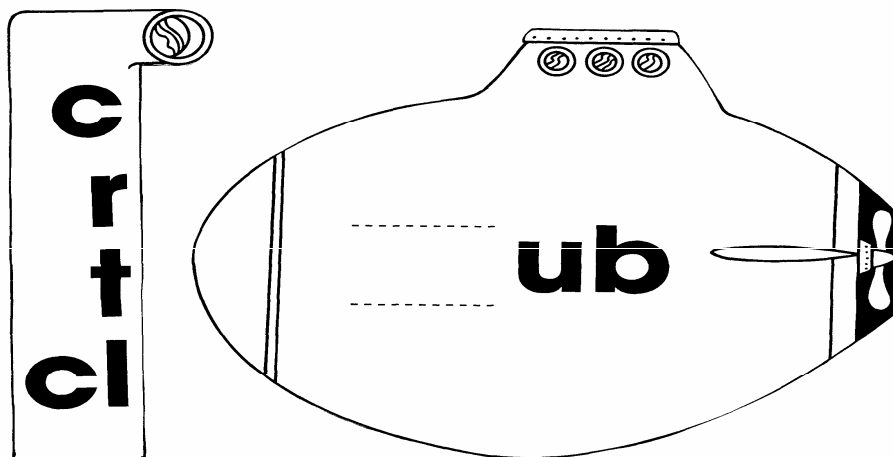
Завдання: Виріж за штрих-лініями картки. За зразком скріпи їх степлером. Гортаючи сторінки міні-книжки, прочитай вголос своїм рідним слова, які утворюються.

Вправа 6

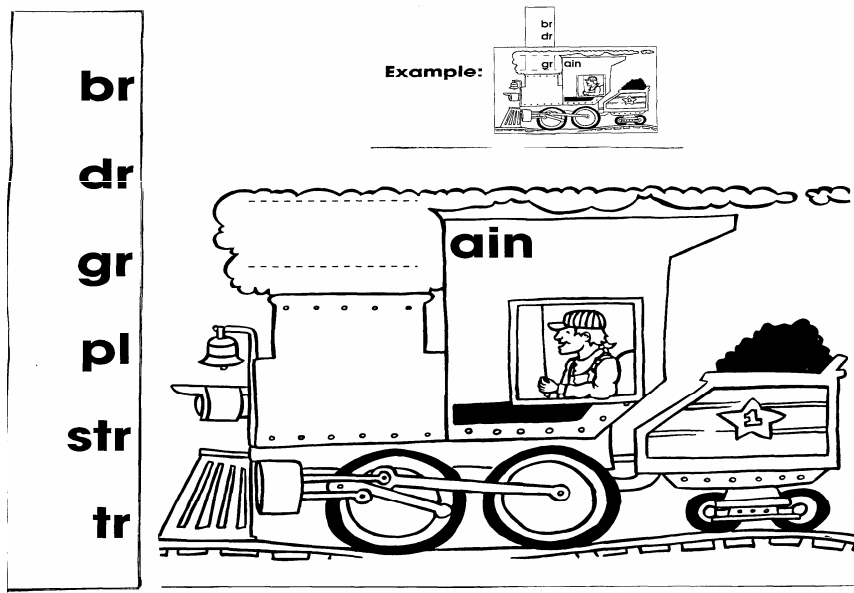
Цільова спрямованість – формування навичок техніки читання на рівні ізолюваних слів

Завдання: Виріж і збери за зразком перископ та підводний човен. Рухаючи перископ, прочитай вголос своїм рідним словом, які утворюються.

Цільова спрямованість – формування навичок техніки читання на рівні ізолюваних слів

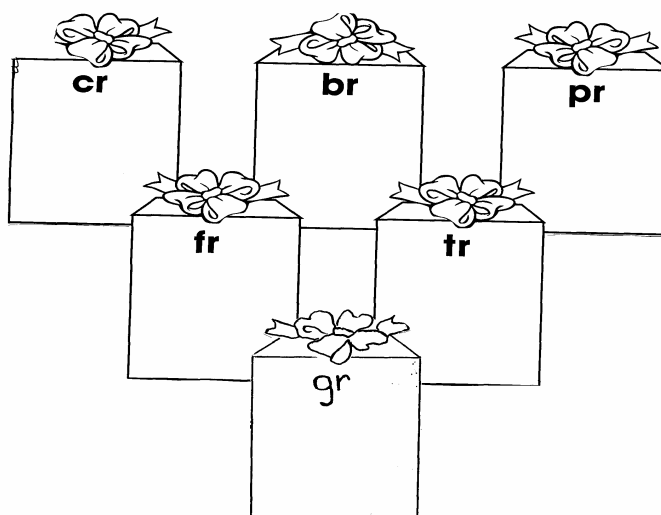
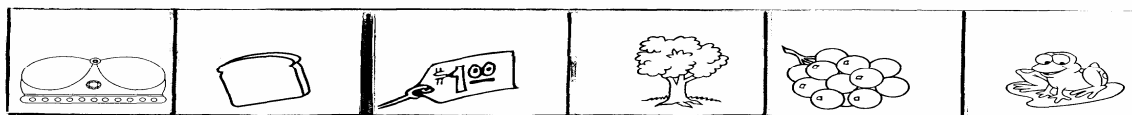
Завдання: Виріж і збери за зразком трубу та паровоз. Рухаючи трубу, прочитай вголос своїм рідним слова, які утворюються.

Вправа 8

Цільова спрямованість – формування навичок техніки письма на рівні ізольованих слів

Завдання: Допоможи фокуснику заховати предмети в коробки. Початкові дві букви допоможуть тобі згадатись, що лежить у кожній коробці. Виріж і наклеї на кожну коробку відповідний предмет та напиши їх назви.

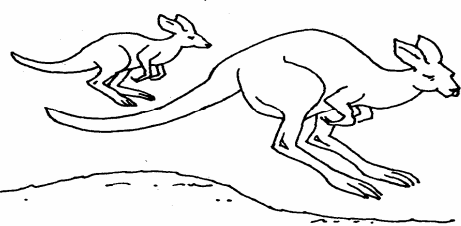
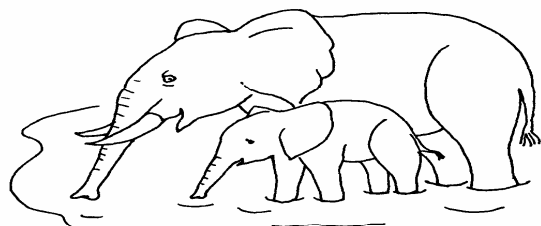

Вправа 9

Цільова спрямованість – формування вмінь читання на рівні тексту

Завдання: Розріж за штрих-лінією сторінку. Перегорни кожну частину навпіл. Збери книжку-малю за номерами сторінок. Вголос прочитай своїм рідним

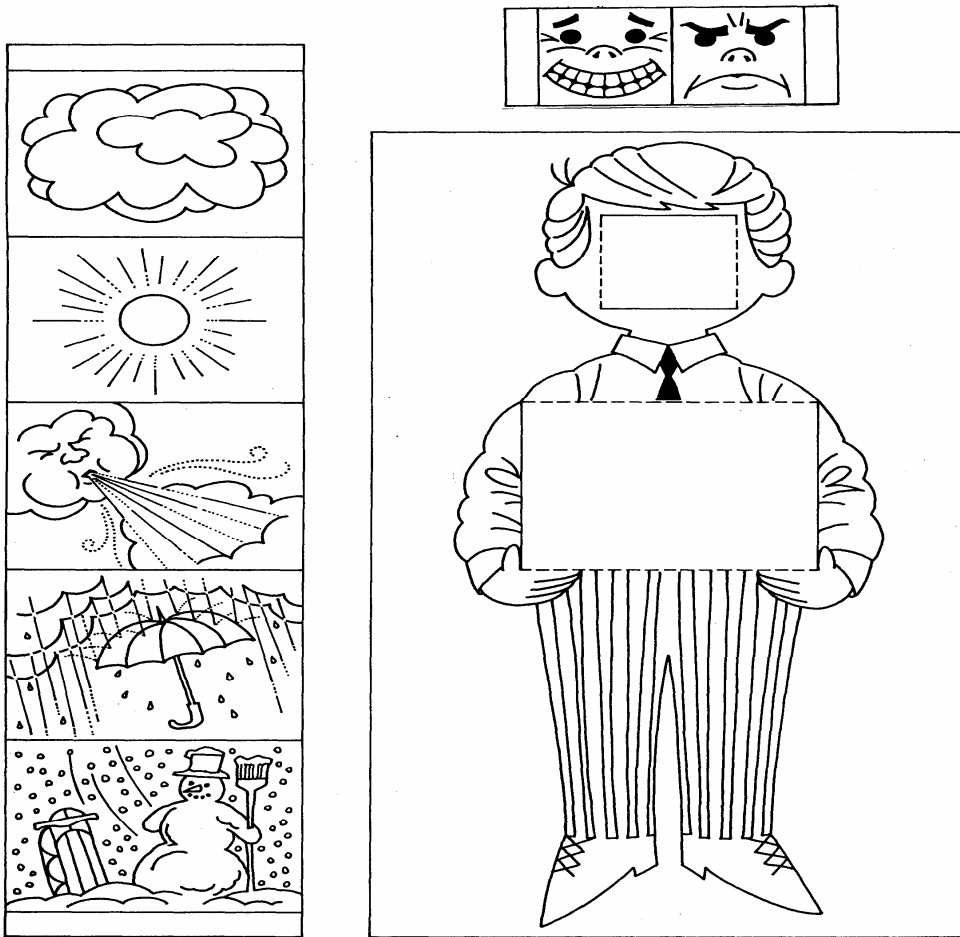
усю книжку. Для уроку підготуй відповідь на запитання *Which of these things do you do?*

<p>1</p> <p>Animals Around the World</p>	<p>8</p> <p>The lion family is sleeping. Which of these things do you do?</p>
<p>4</p> <p>The kangaroos are jumping.</p>	 <p>The elephants are drinking.</p> <p>5</p>

Вправа 10

Цільова спрямованість – формування вмінь аудіювання

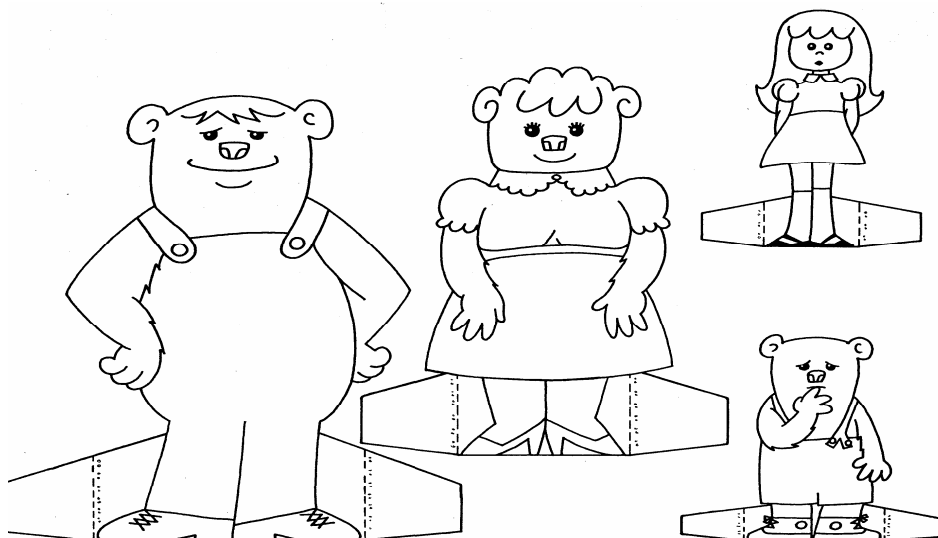
Завдання: За бажанням розфарбуй різновиди погоди. Виріж смужки з погодою та виразами обличчя. Слухаючи на уроці розповідь учителя про погоду та ставлення до неї хлопчика, проілюструй її відповідними картинками. Наприклад, *It's sunny. The boy likes / doesn't like a sunny day.*

Вправа 11

Цільова спрямованість – формування вмінь говоріння

Завдання: За бажанням розфарбуй персонажі та декорацію казки “*The Three Bears*”. Виріж та наклеї їх на цупкий папір. Розкажи англійською мовою цю казку своїм рідним.

Запропоновані вище завдання можуть слугувати зразком для укладання аналогічних завдань з іншим мовним/мовленнєвим матеріалом учителями як англійської, так й інших іноземних мов.

5.3. Пісні на уроці англійської мови

Оригінальний або спеціально створений для навчальних цілей пісенний і музичний матеріал часто застосовується в процесі навчання іноземної мови з багатьох причин. Пісні емоційно насичують урок іноземної мови, урізноманітнюють його хід та змінюють темп проведення, забезпечують практику аудіювання, сприяють формуванню естетичного смаку школярів, залучають їх до культури країни виучуваної іноземної мови, збагачують учнів новою мовною та позамовною інформацією тощо.

Надамо методичні рекомендації та поради вчителям щодо організації та проведення роботи з піснями на уроці англійської мови.

Вибір та підготовка пісень

Добирати пісні слід не лише відповідно до віку і рівня знань учнів, а й відповідно до цілей уроку іноземної мови, передусім практичної мети, а також освітньої, розвивальної та виховної цілей. Необхідно підрахувати кількість часу, який буде витрачено на пісню на уроці: її пред'явлення та вивчення. Вчителю бажано потренувати пісню вдома. Якщо вчитель не є «природженим співаком» або музикантом, слід знайти фонозапис пісні (або вибрати одного з учнів з гарним голосом, щоб допомогти озвучити пісню). Необхідно перевірити значення і вимову слів. Слід пам'ятати, що деякі пісні не є повністю зрозумілими: вони

можуть містити також «безглузді» склади або слова.

Пред'явлення пісень:

Про що можна здогадатись за заголовком, ключовими словами?

Рядки, які зникають

Поділ тексту пісні

Побудова з кінця

Складання розповіді

Про що можна здогадатись за заголовком, ключовими словами?

Назву пісні записано на дошці (презентовано на мультимедійній дошці). Чи можуть учні здогадатись, про що пісня?

Ключові слова пісні записано на дошці (презентовано на мультимедійній дошці) / озвучено вчителем. Чи можуть учні здогадатись про зміст пісні за ключовими словами?

Можна запропонувати учням записати ключові слова і вивчити їх для активного вживання або пасивного словника (при читанні).

Рядки, які зникають

Слова пісні (куплету) записано на дошці (презентовано на мультимедійній дошці). Учні вчаться співати пісню (куплет) рядок за рядком або фразу за фразою. Спочатку вчитель стирає з дошки (зникає з мультимедійної дошки) перше слово в рядку тощо. Учні повторюють слова пісня (куплету) до і після стирання (зникнення) слів у рядку (куплеті).

Поділ тексту пісні

Якщо пісня довга і досить складна, варто протягом уроку працювати лише з одним куплетом. Якщо ж пісня довга, але легка, клас поділяється на групи. Кожна група працює з окремим куплетом. Після чого учні проспівують усі куплети послідовно.

Якщо ж пісня одночасно і довга, і складна, і крім того має приспів, варто почати пред'явлення пісні з приспіву. Вчитель проспівує (чи програє) куплети. Учні підхоплюють пісню на приспіві після кожного куплету. При цьому, в залежності від легкості чи складності мелодії можна почати працювати з мелодією (чи ритмом), попросивши учнів підспівувати вчителю. Поступово школярі можуть «накладати» слова на музику і співати разом з учителем.

Побудова з кінця

Якщо фрази довгі і складні, варто почати з останнього слова, яке учні слухають і посторюють за вчителем. Вчитель додає по слову (з кінця), поки учні

легко не повторять повний рядок (строфу) без музики. Для дотримання правильного наголосу та інтонації, варто позначити наголошені слова.

Teacher: Finnegan

Students: Finnegan

Teacher: Michael Finnegan

Students: Michael Finnegan

Teacher: named Michael Finnegan

Students: named Michael Finnegan

Teacher: man named Michael Finnegan

Students: man named Michael Finnegan

Teacher: old man named Michael Finnegan

Students: old man named Michael Finnegan

Teacher: an old man named Michael Finnegan

Students: an old man named Michael Finnegan

Teacher: was an old man named Michael Finnegan

Students: was an old man named Michael Finnegan

Teacher: There was an old man named Michael Finnegan

Students: There was an old man named Michael Finnegan

Складання розповіді

Вчитель вибирає з пісні ключові слова, довільно їх змішує і диктує учням, які організовано в мікрогрупи. Кожна мікрогрупа отримує 6-8 різних слів і складає з ними розповідь, використовуючи слова в довільному порядку. Інші учні здогадуються, які слова з розповіді є ключовими. Пізніше, коли вчитель пред'являє пісню, учні розміщують ключові слова в тому порядку, в якому вони звучать у пісні.

Практика аудіювання:

Слухайте і записуйте

Заповнення пропусків

Нумерація ключових слів

Аудіювання слів, які римуються

Слухайте і записуйте

Вчитель проспівує пісню декілька разів, поки учні, які працюють в парах або мікрогрупах, не запишуть якомога більше слів з пісні. В залежності від часу вчитель може співати пісню, поки одна з пар (мікрогруп) не запише всі слова пісні.

Вчитель просить учнів прочитати записані слова. Потім ще раз проспівує

пісню, щоб учні змогли перевірити правильність її тексту. Цей прийом можна використовувати для пред'явлення пісні сильним учням, або для перевірки пісні, пред'явленої на минулому уроці.

Заповнення пропусків

Слова пісні записано на дошці (презентовано на мультимедійній дошці). При цьому пропущено ключові слова або слова, які римуються. Працюючи в парах, учні заповнюють пропуски словами, які, на їхню думку, найбільш підходять. Вчитель зачитує слова пісні, щоб учні могли перевірити правильність дібраних слів.

Нумерація ключових слів

Ключові слова написано на дошці (презентовано на мультимедійній дошці) в довільному порядку. Чи можуть учні здогадатись про зміст пісні за значеннями ключових слів? Вчитель обговорює з учнями значення ключових слів. Після чого учні слухають пісню, нумеруючи ключові слова в тій послідовності, в якій вони звучать у пісні.

Аудіювання слів, які римуються

Працюючи в парах (чи мікрогрупах), учні слухають, як учитель читає слова пісні (співає пісню). Завдання учнів – розпізнати пари слів, які римуються. Після перевірки завдання, вчитель переконується в правильності вимови учнями цих слів. Далі вчитель пропонує учням дібрати якомога більше слів, які б римувалися із заданими парами. Які з пар (мікрогруп) підбере найбільшу кількість слів?

Загальна практика мовлення:

Зміна рядків

Змішування рядків

Зміна настрою

Музичне ехо

Підказки в картинках

Звичайні ударні інструменти

Зміна рядків

Вчитель пропонує групі А співати рядки 1, 3, 5 тощо, а групі Б – рядки 2, 4, 6 тощо пісні. Інші варіанти розподілу: ряд А, ряд Б, Ряд В тощо; дівчата – хлопці; високі – низькі голоси; вчитель – учні; вчитель співає куплети – учні співають приспів; один учень співає куплет – інші учні співають приспів; учитель починає співати пісню, вказуючи на різних учнів з проханням продовжувати її.

Змішування рядків

Цей прийом може бути використаний для роботи з баладами та піснями розповідями.

Текст пісні записано на папері і розрізано на смужки. Кожен учень отримує смужку з рядком пісні. Вчитель дає учням час (1 хв.), щоб запам'ятати текст на смужці. Вчитель просить учнів відновити послідовність подій.

Дискусія типу: Яке речення є першим (останнім)? Що їх пов'язує? Є прекрасною мовленнєвою практикою.

Зміна настрою

Вчитель просить учнів заспівати пісню з різним настроєм (ніжно і тихо, швидко і голосно тощо).

Музичне ехо

Вчитель монотонно наспівує строфу (фразу) і чекає, коли клас підхопить цю строфу (фразу) як музичне ехо.

Підказка в картинках

Вчитель добирає малюнки, які б виражали ключому ідею або слово в кожному рядку. Так, дитяча пісенька «Абетка» соже супроводжуватися показом учням літер на картках. Інший вид підказок в картинках – ребус – може замінити ключові слова.

From this valley they say you are going.

We will miss your bright

and sweet

...

Звичайні ударні інструменти

Щоб пожвавити навчальний процес, особливо для молодших школярів, вчитель просить їх принести звичайні музичні інструменти або зробити їх: маленькі дзвіночки, металеві трикутники, підвішені на нитці, невеличкі коробочки, наповнені бобами чи камінцями, брязкальця (сухий гарбуз чи інші овочі з насінням).

Перелік використаних джерел

Бігич О.Б. Діяльнісний розвиток молодшого школяра в процесі навчання іноземної мови // Zprávy vědecké ideje – 2008: Materiály IY mezinárodní vědecko-praktická konference.- Díl 7. Pedagogika. Psychologie a sociologie. Hudba a život.- Praga: Publishing House “Education and Science” s.r.o., 2008 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/29_NNM_2008/Psihologia/35725.doc.htm

Бігич О.Б. Комуникативний розвиток молодшого школяра у сфері рідної мови // Мова, освіта, культура: наукові парадигми і сучасний світ: Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ Linguarax-УІІ. Філологія. Педагогіка. Психологія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2002. – Вип. 6. – С. 391-396

Бігич О.Б. Конкурс на кращого знавця англійської мови як форма виховного заходу під час педагогічної практики // Іноземні мови.- 2000.- № 1.- С. 58-59.

Бігич О.Б. Мультимедіа на уроці англійської мови як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів // Научні дні – 2008: Матеріали за ІУ міжнародна научна практична конференція.- Том 10. Філологічні науки.- Софія: «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2008 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Philologia/28627.doc.htm

Бігич О.Б. Навчання майбутніх учителів англійської мови формування в молодших школярів соціокультурної компетенції // Наука и образование без граница: Матеріали за 3-а міжнародна научна практична конференція.- Том. 8. Педагогічні науки. Філологічні науки.- Софія: «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2007 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/22_NIOBG_2007/Philologia/24819.doc.htm

Бігич О.Б. Освітній потенціал уроку англійської мови: формування у молодших школярів читацького інтересу // Věda a technologie: krok do budoucnosti – 2009: Materiály Y mezinárodní vědecko-praktická konference.- Díl 10. Filologické vedy. - Praga: Publishing House “Education and Science” s.r.o., 2009 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/6_NiTSB_2009/Philologia/41380.doc.htm

Бігич О.Б. Професійно-методична підготовка студентів до роботи молодшими школярами в курсі професійно-вибіркової дисципліни «методика навчання англійської мови в початковій школі» // Іноземні мови.- 1999.- № 2.- С.50-52.

Бігич О.Б. Способи контролю розуміння почутого / прочитаного англійського повідомлення молодшими школярами // Іноземні мови.- 2001.- № 2.- С. 42-44.

Бігич О.Б. Сюжетна побудова уроку англійської мови в початковій школі з мультимедійною підтримкою // Научні дні – 2008: Матеріали за ІУ

международна научна практична конференция.- Том 11. Психология и социология. История.- София: «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2008 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Psihologia/28922.doc.htm

Брауде Л.Ю. Скандинавская литературная сказка. – М.: Наука, 1979.-

Зимняя И.А. Педагогическая психология: Учебник для вузов.-Изд. второе, доп., испр. и перераб.- М.: Просвещение, 2000.- 384 с.

Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе.- М.: Просвещение, 1991.- 222 с.

Коробко С.Л. Розвиток пізнавальних процесів у шестирічних першокласників // Навчання і виховання шестирічних першокласників: Зб. статей / Упор. К.С.Прищепа.-К.: Рад. шк., 1990.-С.25-39.

Ляудис В.Я., Негурэ И.П. Психологические основы формирования письменной речи у младших школьников.- Кишинев: Штиинца, 1983.- С.46-47.

Літературознавчий словник-довідник.- К.: ВЦ Академія, 1997.- С. 666.

Малахова В.А. Зависимость характера речевого высказывания от постановки мыслительной задачи: Автореф. дисс...канд. психол. наук.- М., 1980.- 24 с.

Метьолкіна М.М. Конструювання з паперу в навчально-виховному процесі з англійської мови в 1-му класі // Рідна школа.- 2002.- № 8 -9.- С.38 – 40.

Метьолкіна О.Б. Методичні рекомендації щодо організації індивідуалізованого навчання аудіювання на підготовчому етапі школи з поглибленим вивченням англійської мови.- К.: Фундація ім. О.Ольжича, 1994.- 65 с.

Метьолкіна О.Б. Пісні на уроці англійської мови // Іноземні мови.- 1996.- № 4.- С. 58-59.

Остапенко К.К. Проблемы организации учебного материала в курсе иностранного (английского) языка для младших школьников // Обучение иностранным языкам в школе и вузе.- СПб.: Каро, 2001.- С. 21-29.

Путиловская Т.С. Возрастные особенности решения коммуникативных задач в педагогическом общении: Автореф. дисс...канд. психол. наук.- М., 1983.- 24 с.

Рогова Г.В., Верещагина И.Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в общеобразовательных учреждениях: Пособие для учителей и студентов пед. вузов.- 3-е изд.- М.: Просвещение, 2000.- 232 с.

Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах.- К.: Магістр S, 1997.- 256 с.

Скуридина И.В. Психологические особенности аудирования в разных возрастных группах учащихся: Автореф. дисс...канд. психол. наук.- М., 1984.- 24 с.

Солсо Р.Л. Когнитивная психология.- Пер. с англ.- М.: Тривола, 1996.- 600 с.

Стежко Т.А. Зависимость сохранения текста от коммуникативной установки в

разных возрастных группах: Автореф. дисс...канд. психол. наук.- М., 1984.- 24 с.

Malcos A.M. Old Favorites For All Ages. Songs for Learners of English.- US, Information Agency., 1993.

Moore J.E. Reading Comprehension. Grade Levels 1, 2: Practice Books.- Monterey: Evan-Moor Corp., 1998.- 64 p.

Smith Ch. W. The Listening Activity Book. Teaching Literal, Evaluative, and Critical Listening in the Elementary School.- Belmont, California: Fearon Publishers, Inc., 1975.

Перелік рекомендованих наукових досліджень

Арделян О.В. Дидактичні умови формування загальнопізнавальних умінь і навичок у мовлодших школярів (на матеріалі вивчення англійської мови): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01/ Крив. держ. пед. ун-т, 2002.- 21 с.

Белоцерковская Н.В. Развитие самостоятельной деятельности младших школьников при формировании иноязычной речи (при углубленном обучении английскому языку): Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01.- Якутск, 2000.- 18 с.

Городнича Л.В. Методика диференційованого навчання учнів початкової школи аудіювання англійською мовою з використанням комп'ютерних вправ: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / К., 2009. - 20 с.

Гузь О.І. Навчання усного англомовного мовлення учнів початкової загальноосвітньої школи з використанням фонограми: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / К., 2005. - 20 с.

Денисенко М.В. Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / К., 2005. - 26 с.

Сергеева И.Ф. Технология организации тестового контроля формирования навыков и умений иноязычного устно-речевого общения: (начальная школа, французский язык): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02.- М., 2002.- 17 с.

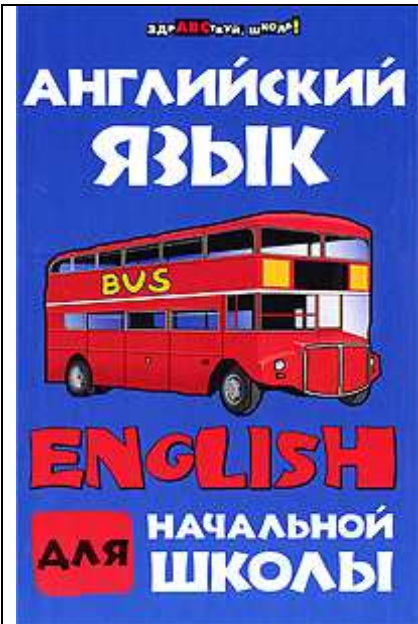

Скрябина Л.М. Развитие гуманистического потенциала личности младшего школьника средствами иностранного языка: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01.- Якутск, 2000.- 18 с.

Ягеніч Л.В. Формування у молодших школярів стратегічної компетенції в процесі навчання аудіювання англійською мовою : Автореф. дис... канд. наук: 13.00.02 / К., 2007.- 20 с.

Методичні новинки для вчителя іноземної мови початкової школи

Пропоную Вашій увазі дібраний з Інтернет-мережі перелік навчальних друкованих і електронних посібників, а також засобів навчання (2001-1009 р.р. видання) з англійської мови для молодших школярів.

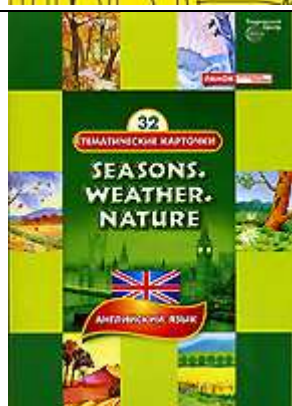
2009 рік

	<p>Мированова В.Г. Английский язык для начальной школы.- М.: Феникс, 2009.- 160 с.</p> <p>Игры оживляют уроки иностранного языка и всегда вызывают большой интерес у учащихся. Они не только способствуют овладению языком в занимательной форме, но воспитывают внимание, память, сообразительность, быстроту реакции, коллективизм и эстетические чувства, доставляя при этом ученикам большое удовольствие. Игры, подобранные в этом сборнике, по тематике и языковому материалу соответствуют требованиям действующей программы по английскому языку и сгруппированы по определенному принципу. В них повторяется и закрепляется языковой материал и развиваются речевые умения и навыки всех видов речевой деятельности.</p>
	<p>Хорунжий О.В. Грамматика английского языка для младших школьников.- М.: Феникс, 2009.- 303 с.</p> <p>Данный сборник упражнений посвящен разделам грамматики, изучаемым на начальном этапе. Упражнения сопровождаются объяснениями. Материал излагается легко и доступно. Для учащихся младших и средних классов общеобразовательных и специальных школ, а также для широкого круга лиц, начинающих изучать английский язык самостоятельно или на курсах. Книга дополнена грамматическим справочником, облегчающим работу с упражнениями на повторение нескольких тем.</p>

Степанов В.Ю. Словарь для начальной школы- М.: Феникс, 2009.- 251 с.

Словарь поможет учащимся овладеть английской устной и письменной речью. Он отражает лексику, используемую в учебных пособиях для начальной школы, и содержит необходимый для этого этапа обучения объем. Данный словарь также может быть полезен при переводах английских и русских текстов небольшой степени сложности.

Времена года. Погода (тематические карточки, английский язык)

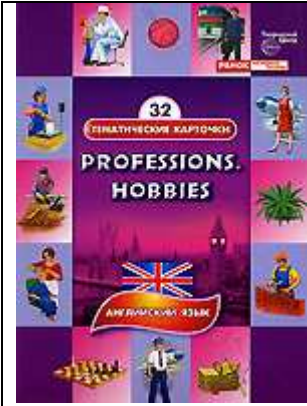

Комплект тематических карточек "Времена года. Погода" - это учебное пособие для проведения занятий английским языком в детских садах и школах. Данный набор входит в серию тематических картинок, которые успешно применяются на начальном уровне изучения английского, по 12 основным разговорным темам.

Набор "Времена года. Погода" (тематические карточки, английский) состоит из 32 больших карточек с красочными рисунками, на обратной стороне которых приведено написание слова на английском и его транскрипция. Учебное пособие "Времена года. Погода" пригодится и родителям, чтобы проверить успехи ребенка в устном английском и закрепить с ним пройденный в школе материал. С этими красивыми карточками занятие английским обязательно заинтересует и школьников, и дошкольников и будет эффективным.

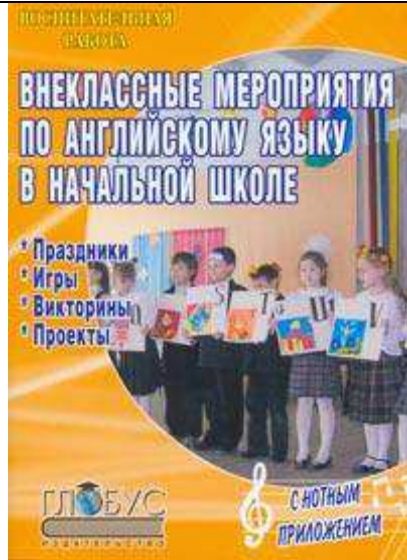
В школе. Спорт (тематические карточки, английский язык)

	<p>Город. Транспорт (тематические карточки, английский язык)</p>
	<p>Еда (тематические карточки, английский язык)</p>
	<p>Игрушки. Подарки. Праздники (тематические карточки, английский язык)</p>
	<p>Мой дом (тематические карточки, английский язык)</p>

	<p>Профессии. Хобби (тематические карточки, английский язык)</p>
	<p>У врача. Тело. Внешность (тематические карточки, английский язык)</p>

2008 рік

	<p>Левитте И. Ю. Разговорный английский для младших школьников.- СПб.: Литера, 2008.- 63 с.</p> <p>Это пособие поможет развить навыки чтения и разговорной речи. В нем содержится полезная информация, а помещенные в конец пособия переводы подскажут, как правильно строить предложения при выполнении заданий в дальнейшем процессе изучения английского языка.</p>
---	---

Лебедева Г.Н. Внеклассные мероприятия по английскому языку в начальной школе: Праздники, игры, викторины и др.: С нотным приложением.- М.: Глобус, 2008.- 282 с.

Данное пособие содержит материалы для внеклассной работы по английскому языку и предназначено для учителей общеобразовательной школы, а также классов и школ с углубленным изучением английского языка.

Сборник состоит из 4 разделов: "Праздники, конкурсы и тематические мероприятия", "Инсценировки", "Стихи", "Игры и занимательные задания". В него включены сценарии внеклассных мероприятий, опубликованные ранее, и оригинальные разработки автора, материалы для учителей, которые можно использовать во внеклассной работе с младшими школьниками. Материалы соответствуют требованиям программы по изучению английского языка в начальной школе.

Бондарева Л.Ю. Упражнения на каждый день: обучение грамоте дошкольников и младших школьников.- М., 2008.- 288 с.

В книге представлена авторская система обучения детей в игре. В занятиях гармонично использованы здоровьесберегающие методики, наглядно раскрыт принцип дифференцированного подхода.

Это готовый практический материал, который поможет родителям и педагогам решить множество коррекционных задач.

Пукина Т.В. Английский язык: 2-3 классы: Игровые технологии на уроках и на досуге.- Учитель, 2008.- 95 с.

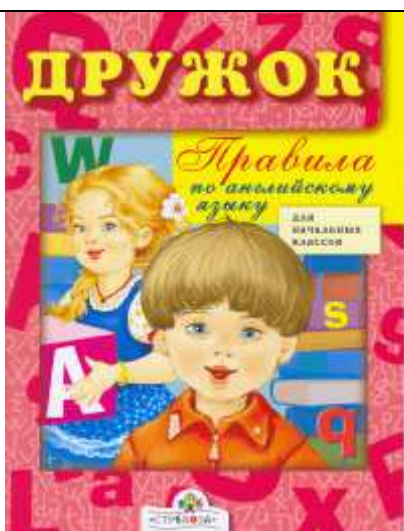
Развитие навыков общения, творческих способностей младших школьников, расширение их кругозора неразрывно связано с игровыми технологиями, деятельностным подходом и элементами состязательности в обучении английскому языку на уроках и во внеклассной работе.

Предлагаемые фонетические и лексические игры с использованием пословиц, стихов и песен развивают навыки аудирования, память, воображение, логику, мышление.

Опыт педагога-практика убеждает в том, что любая программная тема может быть продолжена во внеклассной работе.

Оригинальные инсценировки, игры-путешествия, незаменимые в организации праздников и вечеров, помогут приобщить учащихся 2-3 классов к новому социальному опыту, обобщить и закрепить изученный материал.

Пособие адресовано учителям английского языка, может быть полезно студентам педагогических вузов.

ДРУЖОК. Правила по английскому языку. Для начальных классов. - М: СТРЕКОЗА-ПРЕСС, 2008.- 64 с.

Пособие содержит основные темы по английскому языку из программы начальных классов. Книга оформлена как справочник, в котором легко найти нужный материал.

Песни для детей на английском языке. Книга 2. Animals. - М: АИРИС-ПРЕСС, 2008.- 32 с.

Сборник "Animals" является второй книгой в серии "Songbirds", включающей в себя 6 книг и 3 диска со 150 известными песнями на английском языке, а также книгу для учителя с подробным описанием игр на основе песен, которые помогут разнообразить учебный процесс.

В сборнике "Animals" собраны песни о диких и домашних животных и птицах.

Пособие может использоваться с любым курсом английского языка в начальной и средней школе.

Песни для детей на английском языке. Книга 1. Nature. - М: АИРИС-ПРЕСС, 2008.- 32 с.

Сборник "Nature" является первой книгой в серии "Songbirds", включающей в себя 6 книг и 3 диска со 150 известными песнями на английском языке, а также книгу для учителя с подробным описанием игр на основе песен, которые помогут разнообразить учебный процесс.

В сборнике "Nature" собраны песни о природе, животных и растениях.

Пособие может использоваться с любым курсом английского языка в начальной и средней школе.

Гомза С. Х. Merry English. Дидактический материал по английскому языку. Для дошкольников и младших школьников.- Мн.: Аверсэв, 2008.- 224 с.

Пособие предназначено для учителей английского языка младших классов в качестве дополнительного материала для проведения уроков, внеклассных занятий и мероприятий, а также для воспитателей детских дошкольных учреждений,

	<p>осуществляющих обучение английскому языку, студентов дошкольных факультетов со специальностью «Английский язык», родителей, дети которых обучаются в группах и самостоятельно.</p> <p>Книга имеет звуковое приложение, состоящее из двух аудиокассет.</p>
	<p>Малинина А. А. Английский язык. Занимательное чтение с упражнениями для младших школьников.- Мн.: Аверсэв, 2008.- 112 с.</p> <p>Книга содержит рассказы, сказки, стихи и басни — интересные по содержанию, доступные по форме, с многочисленными повторами и аналогичными структурами. Увлекательные задания, веселые загадки, кроссворды, пословицы помогут детям преодолеть языковые трудности, научат пользоваться словарем.</p> <p>В конце пособия приведены ключи к упражнениям.</p>
	<p>Малинина А. А. Английский язык. Учимся правильно читать. Для младших школьников.- Мн.: Аверсэв, 2008.- 96 с.</p> <p>Книга поможет привести в систему и закрепить правила чтения гласных, согласных букв и буквосочетаний. Пособие может служить дополнением к любому учебнику для начальных классов и использоваться как на уроках, так и для самостоятельной работы дома.</p>
	<p>Сушкевич А. С., Маглыш М. А. Английский язык. Уроки чтения. 1-4 классы. Правила, упражнения, скороговорки, сказки.- 7-е издание. - Мн.: Аверсэв, 2008.- 112 с.</p> <p>Пособие предназначено для обучения чтению детей, начинающих изучать английский язык с подготовительного или четвертого класса. Оно может быть использовано учащимися</p>

общеобразовательных школ как справочник по основным правилам чтения и как книга для дополнительного чтения. Освоив материал пособия, учащиеся приобретут устойчивые навыки беглого выразительного чтения с полным пониманием прочитанного.

Безгина Е.Н. Театральная деятельность дошкольников на английском языке . - М.: Сфера, 2008.- 96 с.

В настоящем сборнике представлены материалы, посвященные организации театральной деятельности дошкольников на английском языке. Пособие представляет интерес для специалистов в области преподавания иностранного языка, администрации дошкольных учреждений, студентов факультетов иностранных языков, родителей, а также всех тех, кто изучает английский язык. Материалы пособия можно использовать в начальной школе и в учреждениях дополнительного образования.

Илюшкина А. В. Изучаем английский легко и весело. - Издательство: Литера, 2008.- 64 с.

Книга предназначена для детей, изучающих английский язык, и для их родителей, желающих оказать детям посильную помощь в этом крайне важном и нужном для них деле.

Электронное средство обучения «Английский язык. Начальная школа. Часть 1».

Разработано в рамках программы «Комплексная информатизация системы образования Республики Беларусь на 2007-2010 годы»

© ГИАЦ Минобразования РБ, 2007-2008

Электронное средство обучения «Английский язык. Начальная школа. Часть 1» соответствует предметно-тематическому содержанию учебно-методического комплекса «Magic Box- 3» (Волшебная шкатулка 3) и содержит материал по всем девяти темам, обозначенным в учебнике (“About me”, “Daily life”, “Pets”, “My house”, “Clothes”, “School”, “A party”, “A day off”, “Holidays”), а также приложения, способствующие обучению фонетическому аспекту речи (“Letter secrets”, “Transcription”, “Songs and poems”).

Обучающая программа Jump Start Kindergarten: Fundamentals

Издатель в России: «Руссобит-М» / GFI

Разработчик: Knowledge Adventure

Правильное произношение – одно из главных требований при изучении любого иностранного языка.

«Игровой английский. Начальная школа» поможет отшлифовать произношение уже знакомых английских слов, а также расширить словарный запас.

Серия «Игровой английский» рекомендована школьникам, занимающимся по программе углублённого изучения английского языка.

2007 рік

Вербовская М.Е., Шишкова И.А. Английский язык для младших школьников: Руководство для преподавателей и родителей / Под ред. Бонк Н.А.- М.: Росмэн-Пресс, 2007.- 192 с.

Методическое руководство является частью учебного комплекта "Английский для младших школьников".

Книга, предназначенная для педагогов и родителей, основана на методике, разработанной и апробированной авторами в ходе многолетней работы с детьми.

Четко распланированные уроки, подробные объяснения по ведению занятий, аудиоприложение (в комплект входят две аудиокассеты) облегчают работу и преподавателя, и родителя.

Английский язык: Занимательные материалы.- М.: ИТД Корифей, 2007.- 128 с.

Данное пособие содержит занимательные материалы по английскому языку для 3-4 классов.

Автором представлены кроссворды, интересные ребусы, которые помогают обогащать лексический словарь учащихся, позволяют систематизировать знания по предмету, развивают языковое чутьё.

Работа богата иллюстрационным материалом, что превращает обучение детей иностранному языку в радостное занятие, повышает интерес к изучению предмета.

Пособие адресовано преподавателям английского языка, родителям.

Конышева А.В. Английский язык. Современные методы обучения.- Мн.: ТетраСистемс, 2007.- 352 с.

В книге рассмотрена проблема метода обучения; анализируются основные методы обучения, используемые в современной методике; раскрываются возможности использования межпредметных связей при обучении иностранному языку и дается понятие нестандартного урока организации учебного процесса по языку.

В приложении, на примере английского языка, представлены практические материалы, которые можно использовать в процессе обучения полностью и частично.

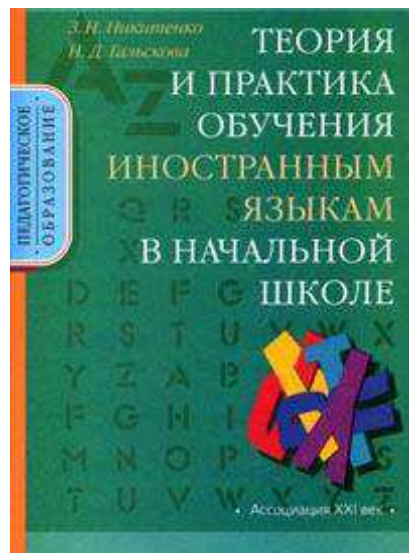
Миронова О. Предметная неделя английского языка в школе.- М.: Корифей, 2007.- 46 с.

Данное пособие содержит интересные разработки внеклассных мероприятий, которые могут быть проведены в рамках недели английского языка в образовательном учреждении.

Автор предлагает разнообразные конкурсы, викторины, инсценировки произведений, проведение которых способствует активизации умственной и творческой деятельности, эффективному формированию познавательных интересов.

Гармоничное сочетание индивидуальной и групповой форм работы позволяет привлечь учащихся с различным уровнем подготовки, психологическими особенностями, помогает создать атмосферу праздника знаний.

Пособие адресовано преподавателям иностранного языка, заведующим кафедрой, педагогам-организаторам. Материалы могут быть использованы на уроках, во внеклассной работе.

Гальскова Н.Д., Никитенко З.Н. Теория и практика обучения иностранным языкам в начальной школе: Учебное пособие для студентов педагогических вузов и колледжей.- М.: Ассоциация XXI век, 2007.- 176 с.

В книге описаны современные цели, содержание и технология раннего обучения иностранным языкам, представлен накопленный отечественный и зарубежный опыт работы с младшими школьниками.

Данное пособие предназначено для студентов, обучающихся по специальностям педагогического образования.

Оно может быть также полезным и практикующим учителям, и методистам, работающим в сфере профессиональной подготовки и переподготовки работников образования.

Комаров А. Игры и пьесы в обучении английскому языку.- М.: Феникс, 2007.- 224 с.

Описанные в книге игры и постановки прошли апробацию в ходе многолетнего преподавания автором английского языка детям младшего и среднего школьного возраста, как в специализированных, так и обычных классах, а также в его методической работе со студентами факультетов английского языка педагогических ВУЗов и учителями английского языка.

Игры в основном рассчитаны на использование в небольшом классном помещении, при минимуме затрат на их подготовку и оснащение. В целом тексты всех пьес базируются на доступном для учащихся начальной и средней школы языковом материале.

Материал книги будет интересен и поможет учителям практикам, особенно начинающим свою педагогическую деятельность, в урочной и внеурочной работе на начальном и среднем этапе обучения английскому языку.

Описание игр излагается на русском языке, поэтому ими смогут воспользоваться и учителя других языков.

Измайлов В.А. Сборник английских загадок, пословиц и поговорок.- М.: Феникс, 2007.- 96 с.

Загадки, пословицы, поговорки, прибаутки были неотъемлемыми спутниками нашей жизни с самых давних времен. И сейчас они по-прежнему помогают нам отвлечься от серых будней.

Книга английских загадок, пословиц и поговорок позволит не только с пользой провести время, но и значительно повысить уровень ваших познаний в английском языке.

Несмотря на то, что многие загадки довольно просты, новичкам придется провести немало времени за словарями, выискивая смысл тех или иных слов.

Загадки на сообразительность и математические задачи помогут вам развить не только языковые навыки, но и смекалку.

При решении задач важно не только знание языка, но и немалая сообразительность, а также умение мыслить вопреки стандартам.

Любченко А., Кравчук И.Д. Нестандартные уроки английского языка в школе.- М.: Феникс, 2007.- 301 с.

В сборник вошли лучшие разработки нестандартных уроков. Уроки-путешествия, уроки-конференции, уроки-дискуссии дают учителю возможность организовать учебную деятельность в классе на основе коммуникативного подхода к обучению, а ученикам позволяют проявить свои творческие способности.

Для учителей английского языка школ всех типов.

Каркусова Д.М. Учим английскому языку, играя: Пособие для учителей.- М.: Феникс, 2007.- 38 с.

Эта книга адресована учителям, желающим весело и эффективно проводить уроки иностранного языка на начальной ступени обучения. Издание подразделяется на игры, помогающие в усвоении лексического, грамматического материала, алфавита, чтения и орфографии. Пособие вполне может быть универсальным, то есть предназначается для учителей любого иностранного языка. Поэтому названия игр даны на русском языке, а фразы можно дать и на других языках.

Богоявленская Е.В. Упражнения и тесты по английскому языку для начальной школы.- М.: Лист Нью, 2007.- 48 с.

Цель пособия — закрепление материала, предусмотренного Программой по иностранным языкам (вторая модель обучения) для начальной школы (I этап). Все упражнения и тесты снабжены ключами. Для учащихся начальной школы, учителей, а также для родителей, владеющих английским языком, которые могут использовать пособие для занятий с детьми.

Богоявленская Е.В. Грамматика английского языка в таблицах и схемах. Для начальной школы общеобразовательных учреждений.- М.: Лист Нью, 2007.- 80 с.

Настоящее пособие содержит изложенные в сжатой и доступной форме явления грамматики английского языка, предусмотренные Программой по иностранным языкам (вторая модель обучения) для начальной школы (I этап). Оформленное в виде таблиц и схем, пособие обеспечивает оптимальное усвоение материала. Для школьников, а также для всех желающих изучать английский язык.

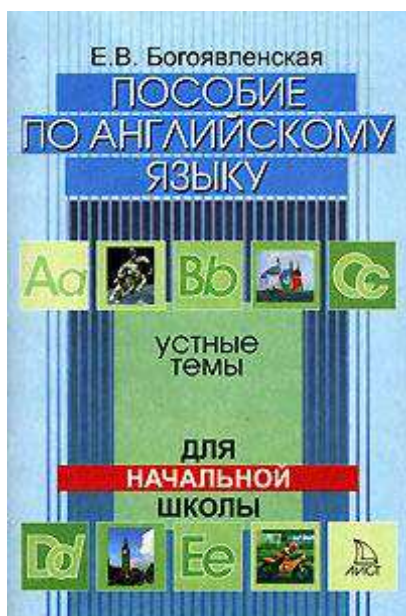
Проктор А. PONS. Мой первый словарь английского языка.- М.: Мир книги, 2007.- 144 с.

Мой первый словарь английского языка всемирно известной фирмы PONS, разработанный на базе оригинального немецкого издания, предназначен для детей дошкольного и младшего школьного возраста, только начинающих изучение английского языка.

В книге представлены самые простые слова и выражения английского языка в сопровождении цветных иллюстраций с примерами их употребления в предложении.

Лексический материал разбит по темам, а в конце собран в алфавитный русско-английский и англо-русский словарь.

Предлагая ребенку знакомство с основами английской лексики в яркой, запоминающейся форме, данное пособие поможет ему начать обучение с удовольствием.

Богоявленская Е.В. Пособие по английскому языку. Устный темы. Для начальной школы.- М: ЛИСТ НЬЮ, 2007.- 80 с.

Пособие состоит из 12 тематических разделов, предусмотренных Программой по иностранным языкам (вторая модель обучения) для начальной школы (I этап). В него включены такие темы, как «Моя семья», «Моя школа», «Мой друг», «Погода. Времена года», «Одежда» и др. Каждый раздел содержит текст, диалоги, тематический словарь. Для учащихся начальной школы, учителей, а также для родителей, владеющих английским языком, которые могут использовать пособие для занятий с детьми.

Терентьева О.В. 3000 примеров по английскому языку. 3 класс.- 2007.

Пособие содержит 3000 примеров на повторение и закрепление фонетического, лексического и грамматического материала, изучаемого на уроках английского языка в 3 классе. Материал подобран таким образом, что может использоваться как в общеобразовательных школах, так и в классах с углубленным изучением английского языка. Каждое упражнение построено по принципу: «от простого к сложному». Выполнение заданий помогает выработке автоматизма на раннем этапе изучения. Пособие можно использовать на уроках английского языка и для работы дома. Целесообразно обратиться к нему и в летние каникулы для повторения пройденного и облегчения перехода к изучению нового материала.

Кузнецова Ю.Н. 50 полезных диалогов на английском языке для тебя и твоих друзей.- М.: АСТ Астрель, 2007.- 127 с.

В книгу вошли 50 полезных диалогов на английском языке для детей 1-го года обучения. Обыграны различные ситуации общения: кафе, пляж, бассейн, магазин, зоопарк и многие другие.

Занимательные задания помогут понять прочитанное, активизировать новую лексику. В книге можно писать, раскрашивать, рисовать - творить, становясь её соавтором.

Правильный английский без скучных правил!: Интерактивный учебник.

Программа "Правильный английский без скучных правил!" (версия 2.0) - это уникальная программа, которая позволит вашему ребенку в процессе игры погрузиться в атмосферу английского языка. Курс состоит из трёх больших разделов: "Игры", "Караоке" и

"Мультфильмы". Каждая игра предлагает задания, включающие три этапа изучения языка: погружение, понимание на слух и разговорную практику. Благодаря караоке ребёнок разучит весёлые песенки на английском языке и узнает много новых слов. Мультфильмы перенесут его в мир, где все говорят по-английски. Озвучивая любимых героев, он приобретёт правильное произношение и интонацию.

Калинина Л.В. Предметная неделя английского языка в школе.- М.: Феникс, 2007.- 173 с.

В пособии дана методика организации массовой внеклассной работы по английскому языку в средней школе. Неделя английского языка в школе - это массовое учебное мероприятие, которое охватывает все ступени обучения: от младшего школьного возраста до старшего. В пособии представлены нетрадиционные формы проведения вечеров, конкурсов, соревнований, страноведческих викторин, игр, а также детальное описание подготовительного этапа, языковой и экстралингвистический материал, методика оценивания конкурсов. Для учителей общеобразовательных школ, лицеев, гимназий, а также студентов, преподавателей и методистов.

2006 рік

Козлов С. Английский в картинках.- М.: Филоматис, 2006.- 84 с.

Данное пособие содержит методические рекомендации по использованию картинок-раскрасок на занятиях английским языком с детьми дошкольного и младшего школьного возраста.

Пособие предлагает специально подобранные стихи и упражнения, стимулирующие развитие внимания, воображения, всех видов памяти.

Коннышева А.В. Игровой метод в обучении иностранному языку.- СПб.: Каро, Мн.: Изд-во “Четыре четверти”, 2006.- 192 с.

В книге рассматривается проблема организации учебной деятельности по иностранному языку с использованием игрового метода обучения: анализируется возможность использования ролевой игры и приема драматизации на уроках.

Предлагаются игровые ситуации и сказочные сюжеты, которые можно использовать для повышения мотивации изучения иностранного языка.

В приложении предлагаются игры, сценарии, лексико-семантическая карта проблемы.

Для учителей иностранного языка средних школ, преподавателей высших, средних специальных учебных заведений, а также студентов университетов и факультетов иностранных языков.

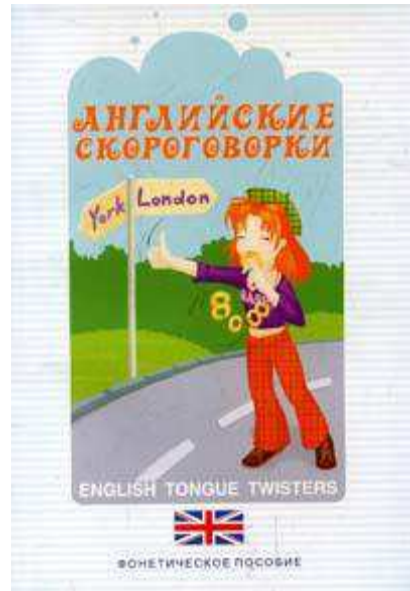
Дзюина Е.В. Театрализованные уроки и внеклассные мероприятия на английском языке.- М.: ВАКО, 2006.- 176 с.

Пособие содержит авторские сценарии праздничных мероприятий на английском языке (базовый и продвинутый уровни) для учащихся 1-4 классов.

Приводятся оригинальные разработки традиционных английских праздников, тематические игры и представления: КВНы, веселые соревнования, викторины, грамматические ринги.

Ролевая, познавательно-развлекательная форма подачи учебного материала поможет учителю углубить знания по грамматике, развить навыки активного говорения у младших школьников, а также повысить их интерес к изучению английского языка.

Издание адресовано учителям английского языка, студентам педагогических вузов.

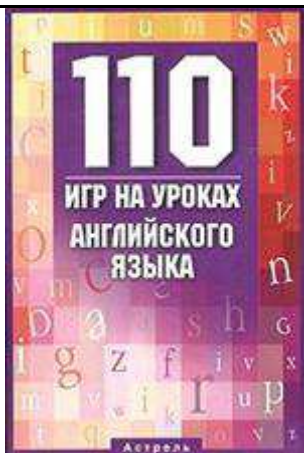

Гадаева Ю. Английские скороговорки: Фонетическое пособие.- М.: Корона Принт, 2006.- 160 с.

Книга представляет собой иллюстрированный сборник скороговорок. Может использоваться как фонетическое пособие для изучающих английский язык с любым уровнем подготовки.

Скороговорки для начинающих сопровождаются построчными транскрипциями.

Пособие предназначено для учащихся обычных и языковых школ и вузов, а также для самостоятельного чтения.

Стайнберг Д. 110 игр на уроках английского языка.- М.: АСТ, 2006.- 124 с.

Можно ли изучать английский играючи? Праздный вопрос, ведь изучение иностранного языка - дело серьезное...

Замечательная книга Дж.Стайнберга - преподавателя с многолетним стажем - полностью опровергает это распространенное заблуждение.

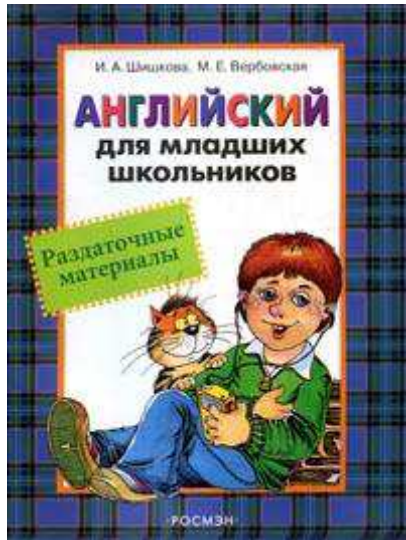
Именно на уроках английского языка ее автор предпочитает играть со своими учениками.

При этом он руководствуется несколькими простыми принципами: правила игры должны быть просты, лучше всего объяснить их на родном языке учеников, а оставшееся время потратить на саму игру.

Для игры не нужно дорогих и сложных материалов, достаточно того, что под рукой.

Каждую игру можно легко подстроить под количество, возраст и уровень знаний учеников.

Незаменимая книга для преподавателей, школьников, студентов и всех, изучающих английский язык!

Вербовская М.Е., Шишкова И.А. Английский для младших школьников: Раздаточные материалы.- М.: Росмэн-Пресс Росмэн, 2006.- 71 с.

"Раздаточные материалы" предназначены для занятий с детьми английским языком и являются составной частью учебного комплекта "Английский для младших школьников".

Для получения хороших результатов необходимо использовать "Раздаточные материалы" в соответствии с рекомендациями, содержащимися в руководстве для преподавателей и родителей, и сочетать с разнообразными устными и письменными заданиями в учебнике и рабочей тетради учебного комплекта "Английский для младших школьников".

Миронова В.Г. Открытые уроки и праздники на английском языке.- М.: Феникс, 2006.- 192 с.

Пособие адресовано учителям при работе с учащимися 1-2 года обучения английского языка.

Одним из важнейших приемов при обучении детей иностранному языку является игра. Факторы, сопровождающие игру - интерес, чувство удовольствия, радости, облегчают процесс обучения.

Игры могут применяться при введении и закреплении лексики, речевых образцов, для формирования умений и навыков устной речи, а также в виде формы самостоятельного общения детей на иностранном языке.

Автор приводит сценарии праздников на английском языке, которые поддерживают интерес к изучению предмета и способствуют закреплению, общению материала, погружению в языковую среду.

Вербовская М.Е., Шишкова И.А. Английский для младших школьников: Учебник.- М.: Росмэн-Пресс Росмэн, 2006.- 207 с.

Учебник представляет собой начальный курс английского языка для младших школьников, разработанный и апробированный авторами в ходе многолетней работы с детьми.

Игровые методики и тщательно проработанная структура занятий позволяют ребенку успешно обучаться произношению, основам грамматики, осваивать чтение, письмо и лексику.

Учебник дополняет комплект, состоящий из рабочей тетради, методического руководства для родителей и педагогов и двух аудиокассет.

Вербовская М.Е., Шишкова И.А. Английский для младших школьников: Руководство для преподавателей и родителей.- М.: Росмэн-Пресс Росмэн, 2006.- 192 с.

Книга для педагогов и родителей содержит четко распланированные уроки, подробные пояснения по ведению занятий.

Левитте И. Ю. Разговорный английский для младших школьников: Учебное пособие по английскому языку для начальной школы.- СПб.: Литера, 2006.- 64 с.

Все разговорные темы для приготовления домашних заданий;

Слова и выражения к текстам с русским переводом и транскрипцией.

Это пособие поможет ребенку развить навыки чтения и разговорной речи на английском языке.

Ушакова О.Д. Английский в таблицах и схемах для младших школьников: Пособие по английскому языку для начальной школы: Начальная школа.- СПб.: Литера, 2006.- 63 с.

Пособие по английскому языку для начальной школы представлено в таблицах и схемах для более легкого усвоения материала младшими школьниками.

Обучение английскому языку дошкольников и младших школьников: Для детей 5-8 лет: Академия развития.- 2006.- 96 с.

Пособие предназначено для начального этапа обучения английскому языку детей дошкольного и младшего школьного возраста. В процессе обучения с использованием данного пособия дети приобретают довольно обширный словарный запас, речевые навыки и умения, тренируются в усвоении основ грамматики. Книга может быть использована в качестве практического и дидактического материала в детских садах, на факультативных занятиях в школах, в учреждениях дополнительного образования, а также дома, в семейном кругу.

Тимохина Е.Е., Крижепольская М.В. Занимательные упражнения. Грамматика английского языка для начальной школы: Учебное пособие по английскому языку для начальной школы.- СПб.: Каро, 2006.- 201 с.

Учебное пособие рассчитано на младших школьников, которые только начинают овладевать азами языка и в течении двух лет (а кто и дольше) знакомятся с основными временами английского языка - Present Indefinite, Present Continuous, Past Indefinite и Future Indefinite. Упражнения - от элементарных до более сложных - помогут им запомнить артикли, правила образования множественного числа и притяжательного падежа

существительных, глаголы в четырех временах, формы неправильных глаголов, предлоги, степени сравнения прилагательных, числительные и многое другое.

Английский язык для детей.- М.: Корона Принт, 2006.- 224 с.

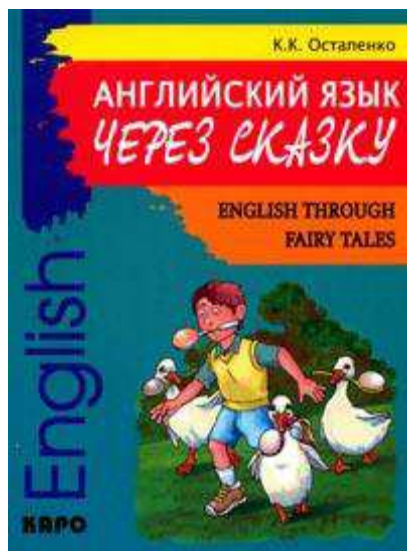
Книга представляет собой сборник текстов, предназначенных для чтения. Занимательные сюжеты расположены по принципу «от простого к сложному». Тексты сопровождаются упражнениями, тестами, кроссвордами, направленными на развитие речевых навыков. Тексты рассчитаны на детей в возрасте 6 лет и старше, изучающих английский язык.

Карницкая Г.В. Английский язык. 1-4 классы. Тесты.- М.: ТетраСистемс, 2006.- 80 с.

Пособие включает в себя тесты для тематического и промежуточного контроля знаний, навыков, умений во всех аспектах языка и видах речевой деятельности в I—IV классах с повышенным уровнем обучения английскому языку, а также диктанты, тексты для проверки техники чтения, разноуровневые тренировочные упражнения для самостоятельной работы учащихся.

English в стихах и песнях.- 2006.- 35 мин.

У програмі діти в ігровій формі, ґрунтуючись на популярних англійських віршах і піснях, вивчають слова, їхню вимову, правопис і сполучення слів у реченнях. Усі вірші анімовані, а також на тлі забавної анімації викладач і діти роблять нескладні рухи, характеризуючи ними персонажів вірша, що полегшує сприйняття і запам'ятовування англійських слів. Вивчайте вірші разом з дітьми, котрі знімалися у фільмі, і ви переконаєтесь, що вивчати англійську мову легко і весело!

Остапенко К.К. English through fairy tales: Учебное пособие для младших школьников.- СПб.: Каро, 2005.- 192 с.

Учебное пособие по английскому языку для начальной школы, организованное на сюжетной основе, предназначено для обучения всем видам речевой деятельности и соответствует программным требованиям по обучению иностранным языкам в начальной общеобразовательной школе.

Остапенко К.К. English through fairy tales: Аудиокассета.- СПб.: Каро, 2007 (читает Х.Райнш).

Никитенко З.Н. Раздаточный материал по английскому языку: Посуда. Комната. - М.: Айрис Дидактика, 2005.- 16 с.

Этот раздаточный материал предназначен для изучения английского языка в дошкольных образовательных учреждениях и в начальной школе. В нем представлена часть лексического материала, предусмотренного государственной программой образования для первого года обучения.

Пособие поможет педагогам организовать ознакомление детей с новым языковым материалом, а также будет полезно детям при выполнении различных упражнений не только на занятиях в школе, но и дома.

Никитенко З.Н. Раздаточный материал по английскому языку: Классная комната. Игрушки.- М.: Айрис Дидактика, 2005.- 16 с.

Этот раздаточный материал предназначен для изучения английского языка в дошкольных образовательных учреждениях и в начальной школе. В нем представлена часть лексического материала,

предусмотренного государственной программой образования для первого года обучения.

Пособие поможет педагогам организовать ознакомление детей с новым языковым материалом, а также будет полезно детям при выполнении различных упражнений не только на занятиях в школе, но и дома.

Биболетова М.З. Enjoy English: Game - Songs: Сборник песен для начальной школы.- Обнинск: Титул, 2005.- 64 с.

Неоценимую помощь учителю в работе окажет песенник "Game-Songs", который издательство "Титул" выпускает по лицензии английского издательства "A & C Black".

Мелодии и тексты песенника – авторские, оригинальные и легко запоминаются.

Тексты песен сопровождаются нотами и творческими заданиями, которые дают учителю удивительную возможность творчески подходить к тексту, изменять его в нужную для конкретной цели сторону.

Гудкова Л.М. Стихи и сказки на уроках английского языка в начальной школе: Методическое пособие для учителя.- М.: АСТ Астрель; Профиздат, 2005.- 366 с.

В книгу вошли интересные сказки, веселые стихи, песенки и инсценировки, которые помогут сделать занятия английским языком легкими и непринужденными. Предлагаемые автором задания и упражнения рассчитаны на осуществление дифференцированного подхода к обучению детей младшего школьного возраста с разным уровнем подготовленности и разными способностями.

Воронова Е.Г., Чесова Н.Н. Контрольные и проверочные работы по английскому языку: 2-4 классы: Методическое пособие.- М.: Дрофа, 2005.- 112 с.

Пособие поможет учителю организовать промежуточный и итоговый контроль за формированием умений и навыков в чтении,

говорении, аудировании, лексико-грамматическом оформлении речи.

Задания, представленные в книге, позволят активизировать работу учащихся и придадут ей творческий характер.

К пособию прилагается аудиокассета.

Гарибян С.А. Чудо-словарь "Английский без английского 2" (+ 4 CD-ROM).- Триада, 2005.- 400 с.

Словарь включает 2000 наиболее употребительных английских слов и ключей - сюжетов с самыми остроэмоциональными и порой даже шоковыми ассоциациями. Такие ассоциации, используемые как ключи для запоминания, легко врезаются в память и позволяют решить задачу усвоения словарного запаса за чрезвычайно короткий срок. Для закрепления английских слов в памяти они заменяют русские в широко известных `крылатых` выражениях, приводимых автором почти для каждого слова в словаре.

Данное издание предоставляет уникальную возможность за 10-12 часов создать прочный словарный запас из двух тысяч наиболее распространенных слов английского языка, что составляет более 90% активного словарного запаса.

Для любителей нетрадиционных, неординарных способов обучения иностранным языкам, а также для всех читателей, желающих быстро пополнить свой словарный запас английских слов.

К книге прилагается аудиоприложение на 4 CD.

Видеоучебник "Английский язык для младших школьников". В 4-х частях.

Видеоучебник "English for children" основан на методике, максимально приближенной к современной школьной программе. Видеоучебник адресован учащимся младших классов, интересен и для дошкольников.

Вместе с симпатичными мультипликационными героями ребенок ознакомится с английскими звуками и буквами, узнает, что такое транскрипция, освоит большой набор слов и научится строить диалог или рассказ, а также прочесть текст. Особое внимание уделяется произношению, а пройденный материал закрепляется в веселых песенках.

Никонова Н.К. Готовимся к урокам английского языка в начальной школе. Методическое пособие.- М.: Айрис, 2005.- 96 с.

Это пособие адресовано начинающим и опытным преподавателям английского языка, работающим в начальной школе. Книга включает "речевые зарядки", сценарии фрагментов уроков по наиболее актуальным темам распространенных в нашей стране курсов английского языка начальной ступени обучения, а также рекомендации по ведению урока на английском языке. Пособие будет полезным также студентам педагогических институтов, слушателям курсов повышения квалификации работников образования.

Английский язык для детей.- М.: Феникс, 2005.- 208 с.

Настоящий учебник содержит начальный игровой курс английского языка в объеме первого года обучения в спецшколах. Предназначен для детей 6-8 лет, овладевших первыми навыками грамоты в родном языке. Занимательный характер подачи материала способствует поддержанию интереса ребенка к процессу изучения английского языка, а разнообразные задания стимулируют развитие логического и творческого мышления, что

повышает эффективность обучения. Может быть использован как для индивидуальных занятий с ребенком, так и для уроков в группе.

Английский для младших школьников, 2005.- 301 мин.

Видеоучебник «English for Children» в четырех частях основан на методике, максимально приближенной к современной школьной программе. Видеоучебник адресован учащимся младших классов, интересен и для дошкольников. Вместе с симпатичными мультипликационными героями ребенок знакомится с английскими звуками и буквами, узнает, что такое транскрипция, осваивает большой набор слов и учится строить диалог или рассказ, а также прочесть текст. Особое внимание уделяется произношению, а пройденный материал закрепляется в веселых песенках.

2004 рік

Конышева А.В. Английский для малышей.- СПб.: Каро, Мн: Изд-во "Четыре четверти", 2004.- 160 с.

Сборник включает в стихотворения, песенники, игры, рифмовки, небольшие пьески, считалки на английском языке, а также утренники по различной тематике.

Материалы в предлагаемом сборнике подобраны по тематическому принципу в соответствии с возрастом детей. "Игрушки", "Животные", "Природа", "Одежда", "Семья" и др. темы представленные в этом сборнике.

Перед каждой темой приводится список изучаемой лексики.

Книга будет полезна педагогам-организаторам, учителям начальной школы в проведении внеклассной работы, а также воспитателям дошкольных учреждений, руководителям кружков и родителям.

Шульман А.М. Обучение чтению на уроках английского языка в начальной школе.- М.: Астрель, 2004.- 48 с.

В пособии представлена система обучения чтению на английском языке, в течение многих лет апробированная на занятиях с дошкольниками и младшими школьниками.

По этой методике могут работать и родители в домашних условиях.

Никитенко З.Н. Раздаточный материал по английскому языку: Движения; Цвета.- М.: Айрис Дидактика, 2004.- 16 с.

Этот раздаточный материал предназначен для изучения английского языка в дошкольных образовательных учреждениях и в начальной школе.

В нем представлена часть лексического материала, предусмотренного государственной программой образования для первого года обучения.

Пособие поможет педагогам организовать ознакомление детей с новым языковым материалом, а также будет полезно детям при выполнении различных упражнений не только на занятиях в школе, но и дома.

Никитенко З.Н. Раздаточный материал по английскому языку: Животные. Семья.- М.: Айрис Дидактика, 2004.- 24 с.

Этот раздаточный материал предназначен для изучения английского языка в дошкольных образовательных учреждениях и в начальной школе.

В нем представлена часть лексического материала, предусмотренного государственной программой образования для первого года обучения.

Пособие поможет педагогам организовать ознакомление детей с новым языковым материалом, а также будет полезно детям при выполнении различных упражнений не только на занятиях в школе, но и дома.

Малкина Н.А. (науч. ред.) Раннее обучение английскому языку: теория и практика: Сборник научно-методических статей. – М.: Детство-Пресс, 2004.- 112 с.

Сборник статей посвящен проблемам обучения иностранным языкам детей дошкольного и младшего школьного возраста.

Кроме теоретических вопросов, в сборнике представлены практические материалы, рекомендации и разработки, успешно применяемые при обучении английскому языку детей Санкт-Петербурга, Мурманска, Архангельска.

Предлагаемый сборник может быть полезен методистам, учителям школ, воспитателям детских садов, студентам факультетов иностранных языков и всем, кому интересны вопросы обучения детей дошкольного и младшего школьного возраста английскому языку.

Шапиро Т.Л. Знакомство с английским через рифму: Методические материалы для преподавателей, студентов и родителей.- М.: Филоматис, 2004.- 48 с.

Данный сборник стихотворений и упражнений предназначен в качестве методического материала преподавателям английского языка школы и детского сада, студентам педагогических вузов и родителям для работы с детьми дошкольного и младшего школьного возраста.

Стихотворения разделены на тематические блоки соответствующие программе обучения иностранным языкам на начальном этапе.

Ижогина Т.И., Бортников С.А. Игры для обучения английскому языку.- М.: Феникс, 2004.- 128 с.

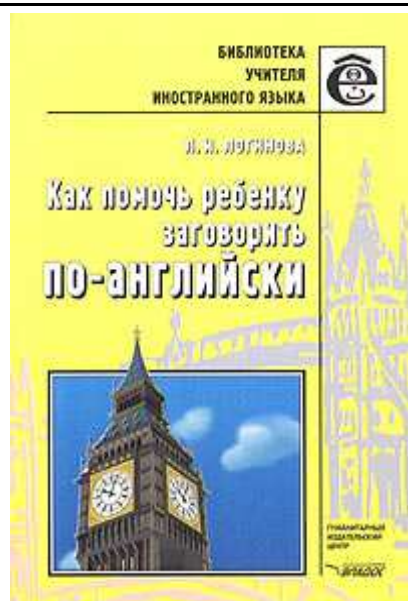
В пособии подробно описаны около четырех десятков игр для 1-го года обучения английскому языку.

Некоторые из них можно также применять и в дальнейшем, т.е. для 2-го года, 3-го и т.д.

Пособие снабжено необходимым иллюстративным материалом (картинки для карточек, схемы и т. д.), который позволяет преподавателю легко включить

игровой материал в свои уроки (вырезая картинки и наклеивая их на картон, и даже ламинируя).

Книга рассчитана на учителей английского языка начальной школы, методистов и родителей.

Логинова Л.И. Как помочь ребенку заговорить по-английски: Книга для учителей.- М.: Владос, 2004.- 208 с.

Автор предлагает диагностический комплекс, позволяющий определить причину затруднений и построить работу по их устранению. В книге приводятся упражнения, игры, песни, стихи, сказки на английском языке и методические рекомендации по их освоению.

Представленный в книге "Тренинг обучающего общения" для учителей английского языка нацелен на расширение и совершенствование различных способов обучающего взаимодействия учителей с учениками, способствующих достижению эффективных результатов.

Учителя и родители найдут в данной книге советы, позволяющие избежать многих трудностей в учебном процессе.

Клементьева Т.Б. Игры на магнитах. Английский на каждый день. Учим слова. Первый уровень.- М.: Дрофа-Медиа, 2004.

Игра поможет детям легко запомнить самые первые английские слова и фразы. Слова объединены в тематические группы, потому что так они лучше усваиваются. Темы подобраны специально для детей, которые только начинают учить язык. Прикрепите карточки на дверцу холодильника или металлограф, где слова и картинки всегда будут на виду. Благодаря этому дети быстро их запомнят и смогут рассказать о себе и о своей семье по-английски.

Федотов В.А. Английский язык. Звуки, буквы и правила чтения.- М.: АСТ Астрель, 2004.- 159 с.

В данном учебном пособии в наглядной форме представлены звуки, буквы и правила чтения, знание которых необходимо всем, кто начинает изучать английский язык.

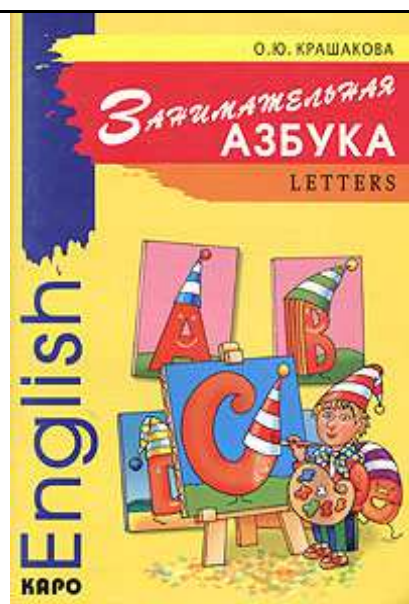
Тушева И.И. Школьникам о грамматике английского языка.- М.: Центрполграф, 2004.- 144 с.

Книга содержит наиболее важные разделы морфологии и синтаксиса, а также исторический обзор, отражающий развитие грамматических категорий.

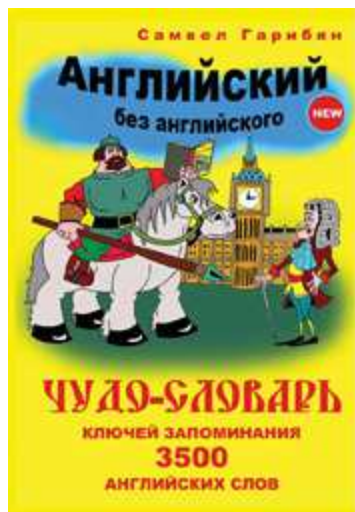
Для лингвистических терминов приводятся соответствия в английском языке.

Пособие предназначено для широкого круга лиц, изучающих английский язык.

Может быть использовано в качестве грамматического справочника.

Крашкова О.Ю. Занимательная азбука. Книжка в картинках на английском языке.- СПб.: Каро, 2004.- 60 с.

Гарибян С.А. Чудо словарь. Английский без английского 2 (+ 4 CD).- М.: Триада, 2004.- 400 с.

В комплекте с аудиоприложением на MP 3 диске (продолжительность записи - 7,5 часов), а также с его пособием по суперактивизации памяти «Чудо-словарь «Английский без английского» (new) позволит не только прочно и практически без усилий запомнить 3500 активных английских слов всего за 35 часов и улучшить память, но и научит Вас нестандартно мыслить.

2003 рік

Зотова Е.Н. Раздаточный материал по английскому языку: 2 класс.- М.: Дрофа, 2003.- 80 с.

Пособие предназначено для проверки знаний учащихся по основным темам, изучаемым на уроках английского языка в начальной школе в 1-й год обучения.

Библиотека учителя начальной школы

Английский язык
Справочник
для учителей
и родителей

М. З. Биболетова

1-4

Методические, дидактические и справочные пособия по всем предметам курса начальной школы

Биболетова М.З. Английский язык: Справочник для учителей и родителей.- М.: АСТ Астрель Родничок, 2003.- 48 с.

В пособии представлены основные сведения по английской грамматике, входящие в обязательный минимум для младших школьников.

В краткой и доступной форме излагаются правила чтения и употребления английских слов, приводятся схемы построения различных типов предложений.

Справочник предназначен учителям и родителям учащихся начальной школы

Ижогина Т.И., Бортников С.А. Magic English (Волшебный английский): Книга для учителей начальной школы.- М.: Феникс, 2003.- 448 с.

Методическое пособие написано для всех, кто работает с английским языком в 1-4-х классах общеобразовательной школы и детском саду или занимается с детьми младшего (школьного) возраста на дому.

Оно содержит обзор современных методик обучения всем видам речевой деятельности на коммуникативной, личностно-ориентированной, деятельностной основе.

Пособие является копилкой эффективных приемов, интересных и развивающих игр, песенок и рифмовок.

Пособие знакомит читателя с системой обучения Magic English, ориентированной на мир детства, сильной каждому ребенку и одновременно позволяющей достичь высокого уровня развития речевых навыков и умений.

Обладая целым рядом достоинств, система Magic English уникальна: только работая по этой системе, можно обучить 5-7-летнего ребенка бегло, осознанно и выразительно читать за считанные дни.

Пучкова Ю.А. Игры на уроках английского языка".- М.: Астрель, 2003.- 78 с.

Как научить школьников постоянно учить новые слова? Как проверить, что они запомнили? Как разобрать задания и вопросы, когда все упражнения учебника уже выполнены, и не раз? И чтобы не было скучно. И чтобы не было долго. Может быть, просто поиграть?

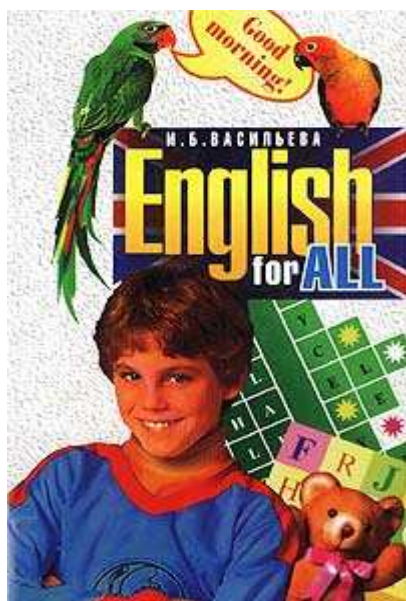
В этот сборник вошли сценарии учебных игр и методические рекомендации к ним, которые полезно включать в уроки с начинающими изучать английский язык школьниками. 5–7 веселых минут — и проверка знаний осуществлена!

Книга содержит сценарии игр и методические рекомендации к ним.

Материал расположен по темам, изучаемым на начальном этапе обучения английскому языку.

Книга предназначена учителям для работы в классе.

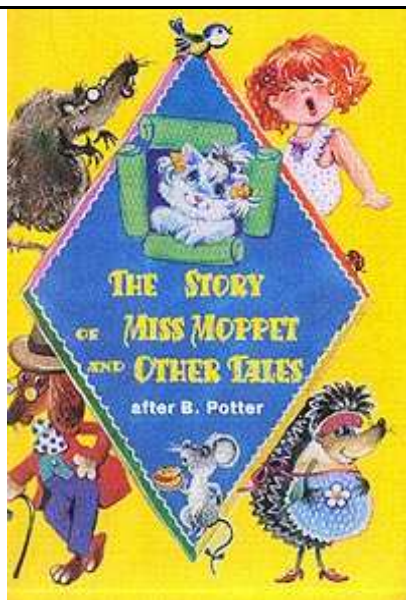
Васильева И.Б. English for All. Обучающие игры.-

М.: АСТ; Фолио, 2003.- 318 с.

Замечательный сборник обучающих игр самой широкой тематики, охватывающий самые разные явления английского языка: синонимы, анаграммы, палиндромы, омонимы, сложные слова, сравнения, фразеологию, заимствования из других языков и так далее.

Книга делится на две части. В первой части дано описание самой игры, в том виде, в каком она демонстрируется учащимся, а во второй объяснены цель игры, приложены ключ и словарь, разобраны грамматические явления, встретившиеся в игре, даны толкования идиом и фразеологических единиц, а также методические указания, которые помогут эффективней закрепить предложенный в игре материал. Книга поможет папам и мамам, желающим самостоятельно обучать своих детей английскому языку, непременно пригодится учителям, стремящимся сделать занятия разнообразными и увлекательными, преподавателям разнообразных курсов и студентам инязов во время педагогической практики в школе, а также всем тем, кто изучает язык самостоятельно.

Potter B. The Story of Miss Moppet and Other Tales: Пособие для детей 7-8 лет на начальном этапе обучения (сост. Федченко Е.И.).- М.: Грамотей, 2003.- 64 с

Английский язык. Учимся и играем на уроках английского языка. 2-4 классы. Пособие для учителя.- М.: Дрофа, 2003.- 160 с.

Пособие содержит обширный материал, позволяющий разнообразить уроки английского языка и сделать их одновременно увлекательными и познавательными.

2002 рік

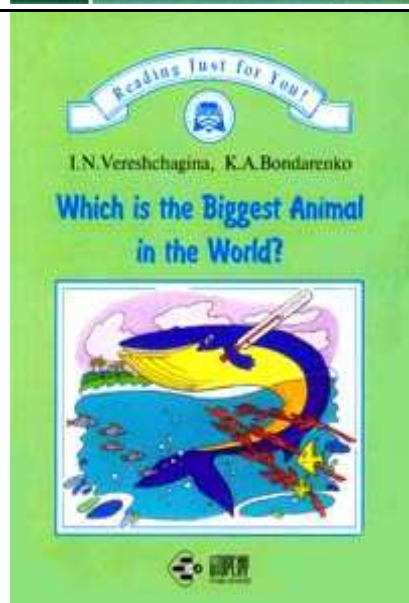
Английский язык для малышей. Одежда и обувь, продукты питания.- М.: Харвест, 2002.

Английский язык для малышей. Школа и школьные принадлежности. Мое тело.- М.: Харвест, 2002.

Reading English History. История Англии в рассказах для детей. Англо-саксонские королевства.- М.: Корона Принт, 2002.

Верещагина И.Н., Бондаренко К.А. Which is the Biggest Animal in the World? - М.: Инфра-М, 2002.

Разговорный английский в диалогах и картинках.- М.: Белфакс; Белфакс Медиа, 2002 .

Шишкова И.А., Вербовская М.Е. Английский для младших школьников: Учебник.- М.: Росмэн-Пресс Росмэн, 2002.- 208 с.

Учебник представляет собой начальный курс английского языка для младших школьников, разработанный и апробированный авторами в ходе многолетней работы с детьми. Игровые методики и тщательно проработанная структура занятий позволяют ребенку успешно обучаться произношению, основам грамматики, осваивать чтение, письмо и лексику. Учебник дополняет комплект, состоящий из рабочей тетради, методического руководства для родителей и педагогов и двух аудиокассет.

2001 рік

Никитенко З.Н. Раздаточный материал для 1-2 классов.- М.: Просвещение, 2001.- 366 с.

Раздаточный материал состоит из цветных картинок, которые используются на уроке для более эффективной организации учебного процесса.

Пособие поможет детям прочнее и легче усвоить материал учебника, а сами уроки сделает более разнообразными и увлекательными.

В.Г.Кулиш Занимательный английский для детей. Сказки, загадки, увлекательные истории.- Донецк: Сталкер, 2001.- 320 с.

Большую часть издания занимают сценарии новогодних и весенних праздников.

Представлен также страноведческий материал, даны адаптированные тексты сказок и забавных историй.

Детей порадуют загадки, стишки, игры, шутки и кроссворды.

В книге представлены варианты проведения внеклассной, факультативной, клубной работы по английскому языку в начальной школе, представлен ее

ориентировочный план.

Издание рассчитано на широкий круг читателей — это могут быть и учителя, и преподаватели курса методики обучения английскому языку на начальном этапе педагогических училищ и колледжей, и студенты педагогических специальностей романо-германских факультетов вузов, и родители, заинтересованные в том, чтобы учащиеся начальной школы осваивали английский язык легко, с интересом.

Карпышева Н. Изучаем английский: Моя семья.- Амалфея.- 2001.- 33 с.

Книга поможет ребятам свободно беседовать на английском языке по теме `Моя семья`.

Для дошкольного и младшего школьного возраста, а также для тех, у кого возникают трудности с усвоением этой темы в школе.

Бортолусси Л.Э. 1351 английское слово для детей и взрослых.- М.: АСТ Астрель, 2001.

Зими́на М.С., Катенин С.Б. Рассказы об Англии для детей: Книга для чтения на английском языке с вопросами, упражнениями и тестами.- М.: , 2001.

Никитенко З.Н., Осиянова О.М. Великобритания и Соединенные Штаты Америки: Страноведческий справочник для младших школьников, изучающих английский язык.- М., 2001.

Английский язык для малышей. Домашние животные. Мой дом.- М.: Харвест, 2001.

Казанская В.Г. Личность ученика и учителя в начальной школе.- СПб.: КАРО, 2004.- 208 с.

В книге содержатся материалы по развитию личности младших школьников.

Обучение и воспитание осуществляется на основе личностного подхода к ученику, что дало возможность разработать маршруты развития личности учащихся.

Вся деятельность школы построена на психологической, педагогической и методической компетентности учителей, которые стали творцами этих знаний.

В книге есть приложение, в котором имеются конспекты уроков, карты психического развития и профессионального роста учителей.

Книга предназначена для учителей, специалистов в области педагогики и педагогической психологии, а так же для научных работников.

Цель книги - помочь учителю и школьной администрации работать творчески, видеть в детях их будущее, которое можно предугадать уже в начальной школе.

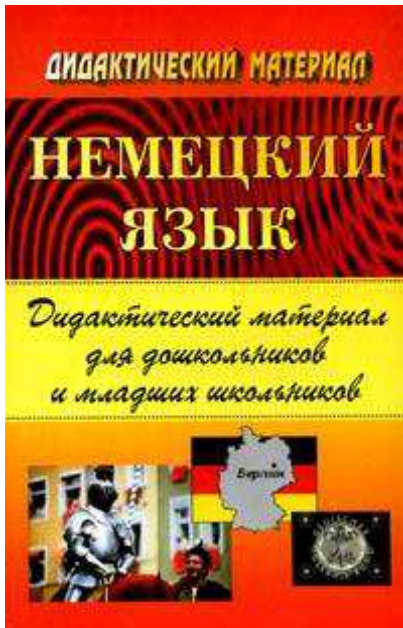
Ковалько В.И. Младшие школьники на уроке.- М.: Эксмо, 2007.- 512 с.

Методическое руководство адресовано учителям начальной школы.

Оригинальная подборка игр, упражнений и физкультминуток сделает все уроки (русского языка, развития речи, математики, окружающего мира, музыки, ИЗО, ОБЖ) интересными, эмоционально насыщенными, а также защитит ваших учащихся от переутомления.

В пособии представлены: физкультминутки; разноцветные физкультминутки; развивающие и подвижные игры; занимательные задачи; скороговорки и чистоговорки; загадки; задачи-шутки.

В этом сборнике учителя также найдут: мини-диагностику учащихся, гимнастику для пальчиков рук, гимнастику для глаз, релаксационные упражнения.

Комбарова О.В. Дидактический материал для дошкольников и младших школьников.- М.: Учитель, 2007.- 191 с.

Настоящее пособие является практическим руководством для преподавателей немецкого языка, работающих с детьми дошкольного и младшего школьного возраста.

Оно может быть также использовано при проведении факультативных занятий, подготовке смены лингвистических лагерей, концертов и праздников с более старшими школьниками.

Предлагаемые в пособии задания нацелены, в первую очередь, на заинтересованное обучение с опорой на такие виды деятельности, которые типичны для дошкольников и младших школьников.

Использование музыкальных, изобразительных заданий, игровых ситуаций на занятии позволит предъявить и закрепить новый материал, проконтролировать ранее изученное, а также способствовать приобщению к новой культуре.

Предназначено воспитателям детских садов с языковым уклоном, учителям начальных классов общеобразовательных школ, гимназий, а также будет полезным родителям для самостоятельной подготовки детей к занятиям по немецкому языку.

Полякова Т.Н. Theater im Deutschunterricht (Театр в изучении немецкого языка): Учебное пособие для младших школьников.- М.: Каро, 2007.- 164 с.

В пособии автор предлагает обучение детей немецкому языку на основе сценической постановки сказки и дает подробное описание общих методических рекомендаций.

Использование описанных методических приемов поможет педагогу в дальнейшем работать самостоятельно с выбранными текстами.

Книга адресована учителям немецкого языка и может быть использована в работе с детьми младшего и среднего школьного возраста на уроках или внеклассных занятиях.

Післямова

Сподіваюсь, що, ознайомившись з матеріалами монографії (чи її окремими темами), Ви поглибили й розширили свою методичну компетенцію щодо особистісно-діяльнісного розвитку молодшого школяра на уроці англійської мови.

Цікаво дізнатися про Ваш досвід набуття чи вдосконалення методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи.

Запрошую Вас до обговорення як змісту цієї монографії, так і змісту методичної освіти вчителя іноземної, зокрема англійської, мови початкової школи.

З вдячністю чекаю на Ваші зауваження, поради і пропозиції за адресою видавництва.